ORSZÁGOS HIRLAP

Előfizetési árak:
Egész évre 14 frt., félévre 7 frt., negyed évre 3 frt 50 kr.
Egy hónapra 1 frt 20 kr.
Egyes szám ára helyben 4 kr., vidéken 5 kr.

Főszerkesztő
MIKSZÁTH KÁLMÁN

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
VIII. kerület, József-körút 65. szám

Megjelenik mindennap, hétfőn és ünnep után való napon.

II. év. Budapest, 1898, szerda, január 19-én. 19. szám.

Kriminália.

Az emberiség kenyeret kiván és játékokat. *Panem et circenses.* Enni és mulatni, ez az élet. Ami ezenkivül nemesebb, eszményibb tartalom volna benne, abban már csak itt-ott hisz egy-egy különös ember, akiről nem lehet tudni, hogy szent-e, vagy őrült. A nagy általánosságnak, legyen bár neve közönség, tömeg, vagy akár modern demokráczia, ez idő szerint nincs hite egyébben, mint abban, hogy enni kell és mulatni jó.

Enni kell. A sokféle politika közül is, melylyel, a mesterségükre nézve politikusok, bibelődnek, ma már jóformán csak az az egy érdekli mélyebben a nagy tömegeket, amelyiknek ez a sarkigazság a magva. A finomabb, elmésebb s a régi iskolák szerint müvelt politikusok, akik a politika mesterségét hagyományosan intézik, hiába mérgelődnek azon a durva és közönséges politikán, melynek csak ilyen egyszerü és bestiális tartalma van. Ezek a tanult szaktekintélyek ugy ülnek ma még a tényleges politikai hatalomban, mint a tudomány, irodalom és müvészet nagyfejüi az akadémiákban. Még fujják régi szép nótáikat, de nincs többé Kaledónián nép, a kit felgyujtsanak énekükkel.

Faczér szabólegények, a kaptánál tovább merészkedö csizmadiák, aratástól huzódó kubikosok, meg effélék törnek elö, s az uj politikát kurjongatják, melynek szörnyen népszerü és érthető summája, hogy enni kell. S noha a mai látszat a politikában sohasem biztos elöjele a holnapi valóságnak; ma szinte ugy látszik, hogy ezé a brutálisan egyszerü, müvészietlen, nem szép és nem elmés politikáé a jövö. Mert hivö és életre-halálra elszánt tömegek ma csak ez egy politika mögött állanak. Közjogi elvekért, szabadságeszmékért ma nem volna lehetséges forradalmakat csinálni. Még nemzetiségért, nyelvért is aligha. Nem kapni rá ezer meg ezernyi lelkes közembert, aki kész magát agyonlövetni s felakasztatni eszményekért, melyekben hisz, holott nem érti azokat. A szocziálisták ma az egyetlen forradalomképes elem. Milliók, meg milliók volnának készen tüzbe rohanni ezért a praktikus, de alacsony eszményért: hogy enni kell.

És amidön az átlag-ember mint politikus ily hitetlen és eszménytelen józanná dühödött, ugyanekkor az átlag-ember mint társadalmi lény élvezni is kivánja az életet és mulatni akár.

De istenem, mikor az átlag-ember oly szegény, hogy mindennapi kenyere is inkább csak politikai programm, mint bizonyos valóság, hogyan szerezze meg az élvezeteket, a mulatságokat?

E részben segitségére siet a politikai és a társasági élet temérdek botránya, a mi mind igen élvezetes és ingyenes közmulatság. Mikor pedig ezek egy időre elfogynak, akkor itt van a kriminális. A kriminalitás soha sem fogy el, mert szünetlenül seregesen vállalkoznak uj meg uj embertársaink arra, hogy hajmeresztö gaztettekkel szolgáljanak rá a közkiváncsiság hálájára és a büntetötörvényszékek nyilvános elöadásaira.

Az már a kiváltságos ember, aki a drága szinházba járhat. Az átlag-ember már legfeljebb a komédiának amaz epilógusában vehet részt, mikor a müvésznö kocsijából kifogják a lovakat. Hanem azért a drága szinház korán sincs olyan érdekes és izgatóan mulattató, mint a kriminális, ahova bárki bejuthat, akár mint közönség, akár mint tanu, akár mint vádlott. S még ha nem juthatunk is be személyesen minden érdekes bünügy végtárgyalására, lelkünkkel ott vagyunk valamennyin. Mert nincs a világon semmiféle egyéb irott vagy nyomtatott betü, amelyet annyiban és oly lázas mohósággal falnánk, mint azt, amely kriminális tettekröl és perekröl ád tudósitást.

Imhol, Páris messze van és mégis ott csüngünk a Dreyfus-ügyön, meg a Walsin-Esterházy-ügyön. S miután élénk sajnálatunkra ezek már befejeződtek, mind ama többi ügyön, ami még ezekböl következhetik. A nagy érdeklödés nem egyébért van, csak mert az ilyen bonyolódott s a nyilvánosság elöl részben elvont hazaárulási kriminálitás felette pikáns, izgatóan mulatságos. Az, hogy

A közigazgatási vályu.

A birkaköröm erösebb, mint a vas, mert a vas, ha egyszer elkopott, el van végleg kopva, a birka körme azonban ujból kinö. Igy történt, hogy a község külső határában a nyájak elrontották a vályut, mivel a nyájak ivásközben beleálltak lábaikkal a vályuba s bár mint volt ez a vályu hozzáértő mesterek tudománya szerint vassal vasalva, csak elkopott. Kilyukadt az oldala. A nyájak ezt szomoruan vették tudomásul, mert e lyuk folytán nem maradt meg a viz a vályuban, hiába merte tele a juhász.

Igy persze nem maradhat a bürge és a juhász be is üzent egy arrajáró embertöl a községbe, hogy elromlott a vályu.

— No, mondta a biró az üzenetvivönek — ez furcsa.

— Már miért volna furcsa?

— Hát hogy elromlott a vályu.

— De magam láttam, biró uram, erösködött az ember. Megmutatta a juhász. Olyan lyukas az, mint a Bodárovics Jóczó ködmöne. (Jóczó ugyanis a hivatalos koldus a faluban s ez okból lyukas ködmönben kell járnia.)

— Hm, vélte a biró — az nem elég. Az nem numerus, mivelhogy kelmed ma még nem hivatalos ember.

— Ma még nem, esett beszédbe a hirhozó, megörülve igen nagyon annak az egy szónak, amit politikából ejtett ki a biró. — Azonban amit látok, azt csak látom.

— No igen, — hagyta rá a biró és méltóságosan legyintett a kezével. Ö könnyen legyinthetett méltóságosan, mert ö volt a legnagyobb ur a községben s az ilyennek mindenféle illik. Ha Bodárovics Jóczó legyintene igy, elvennék tőle a lyukas ködmönt s csak a jó isten tudná megmondani, hogy miböl épitene akkor tornáczos házat.

— Hanem — mondta a legyintés után a biró — ide hivatalos szem szükségeltetik. Mert ez hivatalos dolog. Ennélfogva köszönjük kendnek a hiradást, a többit pedig majd elintézi a község.

A községháza nagy szobájában ott ült mind a hat esküdt a padokon. Öt élt belölük. Szerezsán Milos pedig aludt. Ez nem is állt föl, de a többi felállott, mert a biró most olykép nyujtotta ki a balabbik keze kisujját (suta volt az öreg), mint mikor kiküldetésbe szokott rendelni hivatalos személyeket.

A kiküldetés . . . Szép dolog az, az a kiküldetés. Jóformán ez a legkedvesebb az egész világon. Magyarország fele abban utazik manapság, azon oknál fogva, hogy a kiküldetésnek hátránya nincs, ellenben vannak elönyei, mik napidij néven neveztetnek és summa summárum számoltatnak el. Nem lehet hát csodálni, hogy a hat esküdt közül fölállt azonnal az öt eleven. Nem lehet csodálni annál inkább sem, mert az ö évi fizetésük a községnél kétszáz forint, ellenben a megválasztásukra hatszázat költenek el. Eszerint némileg érthető az esküdtek fölállása, kik is a biró felé fordulván, kérdö tekinteteiket reá szögezték (ismét kiveendö Koranktev Lyuba, aki bandzsal s ez okból nem néz oda, ahova akar. Csak oda nyul).

Azt mondja a biró:

— Esküdt lészen kiküldendö a vályu tárgyában.

A segédjegyzö azonnal föl is jegyzi, hogy esküdt küldendö ki a juhfalkánál kilyukadt vályu tárgyában.

Erre igy szól Drága Milos esküdt:

— Nem jól lesz az az irás.

— Már miért? — kérdezi a biró, ama hires Obálics Obrád.

— Mert esküdtek kellenek oda, nem pedig esküdt — mondja Drága Milos. — Egy ember nem ember. Hivatalban.

Obrád biró a föltámadt zajt olykép csendesiti, hogy kopog az asztalon a pipája makjával. Mikor ezirán rendbe jönnek, szól megint lassu szemrehányással:

— Egy ember, egy ember. De egy embernek két szeme van. Két szem eleget lát azon a vályun. (Ez czélzás volt Karancsev Lyubára, aki sanda létére sohasem tudott egyenesen a szolgabiró szemébe nézni. Már pedig az egyenes tekintet adja meg a becsületet, különösen, ha még a szemöldökét is egyenesen szurósra fésüli az ember.) — Ennélfogva Drága Milos kiküldetik, hogy nézze meg, igaz-e a vályu hiresztelt kilyukadása.

Most már nem bánta Milos, ha elmarad a második hivatalos személy. Kiment, befogatott a forspontos kocsiba, azon hazahajtott, s megrakván magát tarisznyával, kulacsesal és dohánynyal, utnak is eredt ki a pusztára.

Most, hogy a községi forspontos lovai megindultak Drága Milossal, azonnal gyorsabban halad a történet. Milos ugyanis aznap kiért a falkához, megdeputálta a vályut és belátta, hogy abból már soha többé ivóedény nem lesz. Ezt elvégezve, letelepültek a juhászokkal, kártyáztak egy kicsit. Milos nyert három juhsajtot, meg egy feketére szivott pipát.

Dreyfuson, ha nem is épen igazságtalanság, de mindenesetre kegyetlenség történt, nem valami sokkal szerzi meg azt a roppant figyelmet, melylyel a tömeg kiséri az ügyet. A tömegnek eszeágában sincs a humanitás, az csak mulatni akar. Boldog, midőn uj vádlottat kap Walsin-Esterházyban, s midőn ennek ügyét is végigmulatta, telhetetlenül kér még valamit. S az a feltevés, hogy e titokzatos párisi kriminalitásokban a katonai biróságok csupa hamis itéleteket hoztak, hogy az elitélés egy nagy botlás, a felmentés egy óriási gazság s hogy voltakép az egész Francziaország a vádlottak padjára való — mindez a feltevés, mondom, olyan élvezet a tömegnek, mint Sevillának egy bikaviadal.

Mikor pedig itt helyben folyik egy hitvesmérgezési bünügy végtárgyalása, az emberek néhány napig jóval boldogabbak, mint máskor. Az emberek persze asszonyok is, söt ezek leginkább.

Mily jó a sors! Néhány héttel ezelőtt még irigykedve kellett belgaföldi Bruges városára gondolni, hol az urak és hölgyek egy őrnagy hitvesmérgezési perében gyönyörködhettek. Most itt helyben megkaptuk körülbelöl ugyanazt a kriminálist, csak a vádlott volt szeretőtartó, nyalka őrnagy helyett egy diurnistáskodó technikus. Igen ám, de Brugesben felmentették a vádlottat, náiunk pedig elitélték — s ez mégis csak nagyobb *heccz!* Kivált, mert igy módunkban van fejünket csóválni a szigoru biróság felett, amelyiket azonban lenéztünk volna gyöngeségeért, ha felmentő itéletet hoz vala.

A fő azonban az, hogy néhány napig igen jól mulattunk e kriminális *circensis*-en. Dámáink nem sajnálak jókor felkelni és nagy toilettet csinálni, hogy igen szép kalapokkal és felöltökkel töltsék meg a tárgyaló-termet. E nagy kriminális tragédia mellett a zsaroló-nemzsaroló orfeumdámának ide-oda tolonczolása, elfogatása, szabadonbocsátása szintén elmulattatta a népet, mely a kriminális bohózatot is kedveli. S mintha kifogyhatatlan volna a szerencsénk, közben a képtolvaj orvos középfaju drámájának utolsó felvonása is lejátszódott, melyben igen eredeti volt, mikor a vádlott, mint önmagának psychiatriai szakértöje, azt a véleményt adta, hogy ő, önmegfigyelése szerint, *leszármazásában terhelt.*

Szóval, az emberiség nem panaszkodhatik sehol, de nálunk most különösen nem, hogy nincs mulatsága. Kiriminális játékokat kap bőven. Torontáli és bácskai hirek után itélve, sokkal bővebben, mint kenyeret.

A finom, elmés, müvelt politikusok pedig csinálják tovább az országok, a világrészek és az egész világ politikáját *lege artis*, a hagyományos eszmények, elvek és módok szerint. S buzogván ők a maguk mesterségében, alig veszik észre, mint siklik ki kezükből hovatovább teljesen az emberiség sorsa. Azé a zordon, nagy, uj emberiségé, mely csak egy politikát szeret, azt, hogy enni kell. S a melynek legnagyobb élvezetet nyujtó, legfőbb mulatsága a — kriminális.

A Bánffy esztendeje.

Az ülésszak végeztével, midőn kedvelt hiveinek csak rövid levelet ir a király, a nemzettől sem várhat hosszu dicséretet a törvényhozás. 1896. november óta a törvénytár nem szaporodott izmos kötetekkel. Ez dicséretnek is megjárná ugyan, de most ne vétessék annak. A monarkia befejezetlen házi pörét jelenti a törvényeknek ez a fogyatékos sorozata és mutat arra, hogy nem volt eléggé termékeny a munka. Vége az ülésszaknak. Az ülésszak meddő volt. Vége az obstrukciónak. Az obstrukció is meddő volt. Először, másodszor, mint az árverésen mondják.

A törvényhozásnak e vékony sikere, a programm kevés pontja nem való arra, hogy tőle melegen bucsuzzunk. De mig az ország házára nézünk, megszólal a sarokban a hamupipőke, kit eddig csak szürke köntöséről ismertünk, megszólal szerényen a magyar politika és azt mondja: „Reám is gondoljatok." — Igaza van neki. Az ülésszaknak nem voltak sikerei, az obstrukciónak sem voltak sikerei, de voltak sikerei a magyar politikának. Mintha megismételné ez a fényessé vált leányzó a Bismarck szavát: „Nem a törvényhozásban van a cselekvés, hanem a kormányzatban."

Az ország hajója (bocsássanak meg publicisztikai elődeink, hogy e szép metafórát kiássuk a sirból), az ország hajója megy beláthatatlan vizeken, köd és puskaporfellegek között. Meg vannak érctáblára vésve a nautikus szabályok, tudjuk a mappáról, hogy hol várhatni összeütközést... Oh kellemetlen metafóra, tovább kell már most füzni . . . Tehát a hidon alul vagyunk mindannyian, élünkön ott vannak az első tisztek, a votum consultativum boldog tudatában. S a kapitány vezet s a ködben, a puskaporfellegek között nagyszerüen vezet. Noha uj hajózási szabályokat nem is hoztak egy esztendő óta, noha tehát nem szaporodott a kodex. A kapitány azért pompásan tartja magát a hidon. Ezzel vége is a metafórának.

A valóságban már most előttünk áll báró Bánffy Dezső. Zömök kezével mintha visszamutatna az elmult esztendőre: „Amit nem alkotott meg a törvényhozás alkotmányban, azt megalkottam én kormányzatban. Ez az esztendő á millenium éve után a báró Bánffy Dezső esztendeje vala. A millenium éve elnyomott engem, amellett kicsiny voltam; az 1897-ik esztendő fölemelt engem, mert cselekedtem, nem csupán ünnepeltem. A törvényhozás helyett is cselekedtem ebben az esztendőben. Nem mondhatom ki, de csakugyan nagy voltam ebben az esztendőben."

Ime, az esztendőnek, a milleniumra következő ülésszaknak listáján összeállitva szépen: A magyar tisztképzést 1897-ig csak óhajtani tudtuk. Ezernyolczszázkilenczvenhétben előállt Bánffy és letette a törvényhozás asztalára a feketesárga kardbojtot, nemzetiszinü

Másnap pedig bevitte megint a forspontos és Milos jelentést tett a birónak a vályu mibenállása tárgyában.

— E helyett ujat kell csináltatni — intézkedett a biró és azonnal elrendelte, hogy árlejtés tartassék a helyszinén. Azért a helyszinén, hogy jól odamérje az itató kutak közé az ács. Továbbá azért a helyszinén, hogy ott csinálja meg az ács és ne kelljen külön fuvarral kiszállitani. Takarékosan kell bánni a község vagyonával — vélte a biró. Mert ha gazdag is a község, csak elfogy a vagyon, ha nem kimélik. A helyszinén továbbá azért is, hogy — különben senkinek semmi köze az indokoláshoz.

Az árlejtés meg is tartatott. A biró volt kint meg két esküdt s el is vállalta egy mesterember az uj vályut. A leghiresebb ács volt az a környéken, de talán a világ minden ácsai között, pedig közöttük oly kiváló emberek is voltak, mint szent József. Ez a bizonyos, akiről itt szó most van, a Vélity Pája nevezetü. Ő például a gerenda oldalára ragasztott ötforintos bankót egy szekerczecsapással ugy levágja onnan, hogy sem a gerendának baja nem esik, sem a bankónak.

Fogadásból szokta azt csinálni, aki nem hiszi, próbát tehet vele, ha van kidobni való ötforintos bankója, Ilyen ember Vélity Pája, aki elvállalta a vályut tizenhét forintért, két forintért pedig a rávaló vasalást. Ezzel aztán másnap visszajöttek a biróék s rendben volna minden. De ép mikor a napidijakat utalványoznák egymásnak, mondja a biró:

— Baj van, mivelhogy a régi vályut pedig el kell ujra árverezni.

E czélból harmadnap ujból kimentek a negyednap visszajöttek, miután Vélity Pája megvette a régi vályut nyolcz hatosért (tisztán csak a szép nagy szögek kedvéért, amik benne vannak. Mióta a sátoros czigányokat pusztitják, nincsen valamire való kovács az országban). Ezt igy most már tökéletesen eligazitották, hetednapra pedig kiküldték Jakoblyev Isza esküdtet, hogy nézze meg, vajjon csakugyan maga Vélity Pája csinálja-e a vályut. Mert az nem járná, ha valami értetlen emberre bizná ezt a munkát. No, ez az óvakodás körülbelül fölösleges volt, mert ahogy Jakoblyev Isza kiment, látta, hogy csakugyan tulajdon maga Vélity Pája dolgozik ott, készitvén szorgalommal a régi vályuból az ujat. Isza ebben meg is nyugodott és referált otthon, hogy Vélity csakugyan maga dolgozik.

Ily szorgos gonddal készült a vályu s igazán nem lehet panaszkodni, hogy a közdolgokban nincs meg a kellő ellenőrzés, mert a biró az örökké alvó Szerezsánt is kiküldte egyszer, nézné meg, hogy micsoda bádogokkal boritja Vélity a vályu külső falait. Fontos kérdés ez, mert például fényes bádog ilyen helyre nem való. Abban bámulja magát a birka, mint tükörben szokás és elfelejt inni. Szerezsán sem talált semmiféle hibát odakint, mert a bádog, amelylyel Vélity odakint dolgozott, nem volt fényes, söt rozsdás. Szerezsán másnap hazament, jelentést tett s egyben tudatta, hogy holnapután alighanem ki is mehet már az átvevő bizottság, mert akkorra készen lesz a vályu.

Obrád biró ezt tudomásul vette, azonban ugy okoskodott, hogy ilyen alighanemes jelentésre nem lehet intézkedni. A község vagyona elvégre is nem arra való, hogy egész bizottságokat küldjenek ki egyszerre s ugy lehet, nem is lesz kész akkorra a vályu. Ez okból még egyszer kiküldte a pusztára Okotics Szimót, hogy tapasztaljon mindent körül. Inkább egy embernek fizessék a napidijat, mint négynek. Szimó kiment, Szimó bejött s jelentette, hogy csakugyan át lehet már venni a vályut. Kész van és Vélvity Pája olyan büszke rá, hogy ki sem lehet mondani. Erre aztán kiment az öttagu bizottság harmadnap s nem negyednap jött be, hanem ötödnap, mivel némi áldomást is csináltak és vissza is nyerték azonnal Vélvity Pájától a tizenkilencz forintot.

Most már van vályuja a birkáknak odakint a pusztán s két-három esztendeig semmi gond arra nem lesz. Obrád biró bölcsesége igy elintézte a dolgokat. Gyorsan és ügyesen, a közdolgoknál szükséges és köteles ellenőrzéssel ment a munka. Mindössze a számadásokban tünik föl kissé ez a kiadási tétel:

Egy nagy uj vályu a pusztai falkához . . . . . 107 frt 40 kr.

— Százhét forint? — kérdezi a szolgabiró mikor egyszer beletekint. — Nem sok ez, biró ur?

— Hát — mondja a politikus Obrád — vannak olcsóbbak is, főbiró ur. Ezt azonban Vélity Pája csinálta, a hires ács . . . aki a bankót ugy levágja a gerendáról, hogy semmi baja sem esik.

Obrád ennyire jólelkü ember. Dicséri Pájáit, s magamagát nem emliti. Pedig ő is le tudja vágni a bankót (anélkül, hogy előbb a gerendára kellene ragasztani.)

Tömörkény István.

selyemmel átszöve. Azután jött az Imperator Rex, elmondván budai tósztját. Ezernyolczszázkilenczvenhétig a Mátyás király kövein tósztozó császárokról csak álmodni mertünk. Mire továbbá következett a tiz szobor királyidyllje. Nagyszerü volt harmadiknak. Az elsőt természetesen kisajátitották azok, akik nem tudták rendes forgalmi uton megszerezni, a másodikat kisajátitották a véletlennek, a harmadikat kisajátitották a kvótaemelésnek. De mind a három azért fényes köntös a hamupipőkének, a magyar politikának. És kicsoda ugyan egy alkotmányos nemzet politikai szimboluma, ha nem az, aki felelős ezért a politikáért?!

Fiumét kivéve, ma mindenütt csendes a tenger, a kapitány pihen egy napot és az ember mély megilletődéssel néz fel reá a hidra. Most ráér törölni a homlokát, a kicsufolt, a zaklatott kapitány. Pihenő órájában nem hall dicséretet sem; akik értékét tudják, de elvből nem ismerik el, azok hallgatnak kötelességből; akik értékét tudják, és nyiltan, szabadon elismerhetnék, azok szintén hallgatnak, mert félnek a megvádoltatástól. Pálmákat *nyujtani* sem lehet büntetlenül. A jövő fog ennélfogva Bánffyról beszélni ilyen szóval: a cselekvés a vezér, a retorika és a többi nem egyéb pennás vezérkarnál.

Elmondjuk ezeket abból az alkalomból, hogy az elmult ülésszak parlamenti hangjai közül mindössze csak egy nevezetes akkord hallatszik ki: a taps, amely Bánffynak verődött össze.

Ez az esztendő a Bánffy dicsőségét jelenti. S ez a dicsőség megnyitja szerencsés kormányzásának a következő esztendőket.

POLITIKAI HIREK.

A képviselőháznak délelőtt tiz órakor ülése van.

Országgyülés. A törvényhozás két háza ma már megnyitotta második ülésszakát s mig a képviselőház a királyi kézirat felolvasása után holnapra halasztotta a megalakulást, addig a főrendiház mindjárt meg is alakult.

A főrendek választásának eredménye a következő:

Jegyzők lettek: gróf Cziráky Antal, Gáll József, gróf Korniss Károly, Latinovics János, báró Nyáry Jenő, báró Rudnyánszky József, Szabó Jenő és gróf Széchenyi Bertalan.

Háznagynak gróf Szápáry Istvánt választották meg.

Végül ujból megválasztották a közjogi és törvénykezési bizottság harminczkét, a pénzügyi bizottság harminczegy, a közlekedési és közgazdasági bizottság harminczhárom és a naplóbiráló bizottság harminczkét tagját.

A pénzügyi bizottság uj elnöke. *Széll* Kálmán, mint értesülünk, kijelentette, hogy hajlandó elfogadni a pénzügyi bizottság elnökségét és erről már értesitette a miniszterelnököt.

Az alsólendvai választás. A képviselőház nyolczadik biráló bizottsága ma délelőtt *Fest* Lajos elnöklése alatt folytatta a kérvénynyel megtámadott alsólendvai választás tárgyalását. De a tanuvallomásokról fölvett, sok száz jegyzőkönyvvel ma sem végezhetett s egy csomó jegyzőkönyv még holnapra is maradt. A tanuvallomások azonban nagyon érdekesek és meggyőzően bizonyitják, hogy a néppárti Marsovszky Endre emberei milyen erőszakos eszközökkel dolgoztak Mandel Pál ellen.

A folytatólagosan fölolvasott tanuvallomási jegyzőkönyvek szerint egyes választók kijelentik, hogy Mandelre akartak szavazni, de látván, hogy életük és vagyonuk veszélyben forog, kényszerüségből a néppárti jelöltre szavaztak. Mások meg azt vallják, hogy a plébánosuk a templomban választási dolgokról izgatottan szónokolt, ugy, hogy a nép is megbotránkozott benne s azt mondták, hogy nem is mennek többé templomba, mert már megunták ezt a dolgot. Egyes Mandel-pártiak ugy nyilatkoztak, hogy már szégyeltek is a templomba menni, mert a plébános őket mindig szidalmazta. Az uradalmi erdész előadja, hogy Beliczán őt s több Mandl-párti választót a fölizgatott néptömeg agyonveréssel fenyegette, betörték a korcsmát, a korcsmáros egy egyén kezéből, aki föl akarta gyujtani a korcsmát, kiverte a gyufát s végre is a helyszinén megjelent katonaság tette lehetővé a menekülésüket, de a történtek által megfélemlitett több Mandel-párti választó semmi szin alatt nem mert a választásra elmenni. Egy beliczai fuvaros azt vallja, hogy erőszakkal a plébániára hurczolták, nem engedték onnan távozni s azzal fenyegették, hogy ha Mandelre szavaz, leszurják őt is és a lovait is. Többen azt tanusitják, hogy a beliczai lelkész a templomban egész prédikációjában a választással foglalkozott s izgató beszédével a nőket és a csőcseléket valóságos vallási örjöngésbe hozta, ugy, hogy a nép a kormánypártiakat kővel dobálta, többeket megvert, ugy, hogy legnagyobb részük nem is mert a választásra elmenni. Több községbeli választó előadja, hogy a választás szinhelyére akarván menni, keresztben álló kocsival zárták el az utat előlük, kövekkel dobálták meg őket, egyeseknek a fejét is beverték, ugy, hogy több Mandel-párti választó megfordult és hazament, mások meg a választás után csak kerülő uton mertek a községükbe visszatérni. Egy választó azt vallja, hogy a választás idején beteg volt s helyette a saját neve alatt a vejét szavaztatták le Marsovszkyra. Egy tanu azt jelenti ki, hogy a néppártiak téglával fejbe ütötték, egy karóval megverték s ő vérző fejjel ment be Lendvára s Mandelre szavazott.

Az oláh nemzetiségi agitáczió. Az aradi román körökben, mint Aradról táviratozzák, nagy feltünést keltett, hogy a budapesti lapok nemcsak a nemzetiségek végrehajtó-bizottságának *tiltakozását* közölték két nappal előbb, mint a román lapok, holott ennek titokben kellett volna maradnia, amig a nemzetiségi lapokban meg nem jelent, hanem még a József főherczeg-szállóban tartott titkos tanácskozás hiteles jegyzőkönyvét is közölték. Emiatt szerfölött izgatottak a románok, mert most bizonyosan tudják, hogy a beavatottak valamelyike sulyos indiszkréczlót követett el. A „Tribuna Poporului" táborához tartozó emberek elégedetlenkednek, hogy a románokat egyedül csak *Coroianu* képviselte az értekezleten és nagyon jellemzőnek tartják azt a Budapestről érkezett bizalmas értesitést, amely szerint *Coroianu* a József főherczeg szállóban tartott értekezletet megelőző napon a *miniszterelnöki palotában hosszabb ideig időzött.*

Választások és jelölések

a szabadelvü pártkörben.

A szabadelvüpárt ma választotta meg kisebb házi bizottságai tagjait és kijelölte a képviselőházi bizottságokba küldendő tagjait, kisebb-nagyobb kivétellel a régieket. Feltünést keltett az igazságügyi bizottságból a Chorin Ferencz kihagyása, aki a legutolsó évtizedekben majdnem minden igazságügyi alkotásban tevékeny részt vett kimagasló képzettségével és szorgalmával. Komolyabban kellene venni az igazságügyi dolgokat. Ellenben igen helyes volt, hogy Emmer Kornél egy olyan bizottságba tétetett át, ahol nem érti a dolgokat, mert ott nem tehet annyi időbeli kárt, mint az igazságügyiben. Egyebekben a kijelölések megnyugtató hatást keltettek.

A párt elnökévé pedig báró Podmaniczky Frigyest választották, alelnökeivé gróf Csáky Albint, Lukács Bélát és Vargics Imrét, igazgatóvá Dókus Ernőt, jegyzőkké gróf Bethlen Balázst és Radvánszky Györgyöt.

A párt *igazgató választmányának* tagjaivá megválasztattak: gróf Andrássy Sándor, Bausznern Guidó, Csernátony Lajos, Csipkay Károly, Dedovics György, Gromon Dezső, Justh György, Kammerer Ernő, Király Ferencz, Magyary-Kossa Géza, Matuska Péter, Piukovics József, Rakovszky Géza, Semsey László, Simó Lajos, Szily Pongrácz, Tallián Béla, gróf Thoroczkay Miklós, Urbanovszky Ernő és gróf Wass Béla.

A párt *végrehajtó bizottságának* tagjaivá lettek: gróf Andrássy Gyula, gróf Andrássy Tivadar, Barcsay Kálmán, Belicska Béni, gróf Bethlen András, gróf Degenfeld Lajos, Falk Miksa, Fluger Károly, Hegedüs Sándor, Hieronymi Károly, Klobusiczky János, Kubinyi Árpád, Lónyay Sándor, Miklós Ödön, Mikszáth Kálmán, Rohonyi Gyula, Szabó Imre, Széll Kálmán, Szerb György, gróf Tisza István, Urányi Imre, Viktorisz Miklós.

A párt *kijelölő bizottsága* tagjai lettek: Apáthy Péter, Berzeviczy Albert, Bornemisza Ádám, Crausz István, Dókus Ernő, Fenyvessy Ferencz, Fest Lajos, Gajári Odön, Kőszeghy Sándor, Kristóffy József, Kabos Ferencz, Láng Lajos, Mohay Sándor, Münnich Aurél, Nedeczey János, Őrley Kálmán, Papp Géza, Popovics István Vazul, Pulszky Ágost, Radó Kálmán, Ragályi Béla, Szaplonczay Miklós, gróf Teleki Sándor, Tisza Kálmán.

A párt *hirlap-bizottságába* beválasztattak: Beksics Gusztáv, Falk Miksa, Fenyvessy Ferencz, Gajári Ödön, Hegedüs Sándor, Herczegh Ferencz, Kammerer Ernő, Mikszáth Kálmán, Molnár Antal, Szőts Pál és Werner Gyula.

Ezután kijelölte az értekezlet a képviselőház alelnökeinek *Berzeviczy* Albertet és *Láng* Lajost, a képviselőház jegyzőinek gróf *Esterházy* Kálmánt, *Molnár* Antalt, *Nyegre* Lászlót, *Perczel* Bénit és *Dedovics* Györgyöt, a képviselőház háznagyának *Csávossy* Bélát.

Kijelöltettek továbbá a Ház bizottságaiba és pedig:

a gazdasági bizottságba: Bornemisza Ádám, Dániel Márton, Jónás Ödön, Kobek István, Molnár Antal, báró Nopcsa Elek, Vargics Imre, gróf Wass Béla;

az igazságügyi bizottságba: Beksics Gusztáv, Engelmayer József, Fabiny Teofil, Fest Lajos, Fluger Károly, Groisz Gusztáv, Joanovits István, Kola János, Matuska Péter, Mohay Sándor, Nagy Mihály, Nedeczey János, Neumann Ármin, Psik Lajos, Sámuel Lázár, Széchényi József, Szivák Imre, Tomasics Miklós, Veszter Imre, Zsigárdy Gyula;

a kérvényi bizottságba: Béldi László, Blaskovics Sándor, Capdebo Ferencz, Feszty Béla, Kőszeghy Sándor, Molnár Béla, Nedelkovics Tivadar, báró Perényi Zsigmond, Radocza János, Szögyény László, Szuhányi Ferencz, gróf Vay Ernő, Vojnics Sándor, Zsámbokréthy József;

a könyvtári bizottságba: gróf Esterházy Kálmán, Ferdlicska Kálmán, Goldis József, Herczegh Ferencz, Kammerer Ernő, Lehóczky Antal, Szaplonczay Miklós, gróf Széchenyi Tivadar;

a közgazdasági bizottságba: Ágoston József, gróf Andrássy Tivadar, gróf Batthyány Tivadar, Dedovics György, báró Fiáth Miklós, Heltai Ferencz, Inánovits Iván, Király Ferencz, Kovácsy Sándor, Lánczy Leó, Lónyay Géza, Neisedler Károly, Rakovszky Géza, Rosenberg Gyula, báró Solymossy Lajos, Sréter Alfred, Szájbely Gyula, Szemere Attila, Tarajossy Sándor, gróf Zay Miklós;

a közigazgatási bizottságba: Aidinger János, Barcsay Kálmán, gr. Batthyány Lajos, Belitska Béni, Crausz István, Dániel Gábor, gr. Dégenfeld Lajos, Földváry Miklós, Gyurkovich György, Hajdu József, Janits Imre, Kardos Kálmán, Lónyay Sándor, Mara László, Ruffy Pál, Szabó Imre, Tallián Béla, gróf Tisza István, Török Bertalan, Zsámbokréthy Emil;

a közlekedésügyi bizottságba: Adamovics Béla, gróf Berchtold Arthur, gróf Bethlen Balázs, Halász Zsigmond, Harsányi József, Justh György, Konkoly-Thege Miklós, Kovács Pál, Lukács Béla, Maléter Zoltán, Márkus József, Rudnyánszky Béla, Smialovszky Valér, Szende Béla, Szentpály Jenő, gróf Thoroczkai Miklós, Tolnay Lajos, Urányi Imre, Végh Arthur, Weisz Berthold;

a közoktatásügyi bizottságba: Bessenyei Ferencz, Ciocán János, gróf Csáky Albin, Dániel Márton, Kammerer Ernő, Kiss Albert, Mezei Mór, Molnár Antal, Nyegre László, Óváry Ferencz, Pap Samu, Pildner Ferencz, Sághy Gyula, Sándor József, Szinnyey-Merse Pál, Tuba János;

a mentelmi bizottságba: Binder Vilmos, Chorin Ferencz, Engelmayer József, Janicsáry Sándor, Kabos Ferencz, Klobusiczky János, Konkoly-

Thege Sándor, Kozma László, Kola János, Kubinyi Géza, Molnár Béla, Piukovics József, Rohonyi Gyula, Schmidt Gyula: Szulyovszky Gusztáv;

a naplóbiráló bizottságba: Arányi Miksa, Babó Lajos, Bauer Antal, Darvas Béla, Domahidy Viktor, Dózsa Elek, Fehérváry Károly, Issekutz Marczell, Hegedüs Béla, Hulényi Győző, Kubinyi Andor, Lázár Menyhért, Molnár Károly, Ortutay Gyula, Réty Mihály, Szöts Pál, Vermes Béla, Verner Gyula, Zmertych Iván;

a pénzügyi bizottságba: Gróf Andrássy Sándor, Babics József, Dobóczky Ignácz, Emmer Kornél, Falk Miksa, Farbaky István, Fenyvessy Ferencz, Gajári Ödön, Gyurkovics György, Hegedüs Sándor, Matlekovits Sándor, Neményi Ambrus, Pap Géza, Pogány Károly, Pulszky Ágost, Rohonyi Gyula, Széll Kálmán, Szerb György, gróf Teleki Géza, gróf Teleki Sándor;

a számvizsgáló bizottságba: Bauszern Guidó, Beles János, Jovanovics Szilárd, Légrády Károly, Luppa Péter, Frideczky Timót, Vuja Péter;

a véderő bizottságba: Bezerédy István, Chernel György, Gajári Géza, Győrffy Gyula, báró Jósika Gábor, báró Kemény Ákos, Latinovics Pál, Münnich Aurél, báró Podmaniczky Frigyes, Radvánszky György, gróf Széchényi Aladár, Szentiványi Kálmán, Wolfner Tivadar;

a vizügyi bizottságba: Balogh Kálmán, Fischer Sándor, Földváry Mihály, Hieronymi Károly, gróf Karácsonyi Jenő, Kiss Ferencz, Kristóffy József, Magyary-Kossa Géza, gróf Nákó Kálmán, Örley Kálmán, Purgly Sándor, Rohonczy Gedeon, Szulyovszky Dezső, Telecsky Kristóf, Vietorisz Miklós;

a zárszámadás-vizsgáló bizottságba: Benke Gyula, Bernády György, Bónis István, Démkó Pál, Fest Lajos, Kulmann János, Lévay Lajos, Matunci Márton, Mayer Károly, Mihályi Péter, Ráth Péter, Polyák Béla, Rónay János, Székely György, gróf Sztáray Gábor, Zákó Milán;

a földmivelésügyi bizottságba; Bedő Albert, gróf Bethlen András, Dókus Ernő, Egyedi Arthur, Görgey Gyula, Gyárfás Endre, báró Harkányi János, Kubinyi Árpád, Kubinyi György, Leidenfrost, Kristóffy József, Miklós Ödön, gróf Pejacsevich Arthur, Ragályi Béla, Semsey László, gróf Serényi Béla, Szily Pongrácz, Telegdy József, Tüköry Alajos, gróf Wass Béla;

az 1892. évi XXI. törvényczikk 9. §-a értelmében a valutarendezés czéljaira szükséges arany beszerzését és felhasználását ellenőrző bizottságba: Rendes tagok: Éder Ödön, Széll Kálmán. Póttagok: Dedovics György, Zeyk Gábor és

az *összeférhetetlenségi bizottságban* megüresedett egy tagsági helyre: Dózsa Endre.

*

Az értekezlet végül tárgyalás alá vette s vita nélkül elfogadta az ujonczozási törvényjavaslatot és az azzal kapcsolatos miniszteri jelentéseket.

KÜLFÖLD.

Az osztrák tartománygyülésekből. *A morvaországi tartománygyülés* mai ülésén dr. Zaczek azt inditványozta, hogy ő Felségéhez ötven éves uralkodói jubileuma alkalmából hódoló feliratot intézzenek. Ragyogna bár — ugymond, ő Felsége fején *Venczel koronája!* Azután kifejtette, hogy ha a tartománygyülések hatáskörét kibővitenék, ezért Magyarországgal meg lehetne csinálni a kiegyezést. Mert a kiegyezési törvény Ausztriában csak alkotmányos állapotot kiván, de bővebben erről az állapotról nem nyilatkozik. *Hisz a tartománygyülések megválaszthatnák a delegációkat is.* (!?)

A *lengyel tartománygyülés* közoktatási bizottsága a rutén képviselők amaz inditványával foglalkozott, hogy a rutén nyelv tanulása is legyen kötelező valamennyi galicziai középiskolában. A bizottság a tartománygyülésnek azt fogja ajánlani, hogy az állami tisztviselőktől kivánják meg mindkét tartományi nyelv ismeretét és hogy törekedjenek a rutén nyelvnek mint kötelező tantárgynak fokozatos életbeléptetésére egész Galicziában.

A dalmát tartománygyülés olasz képviselői kijelentették, hogy ez idő szerint nem vesznek részt a tanácskozásokban, mert a spalatoi olasz népiskolát, melynek létesitését egy miniszteri rendelet biztositja, a tartományi kormány még mindig nem állitja fel.

A cseh-német háboru.

(Távirati tudósitás.)

Most már egészen bizonyos, hogy az osztrák kormány, *tekintet nélkül a prágai tartománygyülési tárgyalások eredményére, a nyelvrendeletet visszavonja és uj nyelvrendeleteket bocsát ki.*

Ezeket a nyelvrendeleteket báró *Gautsch* miniszterelnök a csehországi németek vezéreivel már a Bécsben tartott konferenczián megbeszélte, és a németek ezeket a legnagyobb megelégedettséggel fogadták. Csakis a radikális elemeknek befolyása ronthatja el a kibékülés müvét.

A morva képviselők is, kiknek az uj nyelvrendeleteket bemutatták, teljesen egyetértenek az azokban foglalt módositásokkal. A prágai események ugyan nagy befolyást gyakorolhatnak ellenkező irányban, de báró Gautsch minden körülmények között *össze akarja hivni a reichsrathot február havában* és hacsak a radikálisok minden erejöket ki nem fejtik, nem valószinü, hogy az obstrukczió régi formájában feléledhessen. Ha azonban a nyelvrendeletek visszavonása nem elégitené ki a németeket, a helyzet tisztázására gondolni sem lehet.

*

A mai nap eseményei különben a következők:

A cseh tartománygyülés ülésén *Skarda* interpellácziót intéz a helytartóhoz, amiért a nyelvkérdésre vonatkozó kormánynyilatkozatot előbb német nyelven tette és csak azután cseh nyelven.

Azután megválasztják a Bouque-féle inditvány feletti vita vezérszónokait és pedig cseh részről *Pacákot*, német részről pedig dr. *Werunskyt.*

Most dr. *Funke* beszélt, tiltakozva az ellen, hogy a csehek maguknak egy mesterséges közjogot konstruáljanak. Szemére lobbantja Lobkovitz herczegnek, hogy a nagybirtokosok nevében hangsulyozta a cseh királyság egységét és oszthatatlanságát. A németség soha sem fogja eltürni a cseh igát.

Funke beszéde alatt *viharos inczidens történt, ami miatt aztán az ülést meg kellett szakitani.* Feltünt ugyanis, hogy *Wolf* képviselőt kiszólitják a teremből. Egyszerre csak Wolf ujra beront a terembe és hangosan kiáltja, hogy a Grabenen *egy német diákot véresre vertek.* Erre valamennyi német képviselő felugrik helyéről, odaszalad az elnök emelvényhez és öklével fenyegeti gróf *Coudenhove* helytartót, akit az utczai botrányért felelősségre von.

— Ha képtelen a rendet helyreállitani, kiáltja *Prade*, ugy menjen odébb!

Pokoli lárma közt emelkedik föl a helytartó és *elhagyja a termet.*

A németek egyre kiabálnak: *„A tartománygyülést be kell zárni! Nem tárgyalhatunk, ha fajbelieinket véresre verik!“*

Lobkovitz herczeg tartományi főmarsall végre föláll és kijelenti, hogy az izgatott hangulatra való tekintettel *az ülést félórára fölfüggeszti.*

A német képviselők erre a ruhatárba szaladtak kabátaikért és elmentek a Grabenre, hogy megnézzék, mi történt.

Történt pedig az, hogy 1/2 11 órakor egy diákküldöttség, amelyiek tagjai különböző szinü jelvényeket viseltek, fölkereste a rektort. Közben egy német diáknak leverték a fejéről a sipkát. Ebből nagy zürzavar támadt és egy *Jellinek* Ottokár nevü cseh joghallgató ugy megverte *Vollauer* német diákot, hogy ezt *tüstént elborította a vér.* Mások is nekimentek botokkal. Vollauer német nemzeti szinü jelvényt viselt. A cseh ifjut *letartóztatták*, a tömeget pedig a rendőrség szétkergette.

A rendőrségnél Jellinek azt állitotta, hogy Vollauer provokálta őt, amit az utóbbi természetesen tagad. A kihallgatáson jelen voltak a német képviselők, valamint Prága város képviselői.

Miután a tartománygyülés ülését ujra megnyitották, *Coudenhove* helytartó elmondotta, mi történt a Grabenen s hogy a cseh diákot letartóztatták. A német diákoknak alapszabályokban biztositott joguk van szineik viselésére.

Ez a nyilatkozat a németekre jó hatással volt.

Dr. *Herold* tiltakozott az ellen, hogy az ülést e miatt az inczidens miatt felfüggesztették. A németek már tulságosan sokat kivánnak.

Most *Coudenhove* helytartó kijelentette, hogy *az uj nyelvrendeletek a régi rendeletek helyébe lépnek és a kormány azokat február folyamán bocsátja ki.*

*

A városban nagyobb csoportosulások elkerülése végett erősitett őrsök czirkálnak.

A N. Fr. Presse a következő táviratot kapta Prágából. A nagy nyugtalanság következtében, amelyet a német diákok inzultálása okozott, nagyszámu vadász-gyalogsági és dragonyos legénység vonult ki a rend fentartására. Este már minden téren fel és alá járkáltak a katonai őrsök. Csoportosulást nem türnek. Ma este fél 7-kor mégis nagy tömeg verődött össze a Grabenen, de a dragonyosok szétkergették.

A Heinrich-utczában és a Venczel-téren is megakadályozták a nagyobb csoportosulásokat. Éjfél után fél kettőkor két német orvostanhallgató ment haza a német kaszinóból, midőn két arra haladó, jól öltözött férfi csufolni kezdé őket. Hamarjában tiz—tizenöt ember vette őket körül s az egyik egy vaktöltéses revolverből egynéhányszor lőtt, mire a többi elfutott. Az orvostanhallgatók az esetet feljelentették a rendőrségnek.

A Dreyfus-ügy.

(Távirati tudósitás.)

A párisi helyzet képe a párisi lapok egybevágó nyilatkozatai szerint az, hogy a Dreyfus-ügyet *átvitték a politika terére* s republikánusok, royalisták, anarchisták és szocializlisták, klerikálisok és antiszemiták egyaránt azon dolgoznak, hogy fujják a tüzet s a nagy zavarosban politikai tőkét kovácsolnak maguknak.

Párisban mindinkább szaporodik a Dreyfus-per reviziójának barátainak száma, főleg a tudós és müvészvilágban. Jellemző, hogy az Aurórenak azt a példányát, melyben Zola levele megjelent, *300.000 példányban árusitották el.*

Az a hir, hogy Mathieu Dreyfus ismeretlen helyre elutazott volna, valótlan. Mathieu Dreyfus a nála járt ujságiróknak kijelentette, hogy eszeágában sincsen Párisból elutazni, sem pedig lakást változtatni.

Zola pöre.

Billot hadügyminiszter ugyan átadta ma az igazságügyminiszternek a Zola és az *Aurore* felelős szerkesztője ellen emelt vádiratokat s az igazságügyminiszter azonnal áttette azokat a főügyészséghez, mindazonáltal kérdéses, hogy az esküdtszéki tárgyalás alkalmával vajjon ez a kormány lesz-e még a vádló.

Mindezideig még nem lehet tudni, hogy a kormány milyen forum elé állitja *Zolát* és az *Aurore* képviselőjét.

A kérdés csak akörül foroghat, hogy az esküdtszék vagy a rendőrségi biróság itéljen-e fölöttük. Már pedig a kettő között óriási a kü. lönbség. A rendőrbiróság előtt a vádlott nem veheti igénybe a bizonyitási eljárást. És épen ez az, amiért Zola levelét megirta.

Az esküdtszék előtt azonban nem lehet utját állani a bizonyitó eljárásnak. Ebben a kérdésben az igazságügyminiszter fog dönteni. Ugyanő dönt afelett is, hogy az „Aurore“-t ki fogja képviselni, a főszerkesztő-e, vagy a felelős szerkesztő.

Clemenceau ragaszkodik ahhoz, hogy az *Aurore*-t ő képviselje a perben.

A Temps tudni véli, hogy Zolát esküdtszék elé fogják állitani. A kormány nem fogja Clemenceaut vádolni, de megengedi neki, hogy lapját a tárgyaláson képviselje. (N. Fr. Pr.)

A Meline kabinet válsága.

Párisi irányadó körökben el van terjedve az a vélemény, hogy az utóbbi napok eseményei következtében a *Méline*-kabinet helyzete annyira meggyengült, hogy a közeli napokra kormányválság várható. Maga Méline miniszterelnök is vissza akar lépni.

Az *Eclair* azt hiszi, hogy az elnapolt vita szombaton ismét fel fog ujulni. A kormánypárti lapok ma már kifejezést adnak annak a nézetöknek, hogy a kormánynak nyert ügye lett volna, ha világosabb nyilatkozatot tesz a Dreyfus-ügyben, avagy ha egy meggyőző bizonyitékot hozott volna fel Dreyfus bünössége mellett.

Különös véletlen következtében *Bernard* főállamügyészt, akinek a Zola ellen inditott rágalmazási perben a vádat kellett volna képviselni, kellemetlen baleset érte. Amint ugyanis tegnap rálépett a liftre, hogy lakásába menjen, a lába a lift és a fal közé szorult és sulyos természetü zuzódást szenvedett, amelynek gyógyulása előreláthatólag több hetet fog igénybe venni. Ennek következtében valószinüleg nem is ő, hanem a helyettes főállamügyész fogja a vádinditványt megtenni.

Cavaignac radikális képviselő és volt hadügyminiszter interpellációja felett valószinüleg a szombaton megindulandó vita máris nagy izgatottságnak a forrása. Ha a radikális képviselőket az interpellációra adandó válasz ki nem elégiti, okvetlenül kormányválság fog beállani.

Cavaignac hivei nem elégszenek meg *Billot* hadügyminiszter lemondásával. *Faure* elnök pedig nem akarja *Mélinet* elejteni. Ha azt a bomladozást, amely a kormány hiveinek táborában máris mutatkozik, nem tudják megakadályozni, nemcsak kormányválság, hanem sulyosabb természetü párt-válság is lesz. A helyzet annyival is inkább komoly, minthogy a monarkisták a legnagyobb agitálással mozgolódnak. A nyugtalanságokra hivatkozva a *Temps* egy nagy feltünést keltett vezérczikkében rámutat arra, hogy a boulangizmus feltámadt halottaiból, mint mindig, valahányszor az eszmék összezavarodnak s a szenvedélyek fellángolnak. Minden becsületes embernek, aki látja a közeli nagy veszélyt, segitenie kell ezen az állapoton.

Pillanatnyi áldozatot kell hozni. Valóságos szégyen és szerencsétlenség a parlamentáris rendszerre, hogy a Dreyfus-ügy politikai ügygyé fejlődött, amely a kamarát két táborra osztja. A kormány egzisztencziája attól függ, vajjon Dreyfus állitólagos vallomásáról szóló bizonyiték a kezében van-e vagy nincs? Hát lehetséges az, hogy egy ilyen kérdés hangulatában induljanak meg az uj választások? Ebben a pillanatban két nagy dolgot kell megmenteni: a köztársaságot és a szabadságot! *Nem elég az, ha a veszedelmes baczillust a parlamentből távolitjuk el, a hadseregből is ki kell azt pusztitani.* (N. Fr. Pr.)

Antiszemiták és anarkisták.

Drumondnak és *Rochefortnak* az a szándéka, hogy egy nagy antiszemita meetinget rendezzenek és hogy ezt felhasználják az *antiszemita propaganda* czéljaira, csak részben sikerült. A ma estére összehivott meetinget a Place de la Republique közelében kellett volna megtartani. Már előre lehetett tudni, hogy az *anarkisták* és a forradalmár szocziálisták ezt a meetinget erőszakkal is megakadályozni iparkodnak. Ennek következtében *Rochefort* és *Drumond* czélszerübbnek látták, ha ebben a gyülésben nem vesznek részt s ha a szerkesztőségben várják meg mig a hirek eljönnek s a szokásos ovációkat beadják. Csakhogy a dolog másképen végződött.

A Tivoliba összehivott gyülést, amelyen körülbelül 12,000 ember akart résztvenni, meg sem lehetett tartani, mert ez a szépszámu tömeg épenséggel nem volt egy és ugyanazon a véleményen. Az antiszemitákon és klerikálisokon kivül szép számmal voltak jelen anarkisták is, akik, mert máskép nem lehetett, az ablakon át ugráltak be a terembe. Az antiszemita jelszavakat, hogy

— *Le Zolával. Éljen a hadsereg és Le a zsidókkal,*

az anarchisták és a revoluczionárius szocziálisták azzal torkolták le: hogy

— *Éljen a commune! Éljen a forradalom!*

Még csak elnököt sem tudtak választani. Georges *Thiébaudot* egyszerüen lerángatták a szószékről. Minthogy beszélni nem lehetett, énekkel akartak érzelmeiknek kifejezést adni. Drumond hivei rányujtottak a marseillaise-re, az anarkisták pedig tele torokkal a carmagnolet kezdték énekelni. Ez a két nóta egyszerre hallgatva pokolian szép volt, annyira szép, hogy a jelenlevők csakhamar véresen összeverekedtek. A botok, esernyők, üvegek és poharak, székek és asztalok müködésbe jöttek és egy pillanat alatt negyven könnyebben és nehezebben sebesült jajgatása töltötte be a levegőt. *Három ember sulyosan megsebesült.* Egy orditozó polgártárs fejét egy repülő sörös palaczk beszakitotta. Dulakodás közben egy másik elvtárs czombtörést szenvedett.

Hiába iparkodott Thiébaud és Guérin energiát önteni az antiszemita táborba, az anarkista öklök erősebbek és serényebbek voltak.

Guérin felragadott egy zászlót s fennen lobogtatva kiáltotta:

— Le az árulókkal! Éljen a hadsereg!

Hiábavaló volt minden, az antiszemitákat a tulnyomó számban levő anarkisták csunyán elpáholták. Az antiszemiták tehát kimenekültek a vereség szinhelyéről s csapatosan elvonultak a *Cercle militaire* elé. A nagy számban konczentrált lovas- és gyalogrendőrök a tömeg nagyobb részét szétszórták. Körülbelül 600 tüntetőnek azonban mégis sikerült a Quatre Septembre-ut torkolatánál felállitott lovassági kordonhoz jutni. A lovasság ekkor közibe ugratott a tömegnek s hamarosan szétkergette őket. Tiz ember megsebesült. Ezeket a közeli gyógyszertárban részesitették az első segélyben.

Éjféltájban mégis sikerült mintegy 100 tüntetőnek a *Cercle militaire* előtt összeverődni. A tömeg éljen-kiáltásokban tört ki s azután eloszlott.

Tüntetések Zola és a zsidók ellen.

A vidéken mind nagyobb arányokat öltenek az antiszemita zavargások. *Marseilleben* nagy tömeg diák verődött össze és „Le a zsidókkal!“ „Le Zolával“ kiáltások között járták be az utczákat.

Párisban, a Quartier Latin-beli zsidó boltosok elhatározták, hogy bezárják az üzleteiket. Több üzlethelyiség tulajdonosa a következő felirást ragasztotta a czégtáblájára:

Ez katholikus czég.

Polack nevü ékszerész üzletének ablakait kövel beverték. A nagy csetepatéban, amely ez alkalommal keletkezett, egy rendőrtisztviselőnek bottal beverték a fejét. A polgármester plakátokon csendre inti a népet. *Nantes*-ben a zsidó üzleteket és a zsinagógát kövel dobálták. Néhány suhancot, kiket a rendőrök be akartak kisérni, a tömeg kiszabaditott. A *Peuple* czimü Zola-barát szocziálista lap szerkesztőségének ablakait kövekkel beverték.

Grenobleban, *Ronenban és Nancyban* óriási verekedésekkel összekötött antiszemita tüntetések voltak. A nancy-i zsinagóga valamennyi ablakát beverték.

Rennes-ben a diákok *Andrade* tanár ellen tüntettek, aki *Mercier* tábornokhoz azt a merészhangu levelet intézte. *„A bas Mercier“* kiáltásokkal fizettek a tudósnak ezért a leveléért.

Tüntetések Zola mellett.

Amig az édes hazában igy tisztelik Zolát, a nagy irót, addig a külföld tömegesen érkező táviratokban üdvözli a mestert magatartásáért. Ezekről a manifesztacziókról a következő táviratokat kaptuk:

Róma, január 18.

Az itteni egyetem összes fakultásainak hallgatói hosszabb vita után elhatározták, hogy Zolához üdvözlő táviratot menesztenek. A szépmüvészeti akadémia és sok liberális testület ugyanily értelemben határozott.

Brüsszel, január 18.

Belga egyetemek, egyletek és testületek táviratilag üdvözlik Zolát. Az itteni egyetem hallgatósága elhatározta, hogy azon a napon, amelyen a Zola ellení esküdtszéki pör megkezdődik, *monstre-meetinget* rendez.

TÁVIRATOK.

Egy kóburgi herczeg Egyiptomban.

Kóburg, január 18. *Alfréd* kóburgi herczeg ma Velenczébe utazott. Onnan hajón Máltán át Egyiptomba megy, ahol négy hétig marad. (N. Fr. Pr.)

Vilmos császár és Viktória királynő.

Köln, január 18. A „Kölnische Ztg.“ jelenti Berlinből: A „Norddeutsche Ztg.“ ama hirt, hogy *Vilmos* német császár az angol királyi családot nem látogatja meg, megerősiti. Ezt a lépést annak tulajdonitják, *hogy Viktória* királynő *Henrik* herczeget, nyilván a keletázsiai expedicziók miatt, legutóbbi látogatása alkalmával nem nagyon kegyesen bocsátotta el.

Eudoxia herczegnő.

Szófia, január 18. Az ujszülött herczegnőt *Eudoxia* névre keresztelik.

A fekete sasrend gyülése.

Berlin, január 18. Vilmos császár ma délelőtt Berlinbe érkezett, hogy jelen legyen a fekete sasrend nagygyülésén és felavassa az uj lovagokat. Ezután megtörténik a 8. ulánus ezred zászlóavatása.

A svéd országgyülés.

Stockholm, január 18. Az *országgyülést ma megnyitották.* Az előterjesztett költségvetés szerint a kiadások összege 124 milliót tesz ki. A költségvetés a trónörökös évi járadékának emelésére 50.000 koronát kér, utalva arra, hogy a norvég storthing ugyanannyival szállitotta le a trónörökös évi járadékát, továbbá 350.000 koronát Gotheborg megerősitésére, 3 milliót egyéb erőditmenyekre és 6½ milliót uj hadihajók épitésére.

Stockholm, január 18. Az országgyülést megnyitó trónbeszéd megemlékszik arról az örömről, háládatosságról és szeretetről, amelynek a svéd nép a király jubileuma alkalmával tanuságát adta s azután *Károly* herczegnek *Ingeborg* dán herczegnővel történt egybekeléséről szól, amely a herczegnőt szoros kapcsokkal füzte anyja hazájához. A stockholmi kiállitás és a sok nemzetközi kongresszus, amely *Stockholmban* ülésezett, gyarapitották Svédország tekintélyét a külföldön s a sok fejedelmi látogatás bizonyságát adta a külfölddel fönnálló szives viszonynak. A trónbeszéd jelzi, hogy javaslatot fognak benyujtani *a munkásbiztositás ügyében.*

A török kölcsön.

Konstantinápoly, január 18. A szultán *szentesitette a kölcsön felvételére* az ottomán bankkal és a német bankkal kötött *szerződést.*

Rablógyilkos kapitány.

Kopenhága, január 18. *Bech* tartalékos kapitányt ma tiz évi kényszermunkára itélték, mert *rablógyilkossági kisérletet követett el* Thsaulon timáron. Bech el volt adósodva és a büntettet azért követte el, hogy pénzt szerezzen magának.

A kubai felkelők merénylete.

Havanna, január 18. *Pinar del Rio* tartományban, *Alguizar* közelében a vasuti sineken egy dinamit-bomba épen akkor robbant fel, midőn egy polgárokat és katonákat szállitó vonat elhaladt. A vonat kisiklott, mely alkalommal *egy ember meghalt, négy pedig megsebesült. A felkelők megtámadták a vonatot, de a csapatok szétverték őket.*

220 milliós kölcsön.

Berlin, január 18. A román kormány a *Bleichröder* és társa bankkal 220 milliós 4 százalékos kölcsön ügyében tárgyal. A tárgyalások főleg azért mennek kissé nehézkesen, mert a bank azt követeli, hogy a román tüntetéseket és zavargásokat a kormány erélyesen akadályozza meg, mert azok az állam hitelezőinek érdekeit sértik. A „Freie Conservative Post“ szerint nemcsak ilynemü garanciákat kérnek a románoktól, hanem azt is

követelik, hogy a kormány megrendeléseinél a *német ipart* vegye tekintetbe, hogy igy a Romániában eszközölt tőkebefektetések fejében bizonyos nagyobb haszon háramoljék Németországra.

Vita a munkásokról.

Berlin, január 18. A *birodalmi gyülés* mai ülésén a költségvetés tárgyalását folytatta; a *belügyi államtitkárságra* vonatkozó fejezetnél

Kardorf képviselő kifejti, hogy a belügyi államtitkár iratát nem kellett volna titkolni. A szociáldemokrata szavazatok meggyarapodása szomoru következménye a szocziálista törvény megszüntetésének. A szocziáldemokráczia terjeszkedésének különben a mezőgazdaság sanyaru helyzete is oka.

Dr. *Lieber* képviselő megjegyzi, hogy a szocziálista-törvény legmelegebb barátai a legádázabb ellenségei a munkásvédelemnek. A czentrum mindig kész volna a dolgozni akaró munkásokat a terrorizmus ellen megvédeni és az egyesülési jog tekintetében soha más alapra nem állana, mint a munkások és munkaadók legteljesebb egyenjoguságának alapjára.

Osann képviselő nem akarja a kérdést kizárólag a munkások szempontjából megitélni. Vannak más megvédeni való érdekek is.

Pachnicke képviselő az egyesülési jogot a munkásvédelem legelőkelőbb müvének teki. A rendőri hatalom tágitásától óvakodni kell; a fennlevő törvények elegendő védelmet nyujtanak a kihágások ellen.

Gróf *Stolberg*, dr. *Schneider* és *Legien* képviselők felszólalása után a tárgyalás folytatását elhalasztották s a jövő ülést holnapra tüzték ki.

Köd a tengeren.

Trieszt, január 18. A köd nem akar ugyan felszállni, de azért egy hajó kivételével mégis ki tudtak kötni az összes eddig várt tengeri hajók. A kimaradt gőzös a „*Vindobona*", melyet tegnapelőttre vártak. (N. Fr. Pr.)

HIREK.

— **A király a párisi kiállításról.** *Bécsből* távíratozzák: A király ma fogadta a párisi világkiállitás osztrák osztályának központi bizottságát. *Körber* miniszter üdvözlő beszédjére a király a következőket válaszolta:

— Köszönetet mondok a központi bizottságnak, hogy kész mindent elkövetni arra, hogy a hazai munka az 1900-iki párisi világkiállitáson méltó és dicsőséges módon legyen képviselve. Az évszázad fordulójára készülődő nagy kulturmüben való sikeres részvétel a központi bizottság elé kitüzött feladat végrehajtásánál megkivánja, hogy az összes erők folytonosan és egyetértően müködjenek közre. Remélem, hogy a nemesen versengő buzgalomnak a müvészet, tudomány, ipar, kereskedelem és földmivelés terén sikerülni fog a kitüzött czélt teljes mértékben elérni. Biztositom önöket, uraim, folytonos gondoskodásomról és meleg érdeklődésemről hazafias törekvéseik iránt, azhelyeket legjobb kivánataimmal kisérek.

Ezután a bizottság tagjait bemutatták ő Felségének.

— **Milán első tisztelgése.** *Belgrádból* távíratozzák, hogy *Milán* ma érkezett oda az expreszvonattal. A vizszentelési körmenet-ünnépélynél a táborkar élén ma tisztelgett *Milán* először nyilvánosan a király előtt.

— **Az udvarképes Rothschild.** A *N. Fr. Pr.* arról értesül, hogy báró *Rothschild* Náthán megkapta az udvarképességet. Azokban a körökben, ahol az ilyen kitüntetés iránt különösen érdeklődnek, nagy szenzácziót fog kelteni a királyi kegynek ez a megnyilvánulása.

— **A pécsi püspök fogadtatása.** Hétfőn délelőtt 11 órára értekezletre hivta — mint *pécsi* levelezőnk irja — *Majorossy* Imre polgármester a városi bizottsági tagokat, hogy megbeszéljék *Hettyey* Sámuel beiktatási ünnepélyén a város részéről kifejtendő fogadtatás módozatait. Többek felszólalása után elhatározták, hogy az összes bizottsági tagok résztvesznek az e hónap 27-én végbemenendő szertartáson, majd ezután a többi küldöttségek közt tisztelegni fognak a polgármester vezetése alatt az uj püspöknél. Az összes városi iskolákban szünnap lesz; a városi szegények közt 300 forintot osztanak ki; plakátokon felszólitják a lakosokat az ünnepség napján házaik kivilágitására és este lampionos menettel tisztelik meg az uj egyházfőt, a 44. ezred zenekarának és a hires pécsi dalárdának közreműködésével. Nagy feltünést keltett dr. *Záray* Károly bizottsági tagnak a következő felszólalása, amelylyel magára maradt:

— Én az uj püspök beiktatása alkalmára — ugymond — e város részéről tanusitandó, a polgármester által inditványozott fogadtatás módozatait az adott körülmények közt a köteles tisztelet szabta minimumra óhajtanám redukálni. Tekintve, hogy mi még nem ismerjük az uj püspököt, ő meg minket, az ilyen tuláradozás teljesen indokolatlan, az érzelmek őszintesége iránt könnyen kételyt támaszthatna s talán azt a gyanut is keltheté fel, hogy a fölösleges látványosságok rendezésének kutforrása a *számító érdek*. Inditványozom tehát, hogy az uj püspök fogadtatása alkalmával *szoritkozzunk csak arra, hogy a városi törvényhatósági bizottság az uj püspöknél testületileg tisztelegve, a város összpolgárságának nevében őt tisztelettel jesen üdvözölje*. Ilyetén magatartásunk komolyságában, őszinteségében senki sem fog kételkedni.

A fölszólalás nem tette meg a hatást s a bizottság megállapitván az ünnepségek sorozatát, a kivitelt egy szükebb bizottságra bizta.

— **Merénylet egy püspöki palotában.** Egy Suy nevü baisais-i majoros elment a perpignaci püspök palotájába. A főpappal kivánt beszélni. Vergés házmester, egy hatvannégyesztendős aggastyán, utját állotta és nem engedte fölmenni a lépcsőn. Suy erre pisztolyt rántott és kétszer rálőtt. A lövés zajára megjelent Rabaud abbé, a püspök titkára, de a majoros dühe most ő ellene fordult. Ismét kétszer elsütötte fegyverét és az abbé a kezén és vállán megsebesült. A merénylő azután a háztetőn át elmenekült. A házmester állapota reménytelen, a Raboud abbé sebei ellenben kevésbbé komoly természetüek. Puy a főpapnál panaszt akart tenni egy lelkész ellen, aki először rábeszélte őt arra, hogy vegyen el egy fiatal nőt; ez a leány eredetileg kolostorba készült, ő azonban elvette. Már most válni akar tőle és jóllehet kétesztendeje már, hogy sürgeti a válást, a pap egyre akadályozza.

— **Egy szerencsés emberről.** Senkisem tanulmányozta még ki, hogyan forog a szerencse kereke s hogy azt kitanulmányozni nem is lehet, bizonyitja a következő bécsi história: Egy bécsi kereskedő, akit valósággal üldöz a szerencse, nem régen a dunagőzhajózási társaság egy sorsjegyével megnyerte a főnyereményt és ez éppen a *harmadik főnyeremény*, melyet az illető *tiz év óta* megnyer. Ez a főnyereményhistória élénken bizonyitja Fortuna isasszony szeszélyességét. Három főnyeremény, melyet egy és ugyanaz az ember nyer meg, már maga is ritka érdekes dolog, de hogy néhány év leforgása alatt ugyanegy fajtáju sorsjegygyel üsse meg valaki többször a főnyereményt, ez már több a soknál. Ha regényben irná meg valaki ezt a históriát, az iróját bolondnak tartanák, mert azt mondaná mindenki, hogy a valóságban az ilyenek nem történhetnek meg. Mennyire való pedig az a dolog, azt bebizonyitotta a háromszoros nyerő, aki tiz év óta ugyanannál a pénztárnál már harmadszor veszi fel a főnyereményt, amely a husz százalék adó levonása után mindannyiszor kerek 42.000 forintot tett ki. Amikor először jelent meg a pénztárnál, csak pillanatnyi figyelmet keltett. Mintegy négy év mulva — ennyi ideig hagyta őt békében Fortuna asszony — ismét megjelent a pénztárnál és ismét bemutatta sorsjegyét, melylyel a főnyeremény kifizetését követelte. Akkor visszaemlékezett a pénztáros arra, hogy ennek az urnak egyszer már kifizette a főnyereményt s kifejezte ama reményét, hogy most bizonyára csinos összeget juttat a nyereményből a jótékonysági alapnak. A szerencsés nyerő igy felelt:

— Nem, most még nem adok semmit. Van még otthon egynehány ilyen sorsjegyem, majd ha *legközelebb ismét főnyereményért jövök*, akkor adok.

Ezzel zsebre gyürte a szép kékhasu bankókat és boldogan haza sietett. A pénztáros kissé csodálkozva nézett a kereskedőre, aki ennyire bizott szerencsecsillagában, mert arra éppen nem gondolt, hogy igazán harmadszor is jöhet még a főnyereményért. De hát megtörtént. A szerencsés ember röviddel ezelőtt *harmadszor is* megjelent a pénztárnál és harmadszor is a főnyeremény kifizetését kérte. A pénztáros természetesen rögtön ráismert és mennyire meg volt lepetve, hogy mindenre inkább gondolt, csak arra nem, hogy a kereskedő ismét pénzt követelhet. Röviden, üzletszerüen, amint az ilyen ügyekben járatos emberek szokták, lebonyolitotta a nyerő az üzletet. Bemutatta a sorsjegyet, fölvette a nyereményt, 42021 forintot, ajánlotta magát és eltávozott. A szerencsés nyerőnek bizonyára van még néhány sorsjegye és ő amint látszik, bizik abban, hogy még néhányszor megüti a főnyereményt, mert most sem adott semmit a jótékonysági alapnak. Sebaj, majd ad, ha legközelebb jön! . . .

— **A főudvarmester betegsége.** Gróf *Szapáry* Géza főudvarmester ma már tetemesen jobban érezte magát és kezelő-orvosa reméli, hogy a főudvarmester néhány nap mulva elhagyhatja az ágyat.

— **Báró Schönfeld utódja.** Báró *Waldstaetten* János táborszernagy, hadtestparancsnok, kit az elhunyt báró *Schönfeld* hadsereg-felügyelő utódjául emlegetnek — mint levelezőnk táviratozza — holnapután három heti szabadságra Bécsbe utazik.

— **A piaristák ügye.** A napokban megirtuk, hogy értesülésünk szerint Róma a magyarországi piaristák rendjét is reformálni akarja, ugy, amint azt tudvalevőleg a „Ferencz-rendi"-ekkel teszi. Emiatt aggodalmunkat is kifejeztük, mert a hazafias piarista-rend tagjait méltán elkeseritené ez a megrendszabályozás. Ez ügyre vonatkozólag ma a magyar kegyes-tanitórend főnöke a következő levelet intézte lapunk szerkesztőjéhez:

Nagyságos Szerkesztő Ur!

Mélyen Tisztelt Uram!

Becses lapjának folyó évi január hó 16-iki számában közlött azon hirre vonatkozólag, hogy Rómában a piaristák megrendszabályozása is készülőben volna, engedje meg kijelentenem, hogy az *eddigi tudomásom szerint minden alapot nélkülöz*. Midőn Nagyságodnak a közlött hir alkalmából is rendünk iránt kifejezett meleg jóindulatát hálásan köszönöm, igen kérem, kegyeskedjék e néhány helyreigazitó sort a *rendtagoknak megnyugtatása végett közölni*. Vagyok mély tisztelettel

Nagyságodnak

Budapesten, 1898. évi január hó 18-án

alázatos szolgája

Frank Ferencz,

a magyar kegyes-tanitórend

főnöke.

Szivesen adunk helyet a rendfőnök levelének és örvendünk, hogy eddig legalább pozitiv rendelkczések még nem érkeztek Rómából.

— **A plébános öngyilkossága.** *Herman* Béla *szanádi* plébános — mint levelezőnk táviratozza — ma *agyonlőtte magát*. A lövés, mely életét kioltotta, egy botrányokban gazdag és paphoz épen nem illő életnek vetett véget. A plébános sokat dorbézolt, gyakran részeg volt és ezért a hivek feljelentették őt fölöttes egyházi hatóságánál. A feljelentések következtében a püspök maga elé idézte a magáról és hivatásától megfeledkezett papot, aki elkeseredésében agyonlőtte magát. *Rácz* törökkanizsai plébánosnak elkeseredett hangu levelet irt a szerencsétlen véget ért ember.

— **A hittéritők sorsa.** Kinában ugyancsak keserves a sorsuk a hittéritőknek. Csak nemrégen történt, hogy két hittéritőt meggyilkoltak s ma ismét egy hittéritő ellen intézett támadásról érkezik távirat. *Kantonból* ugyanis a következőket táviratozzák: *Lang-Ten* község mellett kirabolták és megsebesitették *Homayer* misszionáriust, a berlini misszió *wanyung*-i állomásának tagját. Az itteni német konzul közbenjárására a főkormányzó táviratilag intézkedett a bünösök megfenyitése iránt.

— **A szobrász, aki harap.** *Münchenből* táviratozzák a *N. Fr. Pr.* utján a következőket: Nagy feltünést kelt itt egy szombaton történt eset, mely csak most jut köztudomásra. Szombat este a „*Heck*"-féle ismert kávéházban rendes asztalánál egy müvészkompánia ült. Ott volt egy *Königsberger* nevü zsidó festő is és jó darabig hallgatta, amint ifju *Beyrer*

szobrász szidta a zsidókat. Mikor pedig Beyrer elhagyta a kávéházat, utána ment és felelősségre vonta antiszemita szitkozódásáért és a szobrászt arczul csapta. Erre Beyrer nyakánál megragadta Königsbergert és *leharapta a jobb fülét.* Königsberger ezután gyorsan orvoshoz ment, aki a fülét felvarrta. Königsberger egy gazdag zsidó kereskedő fia.

— **Felségsértő képviselők.** Brünnből táviratozzák, hogy a biróság *Daroslik* és *Svocil* cseh tartománygyülési képviselők ellen felségsértés miatt vádat emelt.

— **Házasság.** Dr. kupsafalvi *Kupsa* Viktor január 17-én nőül vette özvegy *Schirger* Tivadarnét Kassán.

— **A kenyér miatt.** *Anconában*, ahol, mint megirtuk, tegnap zavargás volt a kenyér drágasága miatt, ma ismét zavargások voltak. A czukorfinomitó-gyár munkásai ma a városháza elé akartak vonulni. A katonaság azonban szétszórta a tüntetőket és *több embert letartóztatott.* Más helyeken is történtek letartóztatások. A letartóztatottak közt *öt anarkista és egy szocziálista van.* Ez utóbbi a szerzője annak a kiáltványnak, amely okot szolgáltatott az eddigi tüntetésekre. Egy késő éjjel érkezett távirat a következőket jelenti: Az éjjel és a mai délelőtt teljes csendben folyt le. A polgármester és a prefektus kiáltványt bocsátottak ki, melyben megtiltják a csoportosulásokat. *A városi hatóság elrendelte, hogy önköltségi áron kenyeret oszszanak szét, melyeket a katonai sütődékben készitettek, mert a pékek a mult éjjel félelemből nem dolgoztak.*

— **A pap és a csendőrök.** A napokban valamennyi lap megirta, hogy *Csapó* János római katholikus káplánt, akivel még valami számadása volt az ügyészségnek, szuronyos csendőrök kisérték be Szegedre, a börtönbe. Azt mondták a hirek, hogy a káplán nem engedelmeskedett a csendőröknek, akik erre mit tehettek egyebet, megvasalták a tisztelendő urat. Ma arról értesitenek bennünket, hogy nem egészen igy történt a dolog. Sokkal simábban ment az egész. Pénteken reggel *Csapó* éppen az iskolában gyóntatta a gyerekeket, amikor neszét vette, hogy csendőrök keresik őt. Alighogy ezt megtudta, eltünt és csak délben ebédelni ment haza. Délután azután két csendőr feltüzött szuronyokkal beállitott Csapóhoz, aki épen ebédelt. A csendőrök megvárták, mig megebédelt és mig utra készen felöltözködött. Uj kalapot, selyem reverendát vett magára és azután elment a csendőrökkel, akik nagyon tapintatosan bántak vele. Csapó volt az első annak idején, aki megszegte a törvényt azzal, hogy egy párt, mielőtt az az anyakönyvvezetőnél jelentkezett, egyházilag megesketett.

— **Merénylet a templomban.** *Korfuból* táviratozzák: A katholikus templomban a mise bevegezte után egy fiatal ember megtámadta a papokat és közülök *négyet megsebesitett.* Az egyik pap, *L'Arthur* Ernő a neve, *meghalt*, egy másiknak sebe életveszélyes. A merénylet nagy izgatottságot keltett.

— **Megfeneklett gőzös.** Londonból táviratozzák: *A Vliessingenből* jövő *Duitschland* postagőzös a mult éjjel a sürü ködben a *Medmay* folyó torkolatánál megfeneklett. *Scheernesből* a révhivatal azonnal gőzöst küldött a segitségére, amelynek ma sikerült a Duitschlandot látszólag sértetlenül kiszabaditani. A segitő gőzös a *Duitschland* utasait és a postát Queensboroughba szállitotta.

— **Családi tragédia.** Özv. *Schima* Ferencznét sulyos csapás érte tegnap Pozsonyban. *József* nevü egyetlen fia, az ottani jogakadémia hallgatója, 23 éves korában hirtelen elhunyt. A szegény öreg asszonyt, ki néhány évvel ezelőtt hasonló körülmények közt vesztette el idősebb gyermekét, annyira megtörte e szerencsétlenség, hogy *szélhüdés* érte. Az elhunyt fiut ma nagy részvét mellett temették el.

— **Kisértet a temetőben.** Miskolczon az ugynevezett Pipis-domb mellett lévő temető környékének lakóit több napon át nagy izgalomban tartotta egy „kisértetnek" minden éjszaka való megjelenése. Egy *Králik* János nevü munkás, kit a temetőn vitt keresztül az utja, látta először és ő volt az, aki tovább adta, hogy a kisértet nyomában recsegés, ropogás hallatszik. Két jól beborozott férfi ráadta magát, hogy fütykösökkel rálesnek a gonosz kisértetre, de ezek még borzasztóbb dolgokat láttak és hallottak. A mult éjjel aztán *csendőrök állottak a temető bejárata elé és lesték a kisértetet.* Észre is vettek egy görnyedező alakot, de amikor odakiáltották, hogy „Állj, ki vagy?" és lövésre emelték fel fegyverüket, a kisértet jajgatva futni kezdett. Akkor látták, hogy a kisértet *egy asszony.* Vallatóra fogva megmondta, hogy éjjelenkint *korhadt fejfákat szedeget*, melyeknél reggel aztán a kávéját főzi meg. A „kisértet" neve *Gallai* Mária. A nagy ijedelmet természetesen nagy kaczagás váltotta fel a temetőkörnyék lakóinál. Egyesek azonban még mindig félnek a kisértettől.

— **Eltünt okiratok.** *Párisi* levelezőnk jelenti: *Lockroy* képviselő tegnap megállapitotta a tengerészeti bizottság előtt, hogy több a bizottság elé terjesztett okirat eltünt. Meglepő felfedezéséről értesitette a jegyzőkönyvek őrizetével megbizott titkárt, aki beismerte, hogy tényleg több jegyzőkönyv és *Besnard* tengerészeti miniszter nyilatkozatai eltüntek. *Lockroy* azonnal értesitette az esetről *de Mahy* képviselőt, a tengerészeti bizottság elnökét, aki azonnal vizsgálatot rendelt el. A vizsgálat kideritette, hogy az iratok eltünéseért semmi esetre sem lehet a hivatalnokokat okozni. Még nem tudják, miképen fogják fel ezt, a képviselők körében nagy feltünést keltett esetet.

— **„Egy hadnagy áldozata."** A *Függetlenség* vasárnapi számában ilyen czim alatt részletesen megirta *Polacsek* Izidor 32-ik ezredbeli közkatona öngyilkosságát. A kommentárt azonban *Richtermotz* 32-ik ezredbeli hadnagy magára sérelmesnek találta s ezért gróf Sternberg hadnagygyal és Seliger főhadnagygyal provokáltatta dr. Székely Bélát, a „Függetlenség" szerkesztőjét. Dr. Székely a maga részéről Sima Ferencz és Hentaller Lajos országgyülési képviselőket nevezte meg segédeiül.

— **A sztrájkolók.** Lapunk legutóbbi számában hirt adtunk arról a sztrájkról, amely a *Frigyes* főherczeg birtokán dolgozó munkások között keletkezett. Ma azt táviratozza levelezőnk, hogy *Szirkovich* főbiró békéltetési kisérlete sikertelen maradt és hogy a munkások egyre zavarognak. A sztrájk szinhelyére csendőrök érkeztek, kik holnap erélyesen lépnek fel a munkásokkal szemben. A szocziálista apostolok, kik a békés munkásokat felbujtogatták, megszöktek. A jószágigazgató a zavargásról jelentést tesz *Frigyes* főherczegnek.

— **Agyonlőtt biró.** Rejtelmes büntény tartja izgalomban az alsó-csallóközi járás lakosságát. *Felistál* községben ugyanis *Kanovits* István birót, amint a vendéglőben néhány gazdaember társaságában beszélgetett, tegnap este az ablakon keresztül agyonlőtték. Az előljáróság jelentésére még ugyanaz nap éjjelén megjelent *Németh* Dezső főszolgabiró dr. *Garzó* Aladár járásorvossal a helyszinén és megtartotta a vizsgálatot, mely azonban eddig pozitiv eredményre nem vezetett. *A lakosság a gyilkosságot boszu müvének tekinti, mert a biró erélyessége sokaknak nem tetszett.* A vizsgálat is ily irányban halad, s *a gyanu főleg egy szocziálista izgató ellen irányul.*

— **Vasuti szerencsétlenség.** *Brassó*-ból jelentik: A Bukarestből Brassóba este 7 órakor érkezni szokott tehervonat két törökbuzával megrakott kocsija tegnap este Sinaiából való elindulása után az állomástól nem messze *kisiklott. Két ember meghalt, három megsebesült.* A tehervonatot visszatolatták az állomásra és egy órai késéssel érkezett Brassóba.

— **A veszett kutyák áldozata.** *Brassóban*, ahol mint lapunk legutóbbi számában megirtuk, tegnap veszett kutyák garázdálkodtak, ma — mint levelezőnk táviratozza — megint két ember jelentkezett a városkapitányságnál, akiket a tegnap agyonütött veszett eb megmart. Ezeket is Budapestre szallitották a Pasteur-intézetbe. *Eddig már hét a megmart egyének száma.*

— **Az elásott kincs.** Az a madridi szédelgő, aki különféle mesékkel iparkodik rászedni a hiszékeny magyarokat és elásott kincsek helyét árulgatja jó pénzért, még mindig nem hagyott fel azzal a reménykedésével, hogy valaki mégis lépre megy neki Magyarországon is. Mindeddig csalódott, de ez nem kedvetlenitette el. Ma ismét egy fővárosi pezsgőgyáros kapott tőle levelet, amelyben arról értesiti, hogy Budapest környékén 40.000 font sterlingje és két millió frankja van elásva. Hogy hol, azt 300 frankért hajlandó elárulni, mert erre a pénzre igen nagy szüksége van. A pezsgőgyáros természetesen a főkapitánynak küldte be a csábító levelét.

— **Két férj — egy feleség.** A kerepesi-ut és az aggteleki-utcza sarkán ma este nyolcz óra táján csinos kis botrányt láttak az arra sétálók. Egy uri ember karonfogva haladt arra a feleségével, amikor egyszerre előttük terem egy férfi, aki, miután jól szemügyre vette a szerető házaspárt, igy szólt a férjhez:

— Uram, megengedi, hogy a feleségemmel én sétálhassak?

A megszólitott ur eleinte szólani sem tudott a meglepetéstől, de csakhamar megemberelte magát és ugyancsak kemény szavakkal kikérte magának ezt az „impartinenczián." Mindenféle szép és kevésbbé szép jelzővel illette a jövevényt s végül figyelmeztette:

— Jó lesz, ha elkotródik, különben inzultálni fogom!

A jövevény nem várta be az igéret beváltását, hanem arczul ütötte a férj urat, aki, mint ilyen esetekben szokás, rögtön szintén rányomta tenyerét a jövevény arczára. Ezután már nem nagyon számolták, ki hány ütést kap és hányat ad, hanem az utcza nagy örömére derekasan püfölgettek egymást. Mikor már belefáradtak az ütlegelésbe, akkor jutott az eszükbe, hogy talán az asszonynak is kellene belőle valamit juttatni. Az asszony azonban időközben bemenekült a 49. számu házba, ahol egyik férj sem kereste. A két férj nemsokára kimerülten eltávozott. Az összeverődött tümeg még sokáig azon tanakodott, hogy voltaképen melyik volt az igazi férj? Azzal akarták eldönteni a kérdést, hogy az, amelyik több ütleget adott. Miután azonban mindkettő egyformán részesült az ütlegekben, megnyugodtak abban, hogy *mindkettő.*

— **Medvekaland.** Veszélyes kalandja volt a minap *Zsabko* Fedor miljési lakosnak egy medvével a kis-szebeni erdőségekkel határos hegyeken. Zsabko ugyanis a mult héten két favágóval és egy kopóval együtt épen egy tisztás felé indult, midőn egy maczkó hirtelen ráugrott. De Zsabko nem vesztette el lélekjelenlétét és a kezében levő baltával jól kimért csapással kiütötte a fenevad szemét, mire az irtózatos orditással messze ellökte magától Zsebkót, maga pedig rettenetes bőgéssel a völgybe futott. Zsebkó tehát szerencsésen megmenekült, de ellenfele is; mert mire az előbb más irányba tért favágók a küzdtérre értek, a maczkó már eltünt az erdőség rengetegében.

— **Kohnné a betörő ölében.** *Vámos-Mikolán* (Hontmegye), mint levelezőnk irja, a minapokban egy éjjel három odavaló gazdaember elkezdte feszegetni *Kohn* Dávid kereskedő üzletének ajtaját. A zajra *Kohnné* felébredt és kiment, hogy megnézze, mi okozza a zajt. Vesztére tette, mert az egyik betörő egyszerűen átnyalábolta az asszonyt és hogy vissza ne mehessen a férjét fellármázni, elszaladt vele. Az asszony ott, a betörő ölében rettenetesen kiáltozott, ami mégis megijesztette a betörőket. Kohnnét letették a földre és maguk odébb állottak. A miskolczi csendőrség még azon éjjel elfogta a betörőket.

— **Muzsikaszóval a halálba.** *Turuczki* József *diszeli* molnár — mint *keszthelyi* levelezőnk irja — öngyilkosságra szánta el magát és elhatározta, hogy mielőtt meghal, végig muzsikáltatja magát még egyszer a községen. Magához rendelte a czigánybandát és annak muzsikálása mellett kiment a temetőbe. Ott a czigányoktól elbucsuzott s mikor a czigányok eltávoztak, anyja sirjánál agyonlőtte magát. Tettének okát nem tudják.

— **Elfogott csaló.** *Kasztl* Ottó volt magánhivatalnok különböző helyeken, különösen a kávéházakban vasuti hivatalnoknak adta ki magát és elhitette, hogy szénjárandósága van, amelyet olcsó pénzért átenged. Igy már sok embert szedett rá, akik hasztalan várakoztak az államvasuti szénre. Végre is feljelentették Kasztlt, akit a rendőrség ma le is tartóztatott.

— **A Benkő Rózsik.** Nincs még megoldva a nagy történeti kérdés, hogy a Balkán kinek az érdekkörébe tartozik, de az az egy világos, hogy ami az orfeumi énekesnőket illeti, Ausztria-Magyarországhoz tartozik a Balkán. Ausztriából is, Magyarországból is minden évben egész invázió tódul a Balkánra s bár sok példa bizonyitja, milyen keserves sors vár odalenn az orfeumok hölgyeire, mégis e fiatal teremtések felizgatott képzelete a mesék országába helyezi a Balkán-államokat. Vonzza őket az idegenszerüség és a hizelgő ügynökök sok csábitó dolgot suttognak füleikbe. Az otthon megismert nyomorból, melyet a leányok többnyire megismernek, kikiváncsoknak a nagy világba. A czéljuk: a szinpad. De a legtöbb elpusztul, mielőtt e nagy czélját elérte volna, haza nem szinpadi dicsőségük hire érkezik, hanem botrányos históriák, melyekben ők a főszereplők. *Benkő* Rózsi, akinek esetéről még most is sokat beszélnek és *Szimon* Anna, aki a Maritzában lelte halálát, tipikus alakok e leányok nagy sorozatában. Az egyik aranyért ment ki, a másik, hogy a neki hazudott szerelemért kolduskenyeret kérjen. Élvezetben, melyet az egyik pillanat ad és a másik már el is vesz, mindkettőnek volt része. Milyen büszke volt Benkő Rózsi, amikor hazatért Belgrádból és selyemruhákkal, ékszerekkel dicsekedhetett és mekkora öröm dagasztotta a szerencsétlen véget ért *Szimon* Anna keblét, amikor otthon, családja körében elbeszélte, hogy az udvarnak egy embere, aki csillogó egyenruhát hord, szerelmes beléje. Mindkettő azt hitte, hogy örökké tart majd boldogsága és mindkettő csalódott. És mindazok az énekesnők és táncosnők, akik utánuk mennek, hasonló sorsban részesülnek. Még azoknak van a legjobb dolguk, akiket valamelyik a nyugatról bevándorolt kereskedő vagy hivatalnok vesz pártfogásába és megteszi házvezetőnőnek. De a nagy többség nem tud ilyen házvezetőnői állást szerezni és akarva nem akarva fojtó füsttel telt helyiségekben kell minden este durva hallgatóság előtt énekelniök. S milyen nyomoruságos a helyzetük! Minden előadás után maguk gyüjtenek pénzt a hallgatóság körében és ezért mindenik leány kis tányért hord a zsebében. Még kellemetlenebb hatást tesznek az akrobatanők és a táncosnők, akik szintén szép számmal vannak a Balkánon. Elsatnyult teremtések, akiket mind a meggazdagodás vágya, a pénz és a dicsőség csalt el az otthonból s akik ott egészen mást találtak s nem azt, amit kerestek. A Balkánélet hullámai napról-napra uj áldozatokat temetnek el, de azért egyre növekszik azoknak a szerencsétlen leányoknak a száma, akik ujra és ujra szerencsét próbálnak. A Balkán valóságos kiviteli országunk. Ott ütnek tanyát a Benkő Rózsik, a Szimon Annák, akiket elkábitott mások véletlen szerencséje.

— **Ifjuság és Egészség.** Ez alatt a czim alatt az iskolaegészségügynek öt szakembere: dr. Gerlóczy Zsigmond, dr. Aujeszky Aladár, dr. Rigler Gusztáv, dr. Schuschny Henrik és dr. Waldmann Fülöp, hézagpótló szaklapot inditottak meg, amelynek czélja behatóan foglalkozni az iskoláknak, tanulóknak és tanitóknak egészségügyével. Az első szám után itélve, ez a takaros kis lap igen buzgó és okos szószólója lesz az iskolaegészség rendkivül fontos és határozottan nemzeti ügyének. Az első számba *Berzeviczy* Albert, a képviselőház alelnöke, Fodor József egyetemi tanár, Móra István irtak czikkeket. A lapnak másik felét rovatok töltik be, amelyekben a szerkesztők ügyesen és szakavatottan tárgyalják az iskolaegészségügy apróbb kérdéseit. Az ujság havonkint egyszer jelenik meg s előfizetési ára félévre két korona.

— **Leégett szinházak.** Az 1897-ik évben a következő nevezetesebb szinházak égtek le:

Januárban a liverpooli királyi szinház.

Februárban Harlemben a városi szinház.

Májusban Pittsburgban (Amerika) a Duquesne-szinház.

Juniusban a mascarai, (Algir) kis szinház és Kristiániában (Norvégia) a nyári szinház, valamint

Ramonában (Kenducky) a Parla di Padduenki szinház, melyben 150 ember is bennégett.

Augusztusban a legnánói szinház (faalkotmány.)

Novemberben az Eden, Antverpenben és

Deczemberben a Gestepever-szinház Fortiban. (Itália.)

— **A legelső.** A szerelmes ifju ábrándosan ola simul a szüziesen piruló leányzóhoz és igy szól:

— Csakugyan én vagyok az első, akit szeretsz?

— Sajátságos, feleli a piruló szüz, mindegyik férfi ugyanezt kérdezi.

Napirend.

Naptár: Szerda, január 19. — Róm. kath. Kanut király. — Protestáns: Babilasz. — Görögorosz 1898. (január 7.) Iván, — Zsidó: Tebeth 25. — Nap kél 7 óra 26 perczkor. — Nyugszik: 4 óra 23 perczkor. — Hold kel: 4 óra 59 perczkor hajnalban. — Nyugszik: 2 óra 6 perczkor délután.

A horvát miniszter fogad 8—10 óráig.

A főváros közgyülése délután 4 órakor az uj városházán.

A szabad liczeum felolvasása. A müegyetem pótépületében felolvas dr. *Mandello* Gyula: „Társadalmi reformkérdések"-ről.

Ondricsek hangversenye a Royal-szállóban.

A Ludovika Akadémia házimulatsága.

A katholikus kör 64. felolvasó-estéje a kör helyiségében este 6 órakor.

Iparmüvészeti muzeum nyitva délelőtt 9 órától 1-ig. Belépődij nincs.

Országos képtár az akadémiában, nyitva 9 órától 1-ig.

Nemzeti muzeum: képtár, nyitva délelőtt 9—1 óráig. Többi tárai megtekinthetők 50 kr. dij mellett.

Természetrajzi gyüjtemények (muzeum-körut 4.) megtekinthetők 10—12 óráig.

Technologiai iparmuzeum nyitva 9 órától 1-ig, 3-tól 5-ig.

Egyetemi könyvtár nyitva 8—12-ig délelőtt.

Muzeumi könyvtár zárva.

Rovargyüjtemény a muzeumban megtekinthető 9 órától 1-ig.

Az uj országház kupolacsarnoka megtekinthető 10 órától 1-ig 50 kr. dij mellett.

Deák-mauzoleum a kerepesi-uti temetőben, nyitva egész nap.

Az ujságirás parazitái.

Azok a fegyveres emberek, akik a zöldre festett tolonczkocsik bakján, meg hátsó kis padkáján szoktak ülni, hogy ki ne szökhessenek e nevezetes alkotmánynak önkéntelen utasai, mintha mostanában büszkébbek volnának, mint amilyenek máskor szoktak lenni. Van is rá okuk: ezek a kiszolgált katonák néhány nap óta mindig csak „urakat" szállitanak a szende ügyész és az igazságot osztogató hatóságok épületeibe és az udvarról kigördülő kocsi robogásának zaja még nem fulladt bele az utcza lármájába, ujra-ujra a lovak patkóinak csattogása hallatszik és az eltávozott ur helyére másik urat hoz a zöldre festett kocsi: urat, ujságirót. Azok az emberek, akik vagy mert már érezték az igazságos sajtó keze nehézségét, vagy mert van előtte rejtegetni valójuk, nem rokonszenveznek a sajtó munkásaival, most, amióta az ujságirás néhány parazitája beült a zöld kocsiba, ugyancsak örülnek és összezavarva a valóságot, olyan káröröm félével hangoztatják, hogy ime, ilyenek az ujságirók.

Minden hivatásnak, minden pályának van férgese, az ujságirásnak is. Azok, akiket mostanában a botrányokkal kapcsolatban az ujságiró gyüjtő fogalma alatt emlegetnek, azok az ujságirás parazitái; akik visszaélnek az ujságok nagy hatalmával. Nem a jót akarják szolgálni; erre nincs hajlandóságuk; nem hirt és dicsőséget akarnak szerezni, erre nincs tehetségük; nem nemes terveiknek, szilárd meggyőződésüknek akarnak elterjedést adni, erre nincs vágyódásuk; csak megfélemliteni akarják azokat, akik nem ismerik a magyar zsurnalisztika szándékainak tisztaságát, munkájának becsületességét és e megfélemlitést kihasználva, becstelen uton pénzt akarnak szerezni.

Minden mesterségnek vannak élősdiei, de sehol annyit nem lehet találni, mint az ujságirás mesterségénél. Itt is, a külföldön is igen sok a becsületes munkától fázva elhuzódó kétes existenczia nagy előszeretettel mondja magát ujságirónak, amely tiszteletreméltó hivatás hangoztatásával megszerzi magának a bizalmat, birtokába jut nem egy fontos dolognak és mikor a bizalmat jól kihasználta, a gyanutlan embernek torkára teszi a kést és pénzt követel tőle. Van, aki megijed és megnyitja erszényét: ez az ügyetlenebbje; van, aki nem ül fel az ilyen fenyegetéseknek: ez ismeri az ujságirás parazitáit. Sokan vannak e paraziták s hogy egyáltalán megteremhetnek, oka ennek az, hogy az ujságirás az egyedüli mesterség, melyre kvalifikácziót megszabni nem lehet. Nem kell hozzá se diploma, de még csak rengeteg nagy tudás sem, csak ráterm ettség s akikben ez a ráterm ettség gonoszsággal, becstelenséggel párosul, azokból lesznek az élősdiek, akik többkevesebb sikerrel addig folytatják sötét munkájukat, mig utóléri őket kiérdemelt sorsuk.

Ezuttal a zöld kocsik alakjában mutatkozik a sors, de volt már más formája is. Emlékszünk még arra, hogy néhány évvel ezelőtt Triesztben és Aradon egy ember, aki később, mert közel volt elfogatása, öngyilkossá lett, fővárosi hirlapirók neve alatt szédelgéseket követett el és a krónika sokat tud beszélni olyan emberekről, akik soha egy sort sem irtak, soha ujságirók közt nem voltak, de mégis ugy kerültek börtönbe, hogy az ujságiró névvel visszaélve, bünöket követtek el,

Addig, amig maga a közönség is le nem csap az ilyen élősdiekre, ha találkozik velük valahol, addig mindig lesznek ilyenek. A sajtó, az ujságirók egyedül nem pusztithatják ki őket, hiszen ezekkel nem mernek szerencsét próbálni; a hiszékenyebb közönség az a médium, melyen erejüket kipróbálják.

*

Elmondottuk mindezeket abból az alkalomból, mert ma ismét néhány ilyen élősdit tartoztatott le a rendőrség. Mindnyájan bűntársai annak az „ujságiró"-nak, akit a *Benkő* Rózsi ismeretes ügye miatt vett pártfogásába a rendőrség s most ők is elmélkedhetnek a sors furcsa változásai felett.

Ezekről az eseményekről a következő tudósitások adnak számot:

Az orfeum divát ma este a rendőrség *eltolonczoltatta a fővárosból.*

A leány védője, amint már megirtuk, tegnap *Perczel* Dezső belügyminiszterhez fordult s ez megigérte a sürgős vizsgálatot. A vizsgálat következménye volt a tegnapi itélet megsemmisitése s az eltolonczolás.

Engelbach rendőrtanácsos a tolonczház főfelügyelője, ma felvitette Benkő Rózsit a czellájából s kijelentette, hogy többé nem fogoly, a husznapos fogságról szóló itéletet megsemmisitették, ellenben *még ma el kell hagynia* a fővárost s hogy ez mennél bizonyosabban megtörténjék, *eltolonczolják.*

A leány elszédült ennek hallatára, ugy kellett fellocsolni.

Kiállitották számára a tolonczlevelet és levezették az udvarra, ahol közönséges rabkocsiba ültették.

A Zrinyi-utczai rendőrpalotába mentek vele, ahol kényszerlevéllel látták el s *két detektiv kiséretében elutaztatták Trencsénbe.*

Kovács F. Sándor bűntársai közül ujabban *őtöt tartóztattak le: Fischer* Móricz bukott orfeum-igazgatót és állitólagos ujságirót, *Lévai* Bertát, a leghirhedtebb budapesti ház tulajdonosnőjét, *Barabás* Albert revolver-zsurnalisztát, *Gerő* Menyhért pinczért és *Tóth* Imre kőbányai hentest.

Tuchfeldné gyár-utczai bormérőnő vezette nyomra a rendőrséget, akit Kovács F. Sándor zsarolási ügyében több izben kihallgattak. Ez emlitette, hogy Kovács F. Sándor nagyon jó viszonyban volt Fischerrel s *hogy ez be akarta a bormérését záratni, mivel nem fizetett.*

Fischer több levelet küldött neki, felhivta, hogy azonnal küldjön pénzt, mert különben feljelenti a pénzügyigazgatóságnál, amiatt, hogy nincs nek italmérési engedélye.

Nem felelt a fenyegetésre s Fischer *föl is jelentette* a budapesti pénzügyigazgatóságnál. Itt azonban rá se hederitettek s ekkor fenyegető levelet küldött, azzal vádolva több főtisztviselőt, hogy összejátszanak a szép asszonynyal.

Volt egy hetenként megjelenő német élczlapja s azzal fenyegetődzött, hogy ha a *differenciát ki nem egyenlitik,* leleplezi a pénzügyigazgatóságot és a nagy kegyben levő bodega-üzletet is.

A pénzügyigazgatóság átküldötte a feljelentést is, a fenyegető levelet is a főkapitánysághoz.

Bérczy rendőrkapitány már tegnapelőtt keresztette Fischert az egész fővárosban, de a detektivek nem találták sehol. Azt azonban kinyomozták, hogy *Barabás* Albert revolverzsurnaliszta szerepelt, ugy,

mint az élczlap segédszerkesztője, *Gerő* Menyhért pedig, mint kiadóhivatali igazgató. Barabásnak más is van a rovásán, s tegnap este az Erzsébet-körúton letartóztatták. Este felé kézre került *Fischer* és *Gerő* is.

Azt vallották, hogy a *zsarolási kisérletet Fischer eszelte* ki és *Barabás* meg *Gerő* irták a leveleket és a följelentést.

A rendőrség a szerb király ellen tervezett zsarolási kisérlet ügyében még egyre folytatja a vizsgálatot és Bérczi kapitány sorra idézi be Kovács F. Sándor ismerőseit, barátait.

Vasárnap este két detektiv ment el a Baross-utczai 22 számu házba *Lévai* Berta asszonyhoz, akit a fővárosban ugy ismernek, mint aki galáns kalandokhoz nyujt segédkezet.

— Bérczy kapitány parancsára, azonnal jöjjön a főkapitánysághoz.

— Parancsára? Tudják-e ki vagyok én? Tudják-e kik látogatják az én házamat. Nem megyek!

— Elvisszük!

Lévay Berta vagy félóráig emlegette több-kevesebb águ koronás ismerőseit, akikkel főkapitánynak nem volt még bátorsága szembe szálni, de végtére — engedett az *erőszaknak*.

A vallatás rövid ideig tartott. Kovács F. Sándor néhány hónappal ezelőtt összetüzött az anyjával s Lévai Bertához költözött. Két-három hétig lakott itt s beavatta Lévai Bertát a szerb király ellen kifőzött zsarolás tervébe, amiből sok pénzt lehet szerezni.

Az asszony örült a dolognak s még biztatgatta Kovácsot. Kovács F. Sándor azonban nem az az ember, aki pénzt ne kérjen azoktól, akikkel sorsa összehozza. Lévai Bertával se tett kivételt.

Kölcsönt kért a Belgrádból kapható összegre. *Előbb öt, aztán tiz forintot, végül százat.* Az asszony adott, mert biztosra vette a sikert s hogy Kovácsnak még nagyobb kedve legyen a dologhoz, kilátásba helyezte, hogy *valamennyi ismerősét mozgósitja a czél érdekében.*

Lévai Bertának azonban Barabás Alberttel is volt dolga. Az éppen nem jóhirü házban, ugy mondják egy fiatal gazdag asszony is megfordult néhányszor.

Barabás, aki járatos volt Lévai Berta termeiben, megtudta a dolgot s azt az ajánlatot tette Lévai Bertának, hogy ezer forint erejéig zsarolják meg hallgatás czimén a menyecskét.

Lévai Berta elfogadta a tervet s előre jelezte Barabásnak, mikor lesz a fiatal hölgy legközelebbi látogatása.

A jeles férfiu bizonyosra vette a sikert s beavatta *Tóth* Imre kőbányai sertésvágót is — néhány forint előleg fejében. A következő napon megleste a nőt a Baross-utcza 22 számu ház hapujában s néhány óra mulva már ott volt az asszonyka lakásán.

Vagy fizet ezer forintot, vagy ki irja az ujságba Lévai Bertával együtt.

A zsarolás azonban nem történt meg, közbevágott a rendőrség a pénzügyigazgatóság ellen intézett kisérlet miatt.

Hir szerint egy váczi-körúti kereskedőtől is ki akartak még zsarolni *6000 forintot*; ebben az ügyben is folyik a vizsgálat.

A régi és az uj kormányzó.

Saussier tábornok, Páris katonai kormányzója, tudvalevőleg lemondott az állásáról és a franczia hadügyi kormány helyette Zurlinden tábornokot nevezte ki katonai kormányzóvá.

Zurlinden Kolmárban, 1837. november 3-án született és fényes katonai pálya után érte a megérdemelt kitüntetés. Életének egyik érdekes epizódja volt az, amikor 1870-ben — ekkor még tüzérkapitány volt — a németek elfogták és ő minden veszélyt és akadályt leküzdve, megszökött a glogaui börtönből. Zurlinden előre tudatta társaival, hogy menekülni fog. Sikerült is neki a pályaudvarig eljutnia, ahol azonban Steinmetz tábornokkal találkozott, aki a franczia foglyok megszemlélése czéljából időzött épen Glogauban. Zurlinden nem veszitette el lélekjelenlétét. A pénztárnál elzászi dialektussal jegyet kért és a német tábornokkal együtt felszállott a vonatra. Hatvan óráig utazott nagy szorongattatások között, mig végre szerencsésen megérkezett Párisba. Innen levelet is irt rabtársainak s ez a levél Steinmetz tábornok kezéhez is eljutott.

A vén katona ellenség létére is igy szólott:

— Derék katona.

*

Saussier tábornok, Páris volt kormányzójáról, visszalépése alkalmából szintén több érdekes dolgot beszélnek el.

Egy szép napon egy államilag szubvencionált színháznak két tagját hivták be huszonnyolcznapi szolgálattételre. Épen egy repertoiron levő vonzó darabban volt szerepük és ezért az igazgató azt hitte, hogy nem nélkülözheti őket.

Elment az ujonczozási parancsnokhoz, egy derék patriarchális öreg urhoz, aki soha színházba nem járt és akit az igazgató sajátságos kérése teljesen kihozott a sodrából.

Az igazgató erre a tábornokhoz ment, aki előzékenyen fogadta és hosszabb ideig elcsevegett vele a színházról és arról a szindarabról, amelyet az igazgató oly nagyon féltett.

Ekkor az igazgató megjegyezte, hogy a darabot a két müvész esetleges távozásával nem adhatja többé jól elő.

— A mi az egyiket illeti — felelte Saussier tábornok — beleegyezem a kérésébe — ő a huszonnyolcz napot Párisban is leszolgálhatja, hanem a másiknak el kell utaznia.

— De tábornok ur . . ,

— Könnyen pótolhatja őt, igen rosszul játszik ebben a darabban.

És amikor a kissé megrökönyödött igazgatót az ajtóig kisérte, még odasugta neki:

— Én az ön helyében felhasználnám ezt az alkalmat arra, hogy felmondjak neki!

Más alkalommal egy regényiró kérte a tábornokot arra, hogy fegyvergyakorlatát halaszsza el. A „Revue des Deux Mondes" épen regényt közölt tőle és ügyelni akart a nyomtatásra.

— Ez mind igen szép, válaszolta Saussier — hanem mondja csak nekem, honnan veszi azokat a dolgokat, a melyek a kaszárnyában szerepelnek?

— Hogy érti ezt, tábornok ur?

— Olvasom ugyanis a regényét. Igen érdekes. Hanem egy lehetetlen altiszti történet van benne. Ha a huszonnyolcz napját kitölti, könnyebben tanulmányozhatja a viszonyokat.

— Tábornok ur! felelte a regényiró, — én megadom magam.

Saussier azonban mégis teljesitette a regényiró kérelmét, hanem a legközelebbi folytatástól kezdve az altisztnek a legnagyobb és legszebb szerepe lett a regényben.

SZINHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

* **Lindh Marczella mint Rozina.** Sigrid Arnoldson óta nem énekelte nálunk a „Szevillai borbély" Rozináját senki annyi költészettel, mint ma este az operában Lindh Marczella. Alakitása szinesebb a Bianchiénál, Bartolo orvos több más gyámleányáról nem is szólva. A magánrészeket és az ensembleokat beezüstözte édes hangja és elragadó grácziája. Éneke csupa izlés, csupa fény és csupa tisztaság. Az énekleczkében betétül előadott egy finom dalt Félicien Dávid „Braziliai gyöngye" czimü operájából csodálatos szépséggel. A nézőtéren utána viharos lélkesültséggel zugott a taps, mire a müvésznő a dal egy részét megismételte. Szerződtetése minden esetre lényegesen hozzájárulna az intézet müvészi rehabilitálásához. De *Huszár* Kálmán, ugy látszik, nem akarja még jobban kiélesiteni azt az ellentétet, amely közte és egy müintézet közt fennáll.

— **Szinpadi nyelvbotlás.** A pécsi szintársulatnak egy *Markovics* nevü kardalnoka hatalmas étvágyáról ismeretes. Egy liba vagy egy sült pulyka neki meg sem igen kottyan. Ez a gerék fiu nagyon ki lehetett éhezve s ugy látszik, az előadás alatt is a vacsorán járt az esze; mert midőn azt kellett volna neki mondani, hogy: „Ajánlom magam! Még ma husz látogatást kell tennem", igy kiáltott fel: „Sajnálom magam! Még ma husz lágy tojást kell megennem." Lett erre olyan taps, kaczagás hahota, hogy az előadás perczekig tünetelt.

* **Pálmai Ilka Temesvárott.** Pálmai Ilka tegnap nagy sikerrel hangversenyzett Temesvárott. A közönség rendkivüli bájjal előadott német, franczia és angol dalait zajos tetszésnyilatkozatokkal kisérte. De a egyiharosabb taps mégis csak a magyar nótái után zugott fel. A müvésznő ma Nagyváradra utazott, pénteken pedig Miskolczon énekel. — *Kolozsvárról* viszont azt táviratozzák nekünk, hogy Pálmai Ilka szerdára kitüzött hangversenye *részvétlenség miatt elmaradt.*

* **Hangverseny.** *Szántó* Dezső, aki Szendy Árpád tanárnak egyik legerősebb tehetségü növendéke volt, február 4-ikén a Vigadóban önálló hangversenyt ad. Bachtól, Beethoventől, Schumanntól, Schuberttól, Chopintól és Liszttől játszik. Jegyek Méry Bélánál kaphatók.

* **A jubiláló Lili.** Hervé operettejének reprise-e 1894. október 5-én volt és ötvenedik előadása tudvalevőleg szombaton lesz. Küry Klára és Szirmai Imre valamennyi előadásban résztvettek. A jubileumi estére majdnem az összes jegyek elkeltek már.

* **A kolozsvári Mátyás-szobor.** A kolozsvári Mátyás-szobor, amelynek költségeihez ő Felsége is jelentékeny összeggel járult, immár agyagból kiformálva készen áll *Fadrusz* Jánosnak budai, naphegyi mütermében. A nagy király lovas alakja monumentális hatásu. A szobrot legközelebb gipszbe öntik s ekkor fogja megtekinteni a szoborbizottság. A nagy minta még az idén öntő-mühelybe kerül s a jövő évben fölállithatják a szép emléket kincses Kolozsvár főterén.

* **A nagybányaiak kiállitása.** A nagybányai festők kiállitását tegnap zárták be. Összesen 12,340-en látogatták és a következő képek keltek el: Ferenczy Károlytól: „Archeologia", megvette a kormány; „Képrészlet", megvette Gompercz Miksa; Tájképe és 2 rajza, megvette Glatz Henrik. — Grünvald Bélától: „Holdfelkelte", megvette a kormány; „Fürdőző fiu", megvettegróf Andrássy Tivadar; „Naplemente", megvette Révai Ödön.— Glatz Oszkár: „Est a havason" és arczképtanulmánya, megvette a kormány; „Juhok", megvette dr. Schulek Vilmos egyetemi tanár; Tájkép, megvette Burchard Bélaváry Konrád; „Juhok", megvette Feszty Árpád; „Juhok", megvette Schloesser Alice. — Horthy Béla: „Lovak", megvette gróf Andrássy Tivadar. — Kubinyi Sándor: „Tanulmány fej", megvette a kormány. — Pottner Emil: „Fasor", „Virágok", „Tájkép", megvette Heinrich István; „Tájkép", megvette Révay Ödön; a „Nagybányai vásár", megvette Gomperz Miksa. — Kardorff Konrád: „Tájkép", megvette Révai Ödön; „Tájkép", megvette Glatz Oszkár. — Kiszely Nándor: „Csavargó", megvette Aczél Endre. — Laurant: „Két tanulmányfej", megvette Révai Ödön; „Tanulmányfej", megvette dr. Harácsek Imre; „Tanulmányfej", megvette dr. Herringer. — Nussbaum: „Tájkép", megvette Révai Ödön. — Keleti Gábor: „Tájkép", megvette Klinger müépitész.

FŐVÁROS.

(A belváros gipszben.) Dr. *Kuzsinszky* Béla a régi belvárosból gipsz képmást faragott. Ma a tanácshoz fordult, engedje meg, hogy a Károly-kaszárnya valamelyik alkalmas helyiségében közszemlére tehesse.

(A kőbányai templom.) A kőbányai templom épitése ügyében kiküldött bizottság a templom berendezésével *Tandor* Ottó müegyetemi tanárt bizta meg. Az épület még ebben az évben elkészül, aminek egyébiránt ideje is már.

(Forralt viz.) A káposztásmegyeri természetes vizmű a legnagyobb erő kifejtése mellett sem látja el a fővárost kellőképen s az egészségtelen vizet szolgáltató mesterséges vizszürő egyelőre nélkülözhetetlen. A tiszti főorvos azt javasolta a tanácsnak, hogy addig is mig a bajon radikáltsan segithetnek, intezkedjék, hogy a nagy közönség a vizvezetés vizét a használat előtt forralja föl.

(A II. kerületi választás.) A törvényszék elé vitt második kerületi községi választás ma ismét foglalkoztatta az igazoló választmányt. Csak a vizsgálatról szóló jegyzőkönyvet hitelesitették s felterjesztették a biráló választmányhoz.

(Jelölés.) A negyvenötös választmány ma délután jelölte a másodosztályu tanács- és árvaszéki jegyzőket, továbbá a kerületi orvosokat.

A másodosztályu tanácsjegyzői állásra a jelöltek a következők: Kállay Jenő, gróf Festetich Géza, Goretzky Zsigmond, Szalay Sándor, Komlódy Gyula, Perger Ignácz, Raisz Rezső, Schneider Lajos, Kiss Ferencz, Dévény Gyula, Buzay Károly, Antal Gyula, Engelmann József, Folkusházy Lajos, Alkér Ernő, Szeghy Zoltán, Iszer Ernő.

A másodosztályu árvaszéki jegyzői állásra: Ságody Imre és Sámson Tibort.

A kerületi orvosi állásokra: Apatitzky Kálmán, Arányi Árpád, Bayer Sándor, Bradács Antal, Beretzky Endre, Bolemann Gyula, Chyzer Béla, Demkó Béla, Dévai Mór, Ernyei Miklós, Feleki Sándor, Hieronymi Géza, Janovits Sándor, Kocsis Alajos, Pohl József, Tóthfalussy Gyula, Unterberg Adolf, Wein Manó, Boncz Jenő, Ladányi Mátyás, Tatár János, Ertl Géza jelölték.

A választás a holnapi közgyülésen lesz s ezzel a tisztujitás be is végződik.

VIDÉK.

* (Tanitógyülés.) A pozsonyi tanitó-egyesület dr. *Wagner* Lajos elnöklete alatt tartott mai gyülésén, miután az elnök inditványára elhatározták, hogy a kultuszminiszternek ujévi elismerő üdvözletére feliratilag mondanak köszönetet, *Klein* S. pozsonyi tanitó az országos tanitói nyugdijügyről tartott felolvasást, melynek végén arra a konkluzióra jutott, hogy tekintettel az országos nyugdijalapnak immár harmadfél millió forint jövedelmet biztositó nagyságára, törültessék el a tanitók nyugdijjáruléka és *szállittassék le a 40 évi szolgálati idő.* A gyülés, többek hozzászólása után, ily értelemben ir fel a miniszterhez. Végül a slöjdoktatás nagy térfoglalásáról és üdvös voltáról vitatkozva, határozatba ment, hogy az egyesület a slöjd kötelező tanitása érdekében mozgalmat indit.

* (A F. M. K. E. gyülése.) A Felvidéki Magyar Közművelődési Egyesület igazgató választmánya Nyitrán a tagok élénk érdeklődése mellett ma délután tartotta meg rendkivüli gyülését. A *Lőrinczy* György titkár által előterjesztett titkári jelentés jó hatást tett s elhatározták, hogy *Fraknói* Vilmost a könyvtárak főfelügyelőjévé és *Láng* Lajost titkos tanácsossá történt kineveztetése alkalmával feliratilag üdvözlik, *Szathmáry* György emlékét jegyzőkönyvileg megörökitik, özvegyéhez részvétiratot intéznek. A titkár határozati javaslatát egyhangulag elfogadták. Köztük a legjelentékenyebb az, hogy a F. M. K. E. módositott alapszabályait tárgyalás végett megküldik a választmányoknak. Elvben elfogadták azt is, hogy az egyesület körmöcz-bányai három házára nagy sorsjálékot rendez és a további intézkedések megtételére felhatalmazták a vagyonkezelő bizottságot. Az államsegély felemelése érdekében nagy küldöttség megy a közoktatásügyi miniszterhez. Sürgősen utasitották az ügyvezetőséget az *egyesület harmincznégy kisdedóvó intézetének érdekében szükséges intézkedések megtételére,* valamint a turóczszentmártoni Felső Magyarországi Közmivelődési Egyesületi közkönyvtár szervezésének befejezésére. Ezután megszavaztak 150 forint segély az erdőközi iskolának és 100 forint évi segélyt a felsőromai kisdedóvodának.

* (Ünneplés Kolozsvárott.) A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara két jeles férfiát ünnepelte ma. Abból az alkalomból ugyanis, hogy a kamara megfesttette elnökei arczképét, a tagok a saját költségükön festették meg *Gaman* Zsigmondnak, a kamara titkárának is az arczképét. Az ünnepeltnek és *Sigmond* Dezső elnöknek a tiszteletére ma bankettet is rendeztek, amelyen sok tösztot mondottak Sigmondra és Gamánra, akik a társaság tüntető lelkesedése mellett mondottak köszönetet a kitüntetésért.

Küldöttségek a kormányzónál.

(Távirati tudósitás.)

Gróf *Szapáry* László, az uj fiumei kormányzó, még egyre a küldöttségek fogadásával bibelődik. Ha a fiumei zürzavar helyreállitása is oly könnyen sikerül, mint a mily simán folynak le ezek a diszes felvonulások és ünnepségek, akkor Szapárynak nyert ügye lesz. Ma még azonban korai dolog volna jóslatokba bocsátkozni.

Annyi bizonyos, hogy az uj kormányzó barátságos modorával némi rokonszenvet tudott kelteni a maga személye iránt. de hogy ez a részleges rokonszenv kamatozó lesz-e, az ma még erősen kétséges. Mert nem mindig küldöttségek fogadása a Szapáry László feladata. Sokkal nehezebb és sokkal nagyobb felelősséggel járó kötelességek várnak reá.

A városi urak ugyanis, az ő saját bevallásuk szerint, annyira szervezkedve vannak, hogy őket bármily időben kiirandó uj választás sem találja készületlenül. A fiumeiek csak mosolyognak azon, hogy az 1898-ra összeállitott választási névjegyzékbe körülbelül kétszáz anyaországi választót vettek fel. A fiumeiek győzelme ugyis bizonyos, — ők legalább ezt állitják.

Az autonomisták még arról is gondoskodnak, hogy 1899-re legalább ötszáz választóval szaporodjanak. Az autonomista párt különben azt állitja, hogy vezető-embereiket semmi esetre sem lehet kihagyni az uj rapprezentanzából. Dr. Maylender Mihály, Ossoinack Luigi, dr. Vio Ferencz, dr. Kutscher Ferdinánd, gróf Domini Vincze és természetesen Walluschnig Antal az alközségekben is jelölve lesznek, ahol tudvalevőleg más választó sincs, mint autonomista és igy ezeknek a bejutása minden időkre bizonyos.

Ezekből is nyilvánvaló, hogy gróf Szapáry Lászlónak nehéz a helyzete s a fiumei bonyodalmak megoldása nagy körültekintést, sok tapintatot, ügyességet, jártasságot és erős diplomácziai érzéket követel.

*

Gróf Szapáry László fiumei kormányzó, mint tudósitónk ma este Fiuméből táviratozza, ma ismét küldöttségeket fogadott. Ma tisztelegtek ugyanis nála a katonai tisztikar *Zurna* Károly tábornokkal, a kereskedők egyesületének a küldöttsége, a Fiumében időző *Andreas Hofer*-yacht tisztikara, a kézmüvesek küldöttsége, az államvasuti mérnökök, az osztrák-magyar bank fiókjának az igazgatója és még sokan mások.

A kormányzó ma este adta az *első bankettet*, amelyre nyolczvanöt meghivót küldöttek szét. Hivatalosak voltak a vendégei és a helyőrség főtisztjei, a klérus kiválóbb tagjai s az állami hivatalok és magántársulatok főnökei. A bankettet a kormányzósági palota báltermében rendezték, a teremben katonazenekar és az udvaron a városi zenekar játszik. A gyönyörü kormányzósági palota villamos lámpákkal van pompásan kivilágitva.

TÖRVÉNYKEZÉS.

= **A logika örök törvénye.** A Gárdos-perben hozott itélet képezte ma beszéd tárgyát mindenütt. Jogászkörökben feltünt az itélet megokolásának az a passzusa, hogy a biróság a logika örök törvényei szerint állapitotta meg a tényállást. Ezt a kitételt egyes napilapok is birálat tárgyává tették és arra a konkluzióra jutottak, hogy a logika örök törvényeire marasztaló itéletet alapitani nem lehet. A napilapok azonban csak kivonatosan közölték az elnök által különben is vázlatosan ismertetett okfejtést, de aki figyelemmel végighallgatta a megokolást, nagyon helyén valónak találta azt a kitételt. A tárgyalást vezető elnök ugyanis azt fejtegette, hogy tekintetbe véve a vizsgálat és a bizonyitó eljárás adatait, a biróság nem térhetett le arról az utról, mely *a bizonyitékok logikus lánczolata* mellett Gárdos bünösségére vezet. Nem homályos sejtelmekre, de a logika örök törvényeire támaszkodott a biróság akkor, midőn az összetett bizonyitékokból levezette a vádlott bünösségét. Az elnök tehát a *bizonyitékokra* helyezte a fősulyt és azok mérlegelése, a bizonyitékok közt levő logikai lánczolat vitte a biróságot Gárdos bünösségének megállapitására. Minthogy pedig indiczíális bizonyitásról, összetett bizonyitékokról volt szó, önként értetődik, hogy e bizonyitékok logikai lánczolata nélkül a vádlott bünössége nem is lett volna megállapitható.

A tárgyalást vezető elnöknek tegnap az itélet meghozatala előtt egy ajánlott levelet kézbesitettek. A levél irója — kifogástalan magyarsággal és ortografiával — kéri az elnököt, hogy *a becsületes nők nevében* adja át köszönetét és üdvözletét *Baumgarten* Izidor királyi ügyésznek, aki oly nemes hévvel szállt sikra a *női becsület érdekében.* Ha nálunk a biróságban — ugymond — nő-esküdtek itélkeznének, mint Amerikában, nemcsak Gárdos vette volna ki büntetését, hanem az a nő is, aki a *meggyilkolt Gárdosné helyére* akart jutni. Az e fajtáju nők — ugymond — rosszabbak a Benkő Rózáknál. Mert Benkő Róza anyagi haszonra számit, de az e fajtáju nők a *feleséget* akarják kiturni helyéből. A névtelen levél irója azzal végzi sorait, hogy „a szegény, ártatlan gyermekek vére égnek kiált!"

A névtelen levélből kijutott az egyik szavazó birónak, *Ádám* Andrásnak is, aki egyike a biróí kar legképzettebb tagjának. A levél irója szintén a gyöngébb nemhez tartozik s nem a női becsület megoltalmazását, hanem azt kéri, hogy méltassa őt a biró ur kegyes válaszra ezzel a czimmel: *„Ádám — Évának"*.

Tanulságos levél! Egy nő, akit az izgalmas végtárgyalás vonz a tárgyaló terembe. És a végtárgyaláson nem a bünper maga, hanem az egyik széparczu szavazó biró kelti fel érdeklődését. És a végtárgyalásról hazamenet Évának az a legelső dolga, hogy levelet irjon — Ádámnak.

Szóval a birák maholnap a szinházi hősszerelmesek sorsára jutnak.

= **Rossz lelkiismeret.** *Az ügyész:* Hallja maga, ott a negyedik sorban, amellett a kopasz ur mellett! Ne aludjék itt!

A bóbiskáló ur: (Félálomban.) Tagadom!

Az ügyész: (A kopasz urhoz.) Ugyan kérem: bökje oldalba!

A kopasz ur: (Hátba üti a bóbiskálót.)

A bóbiskáló ur: (*ijedten felugrik.*) Tekintetes törvényszék! *Fölebbezek!* . . .

= **Inzultált ügyvéd.** *Sztehló* Kornél ügyvéd, aki egy válóperben *Thury* Sándornét képviselte, egyik periratában Thury Sándort, a férjet, *kétes existenciának* nevezte. A férj erre a sértésre azzal felelt, hogy *Sztehló* ügyvédet nyilt utczán tettleg bántalmazta. A járásbiróság Thuryt szabadságvesztés-büntetésre itélte, a királyi tábla azonban megváltoztatta ezt az itéletet, s a férjet *150 forint pénzbüntetésre* itélte. Stehló ügyvéd fölebbezett, a a kuria azonban visszautasitotta fölebbezését, azzal a megokolással, hogy a tábla ebben az ügyben végérvényesen döntött.

= **A szerb király zsarolói.** Kovács F. Sándort ma kihallgatta a vizsgálóbiró s a kihallgatás befejeztével kihirdette előtte a vizsgálati fogságot elrendelő végzést. Kovács F. Sándor erre kijelentette, hogy a vizsgálat mielőbb való befejezését óhajtja s ezért nem fölebbez a letartóztatást elrendelő határozat ellen.

= **Kortesfogás.** A legutóbbi országos képviselőválasztás alkalmával Korponán javában folyt a szavazatszedés, amikor egy *Karpeles* Márk nevü választó kissé kapatosan belépett a szavazatszedő küldöttség helyiségébe, kirántott a zsebéből egy szinültig telt tentatartót, s annak tartalmával ugy végigöntötte a választási lajstromok egyikét, hogy annak egyes részei teljesen olvashatatlanokká váltak. Az ipolysági királyi törvényszék ezért *Karpelest hat hónapi* fogházra itélte. A budapesti királyi itélőtábla a következő okfejtéssel hagyta helyben a törvényszék itéletét. Minthogy a szavazatszedő küldöttséghez nem tartozó, választói jogosultsággal nem biró vádlott szándékos cselekménye által, mely saját beismerése szerint egyenesen arra irányult, hogy az összes választói jegyzőkönyvek megsemmisüljenek s igy *Ivánka* Oszkár megválasztatása lehetetlenné váljék, tényleg a három példányban vezetett választási jegyzőkönyv egyikének különösen annak egyik lapján a már beirt választók nevei olvashatatlanokká tétettek s igy a szavazatok lajstroma részben megsemmisittetett; minthogy a vádlott szándékának kitartósságára és belterjességére mutat az, hogy midőn az első lajstrom tentával való leöntése után a választási elnök a vádlott jobb kezét, melyben a tentás üveg volt, megragadta, hogy merénylete folytatásában megakadályozza, a vádlott jobb kezéből átvette, hirtelen s nagy ügyességgel a bal kezébe vette az üveget s igy folytatta a leöntéseket mind a három lajstromon, s minthogy végül az eljárásban tanusitott gyorsaság, kitartás azt mutatják, hogy nem volt beszámithatatlan ittas állapotban: a királyi itélőtábla az elsőfoku biróság itéletét ezen és az abban felhozott indokainál fogva *helybenhagyja.*

FARSANG.

A gépgyári tisztviselők bálja. Nagy a készülődés a gépgyári tisztviselők báljára. A rendezőség mindent elkövet, hogy az ő báljuk legyen az idei kereskedelmi bálok koronája. A tánczrend is igen diszes lesz és valóságos meglepetés számba fog menni. A sikerre biztositékot nyujt az alábbi névsor.

Védnökök: Gróf *Andrássy* Géza és neje. Diszelnökök: *Förster* Nándor és neje. Tiszteletbeli elnökök: Mechwart András, Gulden Gyula, Schlick Béla, Nicholson W. Fülöp, Cserháti Jenő, Eisele József, Mücke Reinhard, Röck István, Veith Béla, Borbély Lajos, Kellner Antal, Szücs Béla, Baumgarten Henrik, Láng Lajos, Láng László, Epperlein Oszkár, Egger Gyula, Bánovics Kajetán, Wörner Jakab, Kaufmann Berthold, Oetl Antal, Ritter Otto, Zipernovszky Károly, Herzog József, hatvani Deutsch Sándor, Van den Eynde Hektor, tószegi Freund Ferencz, ó-moraviczai Heinrich Alajos, Rieger Gyula, Röck Gyula, Guhrauer Alfréd, Strasser Gyula, Kühne Ede, Tschenke Emil, Laquai Károly.

Bálanyák: Mechwart Andrásné, Gulden Gyuláné, kovarczi Schlick Béláné, Veith Béláné, Borbély Lajosné, Kellner Antalné, Szücs Béláné, Epperlein Oszkárné, Egger Gyuláné, Banovits Kajetánné, Wörner Jakabné, Kaufmann Bertholdné, Mücke Reinhardné, Nicholson W. Fülöpné, Brück Árminné, Oetl Antalné, Zipernovszky Károlyné, Herzog Józsefné, Van den Eynde Edéné, Guhrauer Alfrédné, Strasser Gyuláné, Tschenke Emilné.

A bál elnöke: Vajda Béla; főrendezői: Aigner Béla, Iszer Károly; titkára: Lübeck Arnold.

Mulatság az Otthonban. *Az Otthon irók és hirlapirók köre* ezidei első házi estéjét vasárnap, e hónap 23-án este tartja meg. Változatos müsoru hangverseny vezeti be az esti mulatságot s utána táncz lesz. Már holnaptól kezdve lehet előjegyezni az Otthonban a jegyekre.

Medikus tánczestély. A minden évben oly fényesen sikerült „Medikus tánczestély" iránt ez idén is nagy az érdeklődés. A rendező-bizottság elhatározta, hogy a mulatságot a Royal-szálló összes termeiben február 16-án (szerdán) fogja megtartani. A tánczrend egyike lesz a legsikerültebb meglepeteseknek. A meghivók szétküldését megkezdte már a rendezőség. A bál jövedelmét részben az *Orvostanhallgatók segélyző egylete*, részben pedig a *Hirlapirok nyugdijintézete* javára forditják.

Teaestély. A budapesti katholikus kör e hónap 25-én a kör helyiségében (molnár-utcza 11.) tánczczal egybekötött teaestélyt rendez. Részvételi jegy ára személyenkint 2 forint, családjegy 5 forint.

Szerb dal- és tánczestély. A budapesti szerb kereskedők és iparosok *Szloga* dalegylete, *Bajits* István karmester vezetése alatt, e hónap 26-án a Vigadó termeiben „Szent Száva" dal- és tánczestélyt rendez, igen változatos müsorral. Az estély után táncz lesz.

Mulatság Pozsonyban. *Csáky* Vidor gróf — mint pozsonyi tudósitónk táviratozza — tegnap éjjel bált adott. A pompásan sikerült mulatságon a magyar arisztokráczia csaknem teljes számmal vett részt. Ott voltak többek közt: gróf *Csáky* Albin, gróf Csáky Lajos, a Csekonits, Zichy, Dessewffy, D'Orsay, Esterházy, Fiáth, Hoyos, Batthyány, Jankovits, Nyáry, Odescalchi, Pálffy, Pongrátz, Somssich, Thurn-Taxis, Üchtritz és Vay-családok, s még igen sok katonai és polgári méltóság.

A HIVATALOS LAPBÓL.

Kinevezések. A *vallás- és közoktatásügyi* miniszter Czékus Árpád, Dudás Bódog, Fülöp József, Thury János, Bálint György, Mayherr Dezső, Pákh Sándor, Sperlák Antal és Szilágyi Imre községi tanitókat és Bosnyák Anna, Karcsay Irma, Jánossy Ottilia és Vass Teréz községi tanitónőket a kis-kun-dorozsmai állami elemi népiskolához rendes tanitókká, illetve tanitónőkké; Moser János nemesvölgyi okleveles tanitót az ottani állami elemi népiskolához rendes tanitóvá, a *kereskedelemügyi* miniszter Vangel Károlyt, Semler Sándort, Braun Ignáczot, Eisler Samut, Szücs Bélát, Köhler Istvánt, Epperlein Oszkárt a magyar áruforgalmi statisztikai állandó értékmegállapitó bizottság tagjaivá kinevezte.

Uj anyakönyvvezetők. A belügyminiszter a szatmárnémetii II. anyakönyvi kerületbe Décse Károly városi alkapitányt anyakönyvvezetővé, Hajdu vármegyében a püspök-ladányi anyakönyvi kerületbe Baranyai Lajos községi főjegyzőt, Heves vármegyében a visontai anyakönyvi kerületbe Kudelka Ferencz körjegyzői irnokot, a poroszlói anyakönyvi kerületbe Kovordányi Sándor községi másodjegyzőt, Szatmár vármegyében a remetemezői anyakönyvi kerületbe Szilágyi Sámuel jegyzői irnokot anyakönyvvezető-helyettessé nevezte ki.

Magyar név. Kiskoru Blum Béla ó-becsei lakos „Király"-ra; kiskoru Hamböck Lajos és Károly sátoralja-ujhelyi lakosok „Hamar"-ra változtatták vezetékneveket a belügyminiszter engedelmével.

Árverések. *A fővárosban:* Veress József ingóságai VI. Andrássy-ut 38. január 19. Roth Mór ingóságai VI. Sziv-utcza 31. január 19. Weinberger Dávid ingóságai VII. Damjanich-utcza 45. és 51. január 19. Wendlinger Adolf ingóságai V. Váczi-körut 16. január 20. Goitein Zsigmond ingóságai VII. Rottenhiller-utcza 37/b. január 19. Szelnár József ingóságai IV. Koronaherczeg-utcza 16. és VII. István-ut 5. január 20. Ifj. Kapetz Károly ingóságai VII. Almássy-utcza 6. január 20. Steiner József ingóságai III. Vörösvári-utcza 81/b. január 20. Koch Kornél ingóságai V, Vadász-utcza 6. január 20. — *A vidéken:* Junger Adolf ingóságai Ujpesten január 19. Kovács Julia ingóságai Péczelen (Gödöllő) január 31. Steiner Ignácz ingóságai Marczaliban február 3. Rudnyánszky Titus ingóságai Bars-Endréden (Léva) január 31. Zeyk Gábor ingóságai Diódon (Nagy-Enyed) január 29. Herete Ferencz ingatlanai Szabadkán február 28. Héjjas József ingatlanai Petrozsény (Hátszeg) községházánál márczius 23. Steiner Simon ingatlanai Battonyán február 10. Csercsovics József ingatlanai Pancsován márczius 29. Jurik Pál ingatlana Érsekujvárott február 16. Szabó Ferencz ingatlanai Kispetard (Pécs községházánál) február 19. Fraunschill János ingatlanai Márczfalván (Nagy-Márton) márczius 15. Ocskay István ingatlanai Kis-Mozsály (Beregszász) községházánál márczius 25. Dobosi Mihályné ingatlanai Mezőturon február 14. Rittinger Mária ingatlana Temesvárott január 29.

Pályázatok. Budapest fő- és székváros törvényhatósága által alapitott „Gizella" cs. és kir. főherczegnő és „Mária Valéria" cs. és kir. főherczegnő-féle alapitvány kamataiból négy, összesen nyolczrendbeli, egyenkint ötszáz (500) forintos leánykiházasitási adomány lévén a folyó 1898. évben kiadandó, azoknak elnyerhetése czéljából Budapest fő- és székváros tanácsa részéről ezennel pályázat hirdettetik. Pályázni kivánók okmányaikat február 15-ig nyujtsák be a fővárosi tanácsi iktató-hivatalhoz (Lipót-utcza, ujvárosház földszint 3.) — Szatmármegye központjánál két irnoki — a galgóczi (Nyitra) járásbiróságnál végrehajtói állás van üresedésben.

ÜZENETEK A KÖZÖNSÉGNEK.

Egy előfizető. *Szepes-Ujfalu.* M. H. 1880. óta egyetemi rendes tanár.

Zöld erdőben. Hogy lehet télen ilyen zöld verset irni?

R. E. *Dragomérfalva.* Ajánlatára nem reflektálhatunk.

Sz. L. *Nagy-Szalonta.* Nem feledkeztünk meg róla. „Ös-Budavára" védelméről gondoskodnak.

B. J. *Nagyvárad.* „Kossuth Lajos azt izente..", továbbá a „Káka tövén költ a rucza" czimü dalokat Balkányi Szabó Lajos dalköltő irta, ki 1889-ben halt meg Debreczenben.

R. F. *Budapest.* A Bál előtt czimü tárczа nem közölhető. Kéziratokat vissza nem adunk.

B. B. *Budapest.* Roskovics Ignácz lakik VIII., Rökk Szilárd-utcza 39. szám alatt. Vágó Pál jelenleg Nagy-Becskereken tartózkodik.

K. Z. *Szegzárd.* Ajánlatát elfogadjuk; a kérdéses dolgot postára adtuk.

F. J. *Budapest.* Minden megjelent; folytatását kérjük. Vagy talán elfogyott a spiritusz?

Antonius. *Zebegény.* Mit töri ön azon a fejét, hogy miként hivják azt a *fiahordót,* amelynek fia nincs?

F. K. Sziámban nem mindig születnek ikrek, sőt maga *Csulalongkorn* király is egyedül látta meg a napvilágot; mert a külföldi udvaroknál sem divat az ikergyermek. Nagy veszedelem is lenne ez a trónöröklésre nézve, mert nem tudnák biztosan, hogy ki az elsőszülött.

Gy. J. Spanyolból forditott tárczákat, ha jók, szivesen közlünk. A most beküldött azonban nem felel meg a mi izlésünknek. Tessék mást választani.

J. A. *Helyben.* Hétfőn van az elfogadó-napja. Frakkban is megjelenhet.

Ny. K. *Budapest.* A halottak estéjéhez hasonló ünnep a japánoknál a *Bong;* midőn tarka lámpákat, teát és sütéményt tesznek a sirokra.

KÖZGAZDASÁG.

Közgazdasági táviratok.

Berlin, jannuár 18. Májusi járad. 102.20, Ezüst járadék 102.10, Osztrák aranyjáradék 103.25, Magyar aranyjáradék 103.20 Magyar koronajáradék 100.—, Osztrák hitelrészvény 223.60, Osztrák-magyar államvasut 145.75, Déli vasut 35.50, Északnyugoti vasut 123.40, Elbevölgyi vasut —.—, Bustiehrádi vasut 289.75, Osztrák bankjegy 169.80, Rövid lejáratu váltó Bécsre vagy Budapestre 169.75, Rövid lejáratu váltó Párisra 80.85, Rövid lejáratu váltó Londonra 20.37½, Orosz bankjegy 216.50, Olasz járadék 94.60, Laura-kohó 185.—, Harpeni 184.90, Olasz központi vasut 135.90, Török sorsjegy 117.90. *Az utótőzsdén:* Osztrák hitelrészvény 223.50, Osztrák-magyar államvasut 145.75, Déli vasut 35.25, Magyar aranyjáradék 103.20, Disconto-társaság 201.90. Párisra gyenge irányzat.

Páris, január 18. Uj 3%-os franczia járadék 101.92, 3%-os franczia járadék, 103.15, 3½%-os franczia járadék 107.35, Osztrák földhitelintézet 12.85, Ländenbank 483, Osztrák aranyjáradék 104.—, Déli vasuti elsőbbség 391.—, Alpesi bánya 315.—, Török dohányrészvény 297.50, Török sorsjegy 114.—, Olasz járadék 94.25, Spanyol kölcsön 60.62, Meridional 683. Ottomán bank 563.—, Rio Tinto 682.—. Debeers 761.—, Eastrand 131.50 Chartered 81.50, Randfontein 52.50.

New-York, január 18. (C. T. B.)

	január 18. cents	január 17. cents
Buza januárra	101⅜	100½
„ májusra	93	92½
„ juliusra	86⅜	85¼
Tengeri májusra	33⅞	34

Chicago, január 17. (C. T. B.)

	január 18. cents	január 17. cents
Buza májusra	91⅜	90⅞
Tengeri májusra	28¾	28⅞

Mezőgazdaság.

Mezőgazdasági szeszgyár-részvénytársaság Gyulán. Mint lapunknak irják, a gyulai mezőgazdák január 16-án a városháza nagytermében rendkivül látogatott értekezletet tartottak, melyen anyagi helyzetük javitása érdekében 100.000 forint alaptőkével — mely előmutatóra szóló 2000 darab 50 forintos részvény kibocsátásával fog beszereztetni — mezőgazdasági szeszgyár-részvénytársaság alapitását elhatározták. Elnökül *Ladics* György ügyvéd földbirtokost választották meg. A részvény aláirásra utolsó határidőül április 15-dikét tüzték ki.

Gazdasági előadások. Borsod vármegye gazdasági egyesülete is megkivánván honositani a nép oktatását a gazdasági haladás terén, népszerü előadásokat rendez e hó közepén, még pedig a gazdasági szakmákba vágó minden kérdésekről. Előadások lesznek Várkonyban, Sátán, Dédesen, Sajó-Szent-Péterben, Szendrőn, Bódván, Miskolczon, Harsányban, Alsó-Zsolczán, Szihalmon, Mező-Keresztesen, Igriczben és Heő-Papiban, összesen 13 helységben. Miklós Ödön, a gazdasági egyesület elnöke, a párisi kiállitásról február hó 2-án fog előadást tartani Borsodmegye székházában.

Ipar és kereskedelem.

A tisztességtelen verseny. Az Országos Iparegyesület mai ülésén *Lode* Rezső szabadalmi biró tartott előadást a *tisztességtelen versenyről.* Az előadó első sorban a tisztességtelen verseny fogalmát határozta meg több a gyakorlati életből vett példa alapján. Azután rámutatott arra, hogy a külföldön a verseny ezen elfajulása ellen már törvényes intézkedés, illetve birói gyakorlat fejlődött. Az előadó szükségesnek véli, hogy nálunk, ahol az ipar és kereskedelem még fiatal korát éli, már az erkölcsi szinvonal emelése szempontjából is törvényes intézkedéseket léptessenek életbe. A felolvasáshoz vita füződött. Az első felszólaló dr. *Horváth* János volt, aki hozzájárult az előadó konkluzióihoz. Dr. *Ballai* Lajos miniszteri osztálytanácsos a hazai viszonyok figyelembevételével mérlegeli a kérdést. Az a véleménye, hogy egyelőre intézkedésre szükség nincs. Törvényeink elég módot adnak a tisztességtelen verseny ellensulyozására, csak a hatóságok helyesen alkalmazzák a törvényt. Leghathatósabb módja a védelemnek az volna, ha az érdekeltek szindikátusokká tömörülnének s a szindikátusok egyrészt fegyelmi hatóságot gyakorolnának tagjaik fölött, másrészt megvédenék őket a kivülről jövő tisztességtelen verseny ellen. *Ráth* Károly csatlakozott Ballai véleményéhez. *Gelléri* Mór igazgató figyelmébe ajánlotta a szakosztály tagjainak, hogy legközelebb ujra lesz egy felolvasás a maival összefüggő tárgyról s az igazgatóság mind a két előadás után szakbizottságot fog egybehivni, amelynek jelentése alapján lesz alkalmuk a szakosztályoknak foglalkozni azzal a kérdéssel, hogy van-e szükség a tisztességtelen verseny ellen rendszabályokra?

Sertéshizlaló részvénytársaság Perjámoson. Perjámos torontálmegyei nagyközségben — mint lapunknak irják — részvénytársaság van alakulóban, mely nagyobbszabásu sertéshizlaldát szándékozik felállitani. A társaság 3000 darab részvényt bocsát 100 forintjával. Valószinüleg a Maros-folyó közelében fogják a telepet felállitani.

Csődnyitások. *Jelenik* Sálamon ujvidéki szabó ellen az ujvidéki királyi törvényszék részéről. Csődbiztos Galamb Zoltán törvényszéki biró; tömeggondnok dr. Mayer Oszkár ügyvéd; bejelentési határidő 1898. április 9; felszámolási határidő 1898. április 26. — *Markovics* Mór nagyváradi kereskedő ellen a nagyváradi királyi törvényszék részéről. Csődbiztos Geleta Géza törvényszéki biró; tömeggondnok Nesztor József ügyvéd; bejelentési határidő 1898. február 22; felszámolási határidő márczius 15. —

Héjjassi József békéscsabai kereskedő ellen a gyulai királyi törvényszék részéről. Csődbiztos Balogh Samu törvényszéki biró; tömeggondnok dr. Margócsy Miklós ügyvéd; bejelentési határidő 1898. február 16; felszámolási határidő 1898. márczius 11. — *Hirschl* Sámuel karánsebesi kereskedő ellen a karánsebesi királyi törvényszék részéről. Csődbiztos dr. Rieger Adár törvényszéki biró; tömeggondnok Neuwján János ügyvéd; bejelentési határidő 1898. február 10; felszámolási határidő 1898. márczius 11.

Kőbányai sertéspiacz, január 18. Magyar elsőrendü: Fiatal nehéz (páronkint 320 kilogrammon felüli sulyban) 50—51 krajczárig. Közép (páronkint 251—320 klgrig terjedő sulyban) 50—51 kr. Könnyü (páronk. 250 klgrig terjedő sulyban) 51—52 kr. Szerbiai: Nehéz (páronkint 260 klgr. felüli sulyban) 49—50 krajczárig, közép (páronkint 240—260 kilogramm sulyban) 48—49 krajczárig. Könnyü (páronkint 240 kilogrammig terjedő sulyban) 47½—48½ krajczárig. Sertéslétszám: 1898. január 16. napján volt készlet 19.012 drb, január 17-én felhajtatott 420 drb, január 17-én elszállittatott 298 drb, január 18-án maradt készletben 19.134 darab. A hizott sertés üzletirányzata változatlan.

Budapesti konzum-sertésvásár, január 18. A ferenczvárosi petroleumraktárnál levő székes fővárosi konzum-sertésvásárra 1898. január 17-én érkezett 807 drb. Készlet január 15-éről 289, összes felhajtás 1096 drb. Elszállittatott budapesti fogyasztásra 697 drb.; elszállittatlan maradt 399 drb. Napi árak: 120—180 kilós 48—50 kr., 220—280 kilós 48—50 kr., 320—380 kilós 47½—50 kr., öreg nehéz 47½—50 kr., malacz 38—40 kr. A vásár hangulata élénk volt.

Budapesti szurómarhavásár, január 18. A mai vásárra felhajtatott 53 drb élő bárány, 206 drb élő belföldi és 31 drb élő növendék borju. Napiárak: bárány, páronkint 6½—8¼ frt, belföldi borju 35—44 frt, növendék borju 22 frt 100 kilonkint élő sulyban. Felhoztak továbbá 50 drb leölt belföldi, 34 drb leölt galicziai és 98 drb leölt bécsi borjut. Napiárak: belföldi borju 40—52 frt, galicziai borju 40—46 frt, bécsi borju 40—52 frt 100 kilonkint vágósulyban.

Bécsi sertésvásár, január 18. A mai vásárra 9589 darab sertést jelentettek be és a vásár kezdetén felhoztak 4543 darab süldőt és 4060 darab magyar zsir-sertést, összesen 8603 darabot. Változatlan irányzat mellett jegyeztetett: I. minős. 43—44 krajczár, kivételesen 44½ kr., közepes és vén sertés 41—42 krajczár, könnyü 37—40 krajczár, süldő 30—38 krajczár kilónként élő sulyban, fogyasztási adó nélkül.

Közlekedés.

A tavalyi tulkiadások. Az állami számvevőszék jelentése szerint, melyet a mult év harmadik negyedében történt hiteleltérésekről az országgyülés elé terjesztett, a bányászat és pénzverés körüli beruházások cziménél 150,000 forint tulkiadás merült fel azért, mert a zólyombreznó, breznó-bánya-tiszolczi helyi érdekü vasut részvénytársaságnak a számára biztositott állami hozzájárulás még hátralékos részét egyszerre kifizették. Az emlitett vasut épitési költségeihez ugyanis a pénzügyi tárcza a kincstári vasmüvek érdekeltsége czimén az épitkezés előhaladása arányában fizetendő 300.000 forint hozzájárulást biztositott a vasanyagok szállitásánál bizonyos kedvezmények, valamint a hozzájárulás összegének megfelelő névértékü törzsrészvények ellenében, amiről az 1895. évi állami költségvetés indokolásában a törvényhozásnak jelentést is tettek. A vasut az eredetileg tervbe vett időnél előbb kiépült és 1896. november havában már a forgalomnak is átadták. Azóta a vasuti részvénytársaság elvállalt szállitási kötelezettségének megfelel s a kincstár számára igényelt törzsrészvényeket 1897. év elején a kincstár tulajdonába bocsátotta. A részvénytársaság tehát szerződésileg elvállalt kötelezettségének teljesen eleget tett és igy indokolt volt, hogy a hozzájárulás hátralékos összegét egyszerre kifizessék.

Pénzügy.

Nagy városok közhitele. Mig Magyarország székes fővárosa Budapest, 4 százalékos kölcsönét tavaly mélyen a névértéken alul tudta csak értékesiteni, addig Páris városa 1886-iki 3 százalékos kölcsönét most konvertálja 2 százalékos kölcsönre. Azonban már 1892-ben is konvertálta Páris városa kölcsöneinek egy részét 2 és fél százalékra és ez a kölcsön most névértéken felül jegyeztetik a tőzsdén. Különben Páris városa nem áll egyedül e tekintetben, hogy igen magasra becsülik hitelét. Nem is szólva Londonról, amelynek 2 és fél százalékos Metropolitan kölcsöne közel 102 százalékon jegyeztetik, a kis Belgiumban egész sereg olyan város van, amely 2 és fél százalékra kap kölcsönpénzt.

Osztrák-magyar bank. Amint már néhány nap előtt jeleztük, január hó második felében igen nagymérvü visszafizetések történtek a banknál, ellenben a nyilt piaczon olcsóbb lévén a pénz, a bankhitel kevéssé vétetett igénybe. Ehhez képest a január 15-iki kimutatás szerint a váltótárcza 25·42 millióval, a lombard 2·28 millióval csökkent és a bankjegyforgalom is 25·09 millióval apadt. Ezen mozgalomnak megfelelően az adómentes bankjegytartalék 23·15 millióról 50·62 millióra emelkedett.

Az államvasutak fölöslegei. A magyar királyi államvasutak igazgatósága folyó év január 12-ikén 500.000 forintot szállitott be folyó évi pénztári fölösleg gyanánt a központi magyar királyi állampénztárba.

Kereskedelmi czégjegyzések.

A) Uj czégek.

Aradi törvényszék: *Thury* László füszerkereskedő Arad.
" " *Hacker* Manó posztó- és szabókellékek kézmüáru-kereskedő *Arad.*
" " *Buchsbaum és Társa* férfidivat kereskedők *Arad.*
Nagy-Szebeni törvényszék: *Lupea Nicolae lui Juon* szatócs *Dál* (Szebenmegye).
Eperjesi törvényszék: *Grosswirth Jakab fiai* sajtkereskedők *Héthárs.*

B) Czégtörlések.

Balassa-Gyarmati törvényszék: *Szommer Károly Balassa-Gyarmat.*
" " *Ifj. Büchler Pál Fülek.*
" " *Büchler Henrik Fülek.*
Nyitrai törvényszék: *Fried Márk Lestyén.*
Szombathelyi törvényszék: *Ascher Regina Muraszombat.*
" " *Mayer Henrik Szent-Gotthárd.*
Zilahi törvényszék: *Ábrahám Jakab Zsibó.*
" " *Hary Márton Zilah.*
" " *Haupt Géza Tasnád.*

C) Uj részvénytársaságok és szövetkezetek.

Erzsébetvárosi törvényszék: *Kőhalmi takarék- és előlegezési részvénytársaság Kőhalom.* Alaptőke 40.000 frt. Elnök *Melas Vilmos.*
Gyulafehérvári törvényszék: *„Zlagneana" takarék- és hitelintézet részvénytársaság Zalatna.* Alaptőke 50.000 korona.

BUDAPESTI GABONATŐZSDE.

Budapest, január 18.

Ma éjjel gyenge havazás volt az ország keleti részeiben. Remélhető, hogy mielőtt komolyabb fagy beáll, a földek mégis megkapják hótakarójukat. A vetések állásáról még nem jelent meg a hivatalos kimutatás.

A gabonaüzletben ma sem fordult elő valamelyes emlitésre méltó mozzanat. Az a körülmény, hogy a fiumei hajófuvar-piaczon élénk kereslet mutatkozik buzafuvar iránt — amiről mai lapunkban megemlékeztünk — nem háborgatta a kedélyeket, mert elvégre egyelőre csak kalkulácziókról van szó és a kalkulálás nem jár semminemü kötelezettséggel, épp ugy, mint az eddigi Laplata-kinálatok is minden obligó nélkül voltak.

Különben statisztikai jelentések foglalkoztatták a gabonacsarnok látogatóit. Newyorki sürgöny szerint, az amerikai kikötők és kereskedelmi góczpontok *látható készlete* a következő volt:

	jan. 15-én	mult héten	1897	1896
	millió bushel			
buza	37.84	38.86	52.45	67.99
tengeri	41.13	39.51	21.52	7.67

A multheti állományhoz képest tehát buzában 1,015.000 bushelnyi apadás, tengeriben 1,616.000 bushelnyi gyarapodás mutatkozik.

További kábelsürgöny az *amerikai kivitel* multheti alakulásáról számol be és pedig kitett az export az atlanti kikötőkből:

	buzában bushel	tengeriben bushel	lisztben zsák
Angliába	1,040.000	1,160.000	170.000
Francziaországba	330.000	170.000	—
Belgiumba	220.000	760.000	—
Németországba	100.000	720.000	—
a kontinens más országaiba	170.000	300.000	30.000
	1,860.000	3,110,000	200.000

Utban van a tengeren:

		az utolsó héten	az utolsó előtti héten
		quarters	
Anglia felé:			
	buza	2,830.000	2,850.000
	tengeri	520.000	640.000
a kontinens felé:			
	buza	1,290.000	1,320.000
	tengeri	790.000	840.000

Végül Londonból telegrafálják Anglia heti hozatalának menyiségét, amely kitett;

	a mult héten	az utolsóelőtti héten
	quarter	
buza	293.000	249.000
liszt	189.000	209.000
tengeri	301.000	207.000
árpa	153.000	53.000
zab	144.000	76.000

A mi a külföldi gabonapiaczokat illeti, *Newyork* ⅝ centig terjedő áremelkedést jelzett buzában, főleg a „visible supply" apadása és a kivitel élénk kereslete folytán. Buzából elkelt 1,300.000 bushel, tengeriből 160.000 bushel. Amerikában van tehát „némi forgalom" még az üzleti pangás idején is.

Az európai piaczokról délután beérkezett sürgönyök közül kiemeljük a *párisit,* amely szerint a kész buza 10 centimesnyi árcsökkenést szenvedett, mig a későbbi határidőt 10—15 centimest nyertek árukban. *Londonból* telegrafálják, hogy csak 3 pencével magasabb árak mellett akadt eladó. *Liverpoolban* a „redvinter" ára ½ pennyvel emelkedett. *Berlinben* 40 fillérrel javultak az árak.

Saját üzleti forgalmunkból kiemeljük még, hogy a buzaprolongálások májusra egyelőre szünetelnek, mert ma 11 forint 40 krajczáron is kinálták e határidőt, anélkül hogy vevő akadt volna. Áruba bocsátottak továbbá uj, szeptemberi rozsot 7.50 forinton, de kötésre szintén nem került a dolog.

Buza.

Elkelt néhány ezer métermázsa magyar buza. Finomabb árut tartott, gyengébb minőségüt, változatlan áron vettek. Román származásu buzából is körülbelül 100 métermázsát vásároltak.

Előfordult eladások buzában.

Mennyiség mmázsában	ó vagy uj	származás	hktliterenkinti suly klgrban	minőségi megjegyzés	átadási hely	ár, netto 100 klgkint	készp. vagy 3 hóra
400	uj	tiszai	77	—	Budapest	13.—	3 h.
500	"	"	76⁵	—	"	12.85	3 h.
300	"	"	76	—	"	12.85	3 h.
100	"	"	75₅	—	"	12.60	3 h.
800	"	"	75	—	"	12.70	3 h.
200	"	pestvidéki	76₅	—	"	12.80	3 h.
400	"	"	75	—	"	12.40	3 h.
200	"	"	72₅	szivós	"	11.60	3 h.
500	"	tolnai	78	—	"	12.55	3 h.
400	"	bihari	75	—	"	12.35	3 h.
800	"	felsőtiszai	74₅	vegyül.	"	12.25	3 h.
700	"	"	73₅				
100	"	"	75	vegyül.	"	12.—	3 h.
200	"	"	73	dohos	"	11.75	3 h.
500	"	román	73	transito	"	10.—	3 h.
300	"	"	71	transito	"	9.90	3 h.

Hivatalos jegyzések buzában.

FAJ		Minős. suly hektol.	100 kilogr. késp. ára frttól	frtig	Minős. suly hektol.	100 kilogr. késp. ára frttól	frtig
Tiszavidéki	uj	74	12.30	12.40	75	12.50	12.55
"	"	76	12.60	12.65	77	12.75	12.85
"	"	78	12.90	13.—	79	13.05	13.10
"	"	80	13.15	13.20	—	—.—	—.—
Pestvidéki	uj	74	12.25	12.35	75	12.45	12.50
"	"	76	12.55	12.60	77	12.70	12.80
"	"	78	12.85	12.95	79	13.—	13.05
"	"	80	13.10	13.15	—	—.—	—.—
Fejérmegyei	uj	74	12.35	12.45	75	12.55	12.60
"	"	76	12.65	12.70	77	12.80	12.90
"	"	78	12.95	13.05	79	13.05	13.10
"	"	80	13.15	13.20	—	—.—	—.—

Raktárállomány buzában és lisztben: A fővárosi közraktárakban 165.100 métermázsa buza és 89.200 métermázsa liszt; a Silosban 47.800 métermázsa buza, a nyugati pályaudvaron 31.990 métermázsa buza és 3708 métermázsa liszt.

Határidőüzlet buzában: Buzában kevés üzlet volt, ingadozó irányzat mellett.

Előfordult határidőkötések buzában.

Határidő	Délelőtti és déli tőzsde kezdet	forgalom	zárlat	Délutáni tőzsde kezdet	forgalom	zárlat
márczius	11.88	11.85—84—83-84	11.85	11.85	11.84—83	11.84
szept.	9.36	9.37—39—37	9.36	[illegible]	9.35—	9.35

Hivatalos határidőjegyzések buzában.

Határidő	Déli tőzsde zárlata				Leszámoló árfolyamok
	január 18.		január 17.		
	pénz	áru	pénz	áru	
márcz.	11.85	11.86	11.85	11.86	—
szept.	9.86	9.88	9.87	9.89	—

Rozs.

Készáruüzlet rozsban: Nagyobb tételekben kinálják, de üzlet kevés jött létre. Ma is ajánlottak egy hajórakomány román rozsot tavaszi szállításra, a tulajdonos magas árkövetelését azonban az illető malom nem adta meg.

Előfordult eladások rozsban.

mennyiség métermázsában	ó vagy uj	származás	minőség megj.	átadási hely	ár, netto 100 Kgr-kint	Kész vagy 3 hóra
300	Uj	nyiri	—	Debreczen	8.09½	Kp.
100	„	pestvidéki	—	Nagy-Káta	8.40	„
200	„	„	—	Budapest	8.65	„

Hivatalos jegyzések rozsban.

Ó vagy uj	faj	hektoliterenkinti suly kilogrammban	100 kilogramm készpénz ára	
			frttól	frtig
uj	elsőrendű	70—72	8.65	8.70
uj	másodrendű		8.60	8.65

Raktárállomány rozsban: A közraktárban 43.400 métermázsa; a nyugati pályaudvaron 11.774 métermázsa.

Határidőüzlet rozsban. Rozsban csekély üzlet volt, változatlan áron.

Előfordult határidőkötések rozsban.

Határidő	Délelőtti és déli tőzsde			Délutáni tőzsde		
	Kezdet	forgalom	zárlat	kezdet	forgalom	zárlat
márczius	8.62	8.63	—	8.63	—	—
szeptember	—	—	—	—	—	—

Hivatalos határidőjegyzések rozsban.

Határidő	Déli tőzsde zárlata				Leszámoló árfolyamok
	január 18-án		január 17-én		
	pénz	áru	pénz	áru	
márczius	8.61	8.63	8.62	8.64	
szeptember	—	—	—	—	

Takarmányfélék.

Készáruüzlet takarmányfélékben. Tengeri változatlan kevés forgalom mellett. *Árpa* szilárd, finom minőségű áruért jobb árakat fizetnek. *Zab* változatlan.

Előfordult eladások takarmányfélékben.

Mennyiség métermázsában	ó vagy uj	áru	minőség	átadási hely	ár, netto száz kilogr. kint.	Készp. vagy 3 hóra
1000	uj	árpa	I. a	Sz.-Fehérv.	8.40	készp.
200	„	„	takarmány	Kőbánya	6.80	„
100	„	zab	—	Budapest	6.55	„
100	„	„	—		6.37½	„
200	„	tengeri	—	Kaba	4.67½	„
100	„	„	—	Karczag	4.70	„
100	„	„	—	Kisujszállás	4.75	„

Hivatalos jegyzések takarmányfélékben.

Áru	Ó vagy uj	Faj	Hektoliterenkinti suly kg.-ban	100 kg. készp.	
				frttól	frtig
Árpa . . .	uj	takarmány	60—62	6.50	6.50
„ . . .	„	égetni való	62—64	6.70	7.40
„ . . .	„	sörfőzdei	64—66	8.—	9.50
Zab . . .	„	—	39—41	6.30	6.65
Tengeri . .	„	bánsági	—	5.20	5.25
„ . .	„	másnemű	—	5.10	5.15

Raktárállomány takarmányfélékben: A közraktárakban 54.000 métermázsa árpa, 15.000 métermázsa zab, 86.500 métermázsa tengeri. A Silosban 1000 métermázsa zab, 19,700 métermázsa tengeri. A nyugati pályaudvarban 3315 métermázsa árpa.

Határidő-üzlet takarmányfélékben: Ugy *tengeriben* mint *zabban* kevés üzlet volt, változatlan áron.

Előfordult határidőkötések takarmányfélékben.

Áru	Határidő	Délelőtti és déli tőzsde			Délutáni tőzsde		
		kezd.	forgalom	zárl.	kezd.	forgalom	zárl.
Tengeri .	május	5.25	5.24—23—24	5.24	5.25	5.24— —	5.24
Zab . . .	márcz	6.32	6.33—32	—	6.31	—	—
„							

Hivatalos határidőjegyzések takarmányfélékben.

Áru	határidő	déli tőzsde zárlata				leszámoló árfolyamok
		január 18-án		január 17-én		
		pénz	áru	pénz	áru	
Tengeri . .	májusra	5.23	5.25	5.25	5.26	—
Zab	márczusra	6.31	6.32	6.31	6.34	—

Gabona- és lisztforgalom.

A m. kir. közp. statisztikai hivatal az 1897. évi január hó 16. este 6 órától január 17. este 6 óráig **Budapestre vasuton és hajón** érkezett s innen elszállított gabonaküldeményekről és a budapesti fővámhivatalnál előjegyzett gabona- és lisztmennyiségekről a következő kimutatást teszi közé:

Az áru megnevezése	Érkezett			Elszállíttatott		
	vasuton	hajón	együtt	vasuton	hajón	együtt
	métermázsa					
helyi forgalomba						
buza	1720	—	1720	146	—	146
rozs	100	—	100	—	—	—
árpa	2151	—	2151	100	—	100
zab	919	—	919	—	—	—
tengeri	—	—	—	3436	—	3436
összesen . .	4890	—	4890	3682	—	3682

a fővámhivatalnál előjegyeztetett:

Az áru megnevezése	Visszkivitel czéljából való behozatalra előj. mennyiség méterm.	Az áru megnevezése	A visszkivitelre előjegyzett mennyiség métermázsákban
buza	2025	buzaliszt . . .	1187
rozs	—	rozsliszt . . .	—
árpa	—	árpaliszt . . .	—
összesen . . .	2025	összesen . . .	1187

BUDAPESTI ÉRTÉKTŐZSDE.

Budapest, január 18.

Egyetlen egy hullámverése volt a mai tőzsdének; aztán megint elcsendesült minden. Reggel jobb árfolyamokat jelentettek Bécsből, mert ott a cseh helytartónak a nyelvkérdésben tett nyilatkozatai ismét fölélesztették a reményt, hogy mégis csak megegyeznek valahogy az ellenségeskedő nemzetiségek. Támogatta a barátságosabb irányt még a reggeli lapok ama hire is, hogy az osztrák hitelintézet tényleg megkötötte az üzletet, amaz uj szerkezetü irógépre nézve, melyet a napokban emlitettünk és melynek furcsán formált neve az, hogy: „Telescripteur". Délben azonban Prágában ujra elkezdték az ablakokat és a német deákok fejét beverni és a prágai tőzsérek siettek a bécsi és berlini tőzsdét eladási megbizásaikkal elárasztani, mely körülmény ismét lehütötte a kedélyeket. A félforintnyi avance megint oda volt. A lanyhaság kissé ránehezkedett a helyi értékek vásárára is, melyen csupán a Drasche-részvények tüntek ki határozott szilárdságuk által. A Drasche-társaságról némi határozottsággal beszélik, hogy el fogja adni kőszénbányait és hogy a belátandó pénzből jelentékeny összeget fog visszafizetni a részvényeseknek. Ez magyarázza meg azt, hogy e részvény ára rövid öt nap alatt közel száz forinttal emelkedett.

Az *előtőzsdén*: Leszámitoló bank 254.75—255, Osztrák hitelrészv. 356.20—356.75, Osztrák-magyar államvasut 343.25—343.75. Közuti vaspálya 402.50—401.50, Rimamurányi 249.50, Drasche 740—750, frton köttetett.

Délelőtti 11 órakor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 356.60, Magyar hitelrészvény 383.—, Aranyjáradék 121.15, Koronajáradék 99.55, Leszámitoló bank 255.—, Jelzálogbank 274.—, Rimamurányi 249.50, Osztr.-magy. államvasut 343.50, Ipar- és kereskedelmi bank 105.—, Déli vasut 81.50, Villamos vasut 278.50, Közuti vasut 402.—.

A délitőzsdén előfordult kötések: Közuti vasut 402.——401.50, Magyar hitelrészvény 383.25, Magyar leszámitoló bank 255, Osztrák hitelrészvény 356.90—355.90, Osztrák-magyar államvasut 343 50—342.75, Foncière 116, Tégla és cement 100, Drasche 725—735, ált. kőszénb. 118, Ujlaki tégla 270.

Dijbiztositások: Osztrák hitelrészvényekben holnapra 2.——2.50 frt; 8 napra 5.50—6 frt; utoljára 7.——8.— frt.

Délutáni 1 óra 30 perczkor zárulnak:

	január 18.	január 17.
Magyar aranyjáradék	121.25	121.25
Magyar koronajáradék	99.60	99.60
Magyar hitelrészvény	382.75	383.—
Magyar ipar és keresk. bank	105.—	105.—
Magyar jelzálogbank	274.75	274.—
Magyar leszámitoló bank	255.—	255.—
Rimamurányi vasmü	249.—	249.50
Osztrák hitelrészvény	356.20	356.—
Déli vasut	81.25	81.25
Osztr.-magyar államvasut	342.75	343.—
Közuti vaspálya	401.50	402.75
Villamos vasut	277.50	279.—

Az *utótőzsdén*: Osztr. hitelr. 356.10—356.30, osztrák-magyar államvasut 342.75—343.—, frton köttetett.

Délután 4 órakor zárulnak:

	január 18.	január 17.
Osztrák hitelrészvény	356.10	356.—
Magyar hitelrészvény	383.—	383.25
Osztr.-magyar államvasut	343.—	343.25
Leszámitoló bank	255.50	255.—
Jelzálogbank	274.75	274.—
Rimamurányi vasmü	249.—	250.—
Közuti vaspálya	402.—	402.50
Villamos vasut	278.—	278.50
Ipar és keresk. bank	105.—	105.—
Déli vasut	81.50	81.50

TERMÉNY- ÉS ÁRUTŐZSDÉK.

Budapest, január 18. *Zsiradék* áru keresett volt és szilárdabb irányzatot követett I min. városi disznózsir 53½ frton köttetett,

Hivatalos jegyzések.

Faj		Ár 100 kilogrammonkint	
		Pénz frt	Áru frt
Disznózsir ingyen hordó	budapesti	53.50	54.50
	vidéki	—.—	—.—
Szalonna	magyar ja legenszárított vidéki . .	—.—	—.—
	városi légenszárított, 4 darabos . .	47.—	48.—
	„ „ 3 „ . .	48.—	49.—
	füstölt	55.—	56.—
Szilva Kész áru Zsákkal együtt göngysuly tiszta suly helyett	boszniai, 1897. évi usance-minőség	—.—	—.—
	„ „ „ 120 darabos . .	16.50	17.—
	„ „ „ 100 „ . .	17.75	18.25
	„ „ „ 85 „ . .	20.25	21.—
	szerbiai, „ „ usance-minőség	14.75	15.—
	„ „ „ 100 darabos . .	17.—	17.50
	„ „ „ 85 „ . .	20.—	20.50
Szilva Határidőre Minőség 500 grammonkint	boszniai, ... usance-min.	—.—	—.—
	„ . . . . . 120 darabos	—.—	—.—
	„ . . . . . 100 „	—.—	—.—
	„ . . . . . 85 „	—.—	—.—
	szerbiai, ... usance-min.	—.—	—.—
	„ . . . . . 100 darabos	—.—	—.—
	„ . . . . . 85 „	—.—	—.—
Szilvaiz Kész áru ingyen hordó	szlavóniai 1897	19.50	20.—
	szerbiai 1897	17.50	18.—
Szilvaiz Határidőre ingyen hordó	szlavóniai	—.—	—.—
	szerbiai	—.—	—.—
Keresmag	luczerna magyar, 1897	48.—	52.—
	vörös aprószemű 1897	30.—	32.—
	vörös középszemű 1897	34.—	36.—
	vörös nagyszemű 1897	40.—	43.—

Budapesti vásárcsarnok.

Budapest, jan. 18. A mai vásár irányzata nagyban való forgalomban és az egyes czikkeknél a következő volt: *Husnál* a forgalom csendes, árak szilárdak. — *Baromfinál* lanyha, árak szilárdak. — *Halban* lanyha, árak szilárdak. — *Tej és tejtermékeknél* csendes. *Tojásnál* csendes árak estek. — *Zöldségnél* lanyha. — *Gyümölcsnél* csendes. — *Füszereknél* csendes. — Időjárás: borus, hideg. A központi vásárcsarnokban nagyban eladott élelmi czikkek hivatalos árjegyzése a következő: *Hus.* Marhahus hátulja I. 46—56 frt, II. 40—46 frt. Birkahus hátulja I. 30—38 frt, II. 28—30 frt. Borjuhus hátulja I. 52—64 frt, II. 48—54 frt. Sertéshus elsőrendű 52—54 frt, vidéki 46—50 frt. (Minden 100 kilonkint.) Kolbász füstölt 60—72 kr (kilónkint). Sertészsir hordóval 53·0—53·5 frt (100 kilónkint). — *Baromfi (élő).* Tyuk 1 pár 1·10—1·40 frt. Csirke 1 pár 0·70—1·00 frt. Lud hizott kilónkint 0·50—0·53 frt. — *Különfélék.* Tojás 1 láda (1440 drb) 37.0—39·0 frt. Sárgarépa 100 kötés 2—4.00 frt. Petrezselem 100 kötés 3.00—4.00 frt. Lencse m. 100 kiló 14—18 frt. Bab nagy 100 kiló 10—16 frt. Paprika I. 100 kiló 30—45 frt, II. 18—30 frt. Vaj közöns. kilónkint 70—80 frt. Vaj-téa kilónkint 1.00—1.40 frt. Burgonya-rózsa 100 kiló 2.00—2.80 frt. Burgonya sárga 100 kiló 2.60—3.20 frt. — *Halak.* Harcsa (élő) 0·40—1·20 frt 1 kiló. Csuka (élő) 0·20—1.— frt 1 kiló. Ponty dunai 0·35—0·60 frt.

Szesz.

Budapest, jan. 18. Irányzat változatlan. *Finomitott szesz* nagyban 55.75—56.— frt, kicsinyben 56.25—56.50 frt. *Élesztőszesz* nagyban 56.——56.½ forint, kicsinyben 56.25—56.75 forint. *Nyersszesz adózva* nagyban 54.75—55.— forint, kicsinyben 55.25—55.75 forint. *Nyersszesz adózatlan* (exknt.) 15.——15.25 frt. *Denaturált szesz* nagyban 19.25—19.50 frt, kicsinyben 19.50—20.— frt. Az árak 10,000 literfokonkint hordó nélkül, ab vasut Budapestre szállitva. (Készpénzfizetés mellett értendők.)

Bécs, jan. 18. *Kontingens nyersszesz* azonnali szállitásra 18.——18.10 frton kelt el. Zárlatjegyzés 17.90—18.20 frt.

Prága, jan. 18. *Adózott trippló szesz* 54.— frton jegyeztetett nagyban. Adózatlan szesz 17—17.½ frt azonnali szállitásra.

Trieszt, jan. 18. *Kiviteli szesz* tartályokban azonnali szállitásra 90.% hektoliterenkint nagyban 11 forint azonnali és 10½—10¾ frt. február-áprilisi szállitásra.

Berlin, jan. 18. Szesz helyben 39.— márka = 22.93 frt, fogyasztási adó nélkül hektoliterenkint a 10,000 literszázalék. Átszámitási árfolyam 100 márka = 58.80 frt.

Stettin, jan. 18. Szesz 70 márka fogyasztás adóval 38.70 márka = 22.75 frt. Átszámitási árfolyam 100 márka = 58.80 frt.

Czukor.

Prága, jan. 18. *Nyersczukor* 88% czukortartalom alapján franco Aussig, azonnali szállitásra 12.95 forint, okt.-decz. szállitásra 12.90 forint uj campagne.

Hamburg, jan. 18. *Nyersczukor* f. o. b. Hamburg azonnali szállitásra 9.35 márka, február szállitásra 9.32 márka, májusi szállitásra 9.55 márka, augusztusi szállitásra 9·75 márka. Irányzat nyugodt.

Párts, jan. 18. Nyersczukor (88 fok) kész áru 28.50.—29.— frk, fehérczukor novemberre 31.% frk,

deczemberre 31.75 frk, 4 első hóra 31.25 frk, 4 hóra májustól 32.5/8 frk. Finomitott készáru 102.—102.— frk.

London, jan. 18. *Jávaczukor* 11.1/4 shilling, nyugodt. *Nyers czukor és Jegeczedett czukor* ártartó, de nyugodt; *finomitott* darab-czukor változatlanul nyugodt. *Külföldi tört* ártartó, de nyugodt. Jegyeztetett: készáru 10.11 1/4 shilling, márcz.-ápr.-ra 11 sh., május-aug.-ra 11.3 3/4 sh. *Répaczukor* ártartóbb, némileg javult, a zárlat szilárd. *Német* (88%) januárra 9.3 sh., februárra 9.4 1/2 shilling, áprilisra 9.6 shilling, májusra 9.6 3/4 shilling, juniusra 9.7 3/4 shilling. *Határidőüzlet:* januárra 9.3 1/4 sh., februárra 9.4 1/4 sh., márcziusra 9.5 1/4 sh., áprilisra 9.6 1/4 sh., májusra 9.7 shilling, juniusra 9.7 3/4 shilling.

Olajok.

Páris, jan. 18. Repczeolaj folyó hóra 54.50 frk (= 25.66 frt); januárra 54.50 frk (= 25.66 frt); négy első hóra 54.50 frk (= 25.54 frt); négy hóra májustól 54.75 frk (= 25.77 frt). Árak 100 kilónkint értendők. Átszámitási árfolyam 100 frk = 47.55 frt.

Hamburg, jan. 18. Repczeolaj helyben 55.— márka (= 32.34 frt). Átszámitási árfolyam 100 márka = 58.80 frt.

Köln, jan. 18. Repczeolaj májusra (hordóval). 57.50 márka (= 33.82 frt). Átszámitási árfolyam 100 márka = 58.80 frt.

London, jan. 18. Repczeolaj 23.6 shilling. Lenolaj 15.4 1/2 sh. Gyapotmagolaj 14.—.—14.6 sh. Terpentin 24.——24.1 1/2 sh.

Petroleum.

Hamburg, jan. 18. Petroleum helyben 4.80 márka = 2.82 frt.

Antwerpen, jan. 18. Petroleum fin. helyben 14.25 frank = 6.77 frt.

Bréma, jan. 18. Petroleum fin. helyben 4.95 márka = 2.91 frt.

Newyork, jan. 18. Petroleum fin. 70 Abel Fest. Newyorkban 5.40 cents, fin. petroleum Philadelphiában 5.35 cents; United Rife Line Certificates deczemberre 65.—; Nyers petroleum deczemberre 5.95.

London, jan. 18. Petroleum, amerikai 4 3/8—4 1/2 sh., orosz 4 1/4 sh.

Kávé, tea, rizs.

London, jan. 18. *Santos* határidő ártartó, de nyugodt. Jegyeztetett: januárra 30·3 sh., márcziusra 30·9 sh., májusra 31.— sh., juliusra 31·3 sh., szeptemberre 31·9 sh., decz.-re 32·— shilling. *Tea:* Indiai és Ceylon ártartó, *Rizs:* nyugodt, ártartó.

Fémek.

London, jan. 18. *Réz,* G. M. Brände 48 3/4—49 font sterling készáru és 49 1/8—49 3/8 font sterling 3 hóra; best sel. 52 1/4—52 3/4 font sterling. *Ón:* finom külföldi 63 3/16—63 11/16 font sterling készáru és 63 7/8—64 3/8 font sterling 3 hóra. *Ólom:* angol 12 3/4 font sterling; külföldi 12 5/8—12 11/16 font sterling. *Horgany:* külföldi 18 1/8—18 3/16 font sterling. *Higany:* 7.— font sterling első és 6.19 font sterling másodkézből. *Vas:* A glasgovi nyersvaspiacz ártartóan indult és bágyadtan zárult, mérsékelt üzlet mellett, zárlatárak: 45.7 sh. készáru és 45.10 sh. egy hóra; Cleveland 40.7 sh. készáru és 40.9 1/2 sh. egy hóra; Hematit 48.6 1/2 shilling készáru és 48.9 1/2 sh. egy hóra; Middlesbrough 48.9 shilling készáru és 50.— sh. egy hóra.

KÜLFÖLDI GABONATŐZSDÉK.

Bécs, január 18. Kedvetlen hangulat mellett az üzlet jelentéktelen volt és a jegyzések nem változtak. Köttetett buza tavaszra 11.69—11.68—11.69, rozs tavaszra 8.75, tengeri május-juniusra 5.52 forinton.

Hivatalosan jegyeztetett:

Buza tavaszra 11.68—11.69, rozs tavaszra 8.75—8.76, tengeri máj.-jun. 5.52—5.53, zab tavaszra 6.63—6.65, repcze jan.-febr. 13.30—13.40.

Borosló, január 18. Buza helyben 18.70 márka (= 10.99 frt) sárga. Buza helyben 18.60 márka (= 10.93 frt). Rozs helyben 14.90 márka (= 8.76 frt.) Zab helyben 14.— márka (= 8.23 frt.) Tengeri helyben 12.— márka (= 7.06 frt). Minden 100 kilónkint. Átszámitási árfolyam 100 márka = 58.80 frt.

Hamburg, január 18. Buza holsteini 180—186 márka (= 10.58—10.84 frt). Rozs meklenburgi 140—150 márka (8.23—8.82.) Rozs orosz 107—108 márka (= 6.29—6.35 frt). Minden 100 kilonkint. Átszámitási árfolyam 100 márka = 58.80 frt.

Páris, január 18. *(Megnyitás.)* Buza folyó hóra 28.40 frank (= 13.54 frt.). Buza deczember hóra 28.25 frank (= 13.46 frt). Buza 4 első hóra 27.75 frank (= 13.22 frt). Buza 4 hóra májustól 27.60 frank (= 13.15 frt). Rozs folyó hóra 17.50 frank (= 8.33 frt). Rozs deczember hóra 17.60 frank (= 8.38 frt). Rozs 4 első hóra 17.75 frank (= 8.44 frt). Rozs 4 hóra májustól 17.60 frank (=8.38 frt) minden 100 kilónkint. Átszámitási árfolyam 100 frank = 47.55 forint.

Páris, január 18. *(Zárlat.)* Buza folyó hóra 28.50 frank (= 13.58 frt). Buza deczember 28.25 frank (= 13.46 frt). Buza 4 első hóra 27.60 frank (=13.15 frt.) Buza 4 hóra májustól 27.60 frank (=13.15 frt).

London, január 18. Külföldi buza és liszt 1/2 sh.-gel alacsonyabb a mult héttel szemben. Uszó gabonából buza ártató, árpa jobban keresve, tengeri lanyha. Hozatalok: buza 79.351, árpa 14.653 és zab 72.893 qu. Tengeri helyben 17 1/2 shilling.

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTŐZSDÉK.

Bécs, január 18. A mai tőzsde kedvezőbb hangulattal indult meg, miután a párisi tőzsdéről is magasabb jegyzéseket jelentettek. Ez utóbbiak hatása alatt főleg Länderbank és Alpesi bányarészvények emelkednek. Később a prágai tüntetések hirére az irányzat gyengült és az árfolyamok lemorzsolódtak.

Az előtőzsdén: Osztrák hitelrészvény 356.37—357.—, Länderbank 220.50—220, Unionbank 302.75, Osztrák földhitel 460.——460.50, Osztrák-magyar államvasut 344.——343.50, Déli vasut 81.75—81.25, Alpesi bánya 143.20—144.40, Rimamurányi 249.25 Trifaili 171.—, Brüxi kőszénb. 283.—, Magyar általános kőszénbánya 120.——120.50, Magyar koronajáradék 99.55—99.57, Török sorsjegy 61.25—61.—, Német márka 58.85 frton köttetett.

Délelőtt 11 óra 25 perczkor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 356.75, Magyar hitelr. 383.50, Anglo-bank 161.50, Union-bank 302.25, Länderbank 219.50, Osztr.-magyar államv. 343.50, Déli vasut 81.50, Alpesi bánya 144.—, Rimamurányi 249.—, Májusi járadék 102.40, Török sorsjegy 61.—.

A *déli tőzsdén:* Osztrák hitelrészvény 356.75. Magyar hitelrészvény 383.50. Länderbank 219.25. Unionbank 302.—. Anglo-bank 161.50. Bankverein 260.—.Osztrák-magy. államv. 343.50. Déli vasut 81.50. Elbevölgyi vasut 266.—. Északnyugoti vasut 252.25. Alpesi bánya 144.10. Rimamurányi 249.—. Prágai vasipar 705,—. Májusi járadék 102.40. Magyar koronajáradék 99.55. Török sorsjegy 61.—. Német márka 58.85 frton köttetett.

Délután 2 óra 30 perczkor jegyeztek: Magyar aranyjáradék 121.15. Magyar koronajáradék 99.35. Tiszai kölcsönsorsjegy 139.75. Magyar földtehermentesitési kötvény 96.75. Magyar hitelrészvény 382.50. Magyar nyereménykölcsön sorsjegy 154.—. Kassa-oderbergi vasut 191.50. Magyar kereskedelmi bank 1430.—. Magyar vasuti kölcsön ezüstben 101.—. Magyar keleti vasut állami kötvények 121.75. Magyar leszámitoló és pénzváltóbank 254.50. Rimamurányi vasrészvénytársaság 249.—. 4·2% papirjáradék 102.40. 4.2% ezüstjáradék 102.40. Osztrák aranyjáradék 121.90. Osztrák koronajáradék 102.90. 1860. sorsjegyek 144.50. 1864. sorsjegyek 189.50. Osztrák hitelsorsjegyek 198.50. Osztrák hitelrészvény 356.50. Angol-osztrákbank 161.50. Uniobank 302.—. Bécsi Bankverein 260.—. Osztrák Länderbank 219.25. Osztrák-magyar bank 928.—. Osztrák-magyar államvasut 342.25. Déli vasut 81.25. Elbevölgyi vasut 265.50. Dunagőzhajózási részvény 455.—. Alpesi bányarészvény 144.—. Dohányrészvény 138.50. 20 frankos 9.53. Császári királyi vert arany 5.69. Londoni váltóár 120.—. Német bankváltó 58.82.

Bécs, január 18. *(Utótőzsde.)* A déli tőzsde zárlata után jegyeznek: Osztrák hitelrészvény 356.50, Magyar hitelrészvény 383.—, Anglo-bank 161.50, Bankver. 260.50, Union-bank 302.50, Länderb. 219.25, Osztrák-magyar államvasut 343.37, Déli vasut 81.25, Elbevölgyi vasut 265.50, Északnyugoti vasut 251.—, Török dohányrészvény 139.—, Rimamurányi vasmű 249.50, Alpesi bánya 144.10, Májusi járadék 102.40, Magyar koronajáradék 99.37, Török-sorsjegy 61.90, Német márka azonnali szállitás 58.87. Német márka ultimóra 58.85.

Berlin, január 18. *(Tőzsdei tudósitás.)* Bányaértékek szilárdak és a kedvező bankkimutatások a többi érték is javult. Vasutak szilárdak. A zárlat szilárd. Magánkamatláb 3 3/8%.

Berlin, január 18. *(Zárlat.)* 4·2% papirjáradék 102.20, 4·2% ezüstjáradék 102.10, 4% osztrák aranyjáradék 103.20, 4% magyar aranyjár. 103.20, osztrák hitelrészvény 223.60, magyar koronajáradék 100.10, déli vasut 35.30, osztrák-magyar államvasut 147.70, Károly Lajos-vasut 107.20, Kassa-oderbergi vasut —.—, orosz bankjegy 216.60, bécsi váltóár 169.75, 4% uj orosz kölcsön 100.10, magyar beruházási kölcsön 102.40, olasz járadék 94.60. Az irányzat gyengébb.

Berlin, január 18. *(Utótőzsde.)* Osztrák hitelrészvény 223.60, magyar koronajáradék —.—, déli vasut 35.20, osztrák-magyar államvasut 145.70. Az irányzat gyenge.

Frankfurt, január 18. *(Zárlat.)* 4·2% papirjáradék —.—, 4·2% ezüstjáradék 86.80, 4% osztrák aranyjáradék 103.45, 4% magy. aranyjár. 103.15, magy. koronajáradék 100.—, osztrák hitelrészvény 301.—, osztrák-magyar bank 792.50, osztrák-magyar államvasut 295.75, déli vasut 71.50, északnyugoti vasut 213.—, elbevölgyi vasut 229.50, bécsi váltóár 169.77, londoni váltóár 20.37, párisi váltóár 80.824, bécsi bankverein 222.50, Uniobank —.—, villamos részvény 140.—, alpesi bányarészvény 121.50, 3% magy. aranykölcsön 91.30. Az irányzat szilárd.

Frankfurt, január 18. *(Utótőzsde.)* Osztr. hitelrészvény 301.25, osztrák-magyar államvasut 296.—. Déli vasut 71.75.

Frankfurt, január 18. (Esti tőzsde.) Osztr. hitelrészvény 30.125, déli vasut 71.50, magyar aranyjár. —.—, alpesi bányarészv. —.—, oszt.-magyar államvasut 295.75. bécsi Bankverein —.—. Az irányzat csendes.

Hamburg, január 18. *(Zárlat.)* 4.2% ezüstjáradék 86.87, osztr. hitelrészv. 301.50, osztr.-magyar államvasut 739.50, déli vasut 170.—, olasz járadék 94.60, 4% osztr. aranyj. 103.—, 4%-os magyar aranyj. 103.55. Az irányzat csendes.

Páris, január 18. *(Zárlat.)* 3% franczia jár. 103.15, 3 1/2% franczia jár. 107.75, olasz járadék 94.25, osztrák földhitelrészv. 1285.—, Osztrák magy. államv. —.—, déli vasut —.—, Franczia törl. jár. 101.92, 4% osztr. aranyjáradék —.—, ottomanbank 663.—, párisi bank-részvény 908, osztrák Länderbank 483.— alpesi bányarészvény 315.—, Dohányrészvény 297.50. Az irányzat nyugodt.

London, január 18. *(Zárlat.)* Angol consolok 112.15/16, déli vasut 7.50, spanyol járadék 60.3/8, olasz járadék 93.1/8, 4% magy. aranyjáradék 101.25, 4% rupia 63.50, Canada pacificvasut 89.7/8, leszámitolási kamatláb 2.1/4, ezüst 26.5/8. Bécsi váltóár —.—. Az irányzat szilárd.

New-York, január 18. ezüst 57.50.

IDŐJÁRÁS.

A m. kir. meteorológiai központi intézet távirati jelentése 1898. január 18-án reggel 7 órakor.

Állomások	Légnyomás mm. 700 +	A hőmérséklet Celsius szerint	Csapadék mm.	Állomások	Légnyomás mm. 700 +	A hőmérséklet Celsius szerint	Csapadék mm.
Árvaváralja	79·5	— 8.0	.	Póla	74·7	+ 2.2	.
Selmeczbánya	80·7	— 7.8	.	Lesina	74·7	+ 4.8	.
N.-Szombat	80·0	— 3.0	.	Sarajevo	79·7	— 7.5	.
Magyar-Óvár	80·3	— 3.2	.	Torino	77·3	— 2.0	.
Ó-Gyalla	79·9	— 3.8	.	Firenczé	76·1	— 2.2	.
Budapest	80·0	— 5.0	.	Róma	75·0	— 0.4	.
Sopron	78·0	— 4.6	.	Nápoly	74.6	+ 7.2	.
Herény	79·5	— 4.3	.	Brindisi	74·8	+ 7.3	.
Keszthely	78·6	— 2.8	.	Palermo	74·4	+ 4.2	.
Zágráb	80·2	— 3.7	.	Malta	72·4	+ 13.3	.
Fiume	72.9	+ 2.9	.	Zürich	77.4	— 4.7	.
Cirkvenica	73·8	+ 0.0	.	Biarritz	74·0	+ 7.3	.
Pancsova	80·6	— 8.5	.	Nizza	73.8	+ 3.0	.
Zsombolya	80·1	— 3.4	1	Páris	75·1	— 4.3	.
Arad	79·0	— 3.7	.	Kopenhága	72.6	+ 1.2	.
Szeged	80·2	— 3·7	.	Hamburg	74.4	— 1.7	.
Szolnok	81·2	— 4.4	.	Berlin	75.5	— 2.1	.
Eger	80·1	— 4.8	.	Christiansund	53·9	+ 5.8	12
Debreczen	79·2	— 4.4	.	Stockholm	—	—	.
Késmárk	80·8	— 10.8	.	Szent-Pétervár	59·1	+ 1.7	.
Ungvár	80·2	— 3.5	.	Moszkva	63·7	+ 0.0	.
Szatmár	78·0	— 3.6	.	Varsó	76·3	— 1.4	.
Nagy-Várad	81·3	— 4.0	.	Kiew	73·5	+ 0.6	.
Kolozsvár	80·2	— 5.4	.	Odessza	—	—	.
Nagy-Szeben	80·6	— 5.8	.	Sulina	77·3	+ 1.6	.
Bécs	79·7	— 4.4	.	Szófia	79·3	— 7.2	.
Salzburg	79·3	— 7.0	.	Konstantinápoly	76·7	+ 4.1	.
Klagenfurt	81·6	— 12.2	.				

A helyzetnek állandó jellemzője a Közép-Európa fölött levő magas légnyomás, mely Magyarországban megközelíti a 780 mm.-t. Európa északnyugoti szélén azonban új depresszió körvonalai mutatkoznak, melynek hatása az ott keletkező esőzésben és viharos légáramlásban nyilvánul. Ellenben Közép-Európában a borult, részben ködös, de általánosan száraz idő szakadatlanul tart és amellett a hőmérsékletnek némi csökkenése is tapasztalható. Oroszország időjárása feltünően enyhe.

Hazánkban szintén folytatódik a borus, csendes és száraz idő és a fagy annyiban fokozódott, hogy a hőmérő a nappali órákban sem megy a fagypont fölé.

Egyelőre száraz és hideg idő továbbra is várható.

VIZÁLLÁS.

— Január 18-án. —

Folyó	Vizmérés	Vizállás reggel (czentiméter)	Áradás v. apadás (czentiméter)	Folyó	Vizmérés	Vizállás reggel (czentiméter)	Áradás v. apadás (czentiméter)
Inn	Schärding	+ 13	—	Tisza	M.-Sziget	+ 18	—
Duna	Passau	+ 97	< 2	"	Tisza-Ujlak	— 58	> 2
"	Bécs	— 173	>	"	V.-Namény	— 92	> 9
"	Pozsony	+ 79	< 8	"	Csap	— 170	—
"	Komárom	+ 110	< 2	"	Tokaj	— 51	< 6
"	Budapest	+ 72	> 3	"	Szolnok	— 76	< > < 3
"	Ercsi	—	—	"	Csongrád	— 139	< > < 1
"	Paks	+ 07	< 36	"	Szeged	— 92	< > < 5
"	Mohács	+ 78	> 25	"	Titel	+ 40	< 3
"	Ujvidék	+ 54	> 27	Szamos	Deés	—	> < 2
"	Zimony	—	—	"	Szatmár	—	> < 2
"	Pancsova	+ 4	< 4	Lajtorcza	Munkács	—	< 4
"	Báziás	+ 10	< 7	Lahorcza	Homonna	—	—
"	Orsova	+ 92	< 5	Ung	Ungvár	—	—
Morva	M.-Falva	—	—	Bodva	Bártfa	—	—
Vág	Zsolna	+ 4	> 2	Bodrog	Zemplén	+ 20	—
"	Szered	+ 19	> 4	Sajó	Zsolcza	+ 135	> 8
Nyitra	Érsekujvár	—	—	Hernád	H.-Németi	+ 152	> < 2
Rába	Sárvár	+ 21	—	Berettyó	B.-Ujfalu	+ 6	< 1
"	Győr	+ 160	—	Sebes.-Kőr.	Csucsa	+ 29	—
Dráva	Zákány	— 46	—	"	Nagyvárad	—	—
"	Eszék	+ 67	< 10	F.-Kőrös	Belényes	— 9	—
Száva	M.-Szerdah.	+ 10	—	Fehér.-Kőr.	Borosjenő	— 26	—
"	Zágráb	36	< 109	Ket.-Kőr.	Békés	— 8	> 22
"	Szisszek	+ 62	< 2	H.-Kőr.	Gyoma	+ 60	—
Kulpa	Mitrovicza	+ 171	> 4	Maros	Gy.-Fehérv.	— 54	> 26
Duna	Károlyvár.	+ 68	< 64	"	Arad	— 12	< 2
Verbász	Novi	— 10	—	"	Makó	— 144	> 1
Boszna	Banjaluka	—	—	Temes	K.-Kostély	— 20	> 2
Drina	Doboj	—	> 2	Béga	Temesvár	— 20	< 14
Mura	Zwornik	—	—	"	N.-Becskor.	— 75	< 6
						— 48	—

Jelek magyarázata: * = Jeges viz; + = 0 felett; — = 0 alatt; < = áradt; > = apadt; ? = költséges.

Felelős szerkesztő: Lipcsey Ádám.

A budapesti értéktőzsde hivatalos árjegyzései 1898. január 18-án.

Kamatláb %	I. Államadósság.	Mai záró-árfolyam pénz	áru
	a) Magyar államadósság.		
4	Magyar aranyjáradék	121.25	121.75
4	" " 10,000 frtos	—.—	—.—
4	Magyar koronajáradék	99.60	100.10
5	1876. keleti vasuti kölcsön	121.75	122.75
4½	1889. évi államvasuti aranykölcsön	121.50	122.50
4½	1889. " " ezüstkölcsön	101.—	102.—
3	Vaskapukölcsön	90.50	91.50
—	1870-ki nyerem.-kölcsön, 100 frtos	154.—	155.—
—	1870-ki " " 50 "	153.50	154.50
4½	Magyar regále-kárt. kötvény	101.—	101.75
4½	Horvát-Szlavon " "	101.25	102.—
4	Magyar földteherm. kötvény	97.50	98.50
4	Horvát-Szlavon " "	97.50	98.50
4	Tiszai és szegedi nyer.-kölcsön	140.50	141.50
5	Horv.-Szlav. jelz. földv. kötvény	—.—	—.—
	b) Osztrák államadósság.		
4 2/10	Egyes. járadék papir febr.—aug.	102.25	102.75
4 2/10	" " " máj.—nov	102.25	102.75
4 2/10	Egyes. járadék ezüst. jan.—jul.	102.25	102.75
4 2/10	" " " ápr.—okt.	102.25	102.75
4	Osztrák aranyjáradék	121.50	122.—
4	Osztrák koronajáradék	102.25	102.75
4	Államsorsj. 1854. évb. 250 frt p. p.	162.—	163.—
5	" 1860. " 500 " o. é.	144.50	145.50
5	" 1860. " 100 " " "	162.50	163.50
—	" 1864. " 100 " " "	189.25	190.25
—	" 1864. " 50 " " "	189.—	190.—
	Idegen államadósságok.		
6	Bolgár államv. zálogkölcsön	112.50	113.50
2	Szerb. nyer.-kölcsön	36.50	37.50
2	" " (osztr. felb.)	37.50	38.50
	II. Más közkölcsönök.		
4	Bosnyák-Herczegov. orsz. kölcsön	97.75	98.75
4½	Budapest főváros 1890-ki kölcsöne	100.—	101.—
4	Budapest főváros 1897-ki kölcsöne	98.25	98.75
5	Temes-bégavölgyi kölcsön	100.—	101.—
4	" " "	99.25	100.—
	III. Záloglevelek és kölcsönkötvények.		
	a) budapesti intézetek kibocsátásai.		
4½	Belvárosi takarékpénztár r.-t.	100.25	101.25
4½	Egyes. bpesti főv. takarékp.	100.25	101.25
4	" " " koronaért.	97.75	98.75
5	Kisbirt. orsz. földhit.	102.—	103.—
5	" " " 50½ év kor. ért.	102.—	103.—
4½	" " " 50½ évre	100.25	100.75
4½	Magyar földhitelint. pap.	100.—	101.—
4	" " " 41 évre	97.50	98.50
4	" " kor. ért. 50 évre	97.50	98.50
3½	" " kor. ért. 69 évre	91.75	92.25
4	" " szab., talajjav.	96.75	97.75
4½	Magy. vasut. kötv. 50½ évre	99.50	100.50
4	" " " 50 évre kor. ért.	95.50	96.50
4	" " " 50 évre 105%	98.50	99.50
5	Magyar jelzáloghitelbank	101.50	102.50
4½	" "	100.—	101.—
4	" "	99.10	100.10
4	" " 50 évre kor. ért.	—.—	—.—
4	" " közs. k. 50 é., vf. 110 frt.	100.—	100.50
4	" " közs. kötv. 50 évre	98.25	99.25
4½	" " közs. kötv. 50 évre	100.—	101.—
4	" " nyer.-kötv.	121.—	122.—
4	" " " osztr. felülb.	122.—	123.—
—	" " nyer.-jegy	19.—	20.—
—	" " " osztr. felülb.	20.—	21.—
3	" " nyer.-kötv. " "	103.25	104.—
4½	Magy. orsz. közp. takarékp.	100.25	101.25
4½	" " " " kor. ért.	100.25	101.25
4	" " "	98.25	99.—
4½	Magy. takarékp. közp. jelzálogb.	100.50	101.50
4	" " " kor. ért.	98.25	99.25
4½	" " " közs. k.	100.—	101.—
4	" " "	96.—	97.—
4	Osztrák-magyar bank 40½ évre	100.10	101.—
4	" " 50 évre	100.10	101.50
4	Pesti hazai takarékp. közs. kötv.	96.30	97.—
4	" " " zálogl. kor. ért.	98.50	99.50
4½	Pesti m. keresk. bank	100.—	101.—
4	" " "	98.50	99.50
4½	" " " közs. k. 110 frt	105.—	106.—
4	" " " közs. k. 210 k.	99.—	100.—
	b) Vidéki és külföldi int. kib.		
5	Albina takarék- és hitelintézet	101.—	102.—
5	Aradi polg. takarékp. 40 évre	100.—	100.50
5	" " " 40 é. 110 frt.	101.—	—.—
5½	" " " 40 évre	100.—	100.50
4½	Aradmegyei takarékpénztár	98.50	99.—
5	Bosnyák-herczegov. orsz. bank	—.—	—.—
4½	Debreczeni első takarékpénztár	99.—	99.50
5	Erdélyr. m. jelzáloghitelb. 40 évre	100.—	101.—
4½	" " " 40 é. visszafiz.	98.50	99.50
4½	Horv.-szlav. orsz. jelzálogbank	100.50	101.25
5	Nagyszeb. ált. takp. 81½ é., 110 frt	102.—	—.—
5	" " " 40 évre, 106 frt	102.—	—.—
5	" " " 40 évre III. kib.	101.75	102.25
4½	" " " 35 évre IV. kib.	100.25	101.25
5	Nagyszebeni földhitelintézet	103.50	105.—
5½	" "	102.—	—.—
6	" "	103.—	—.—
4½	" " VI. kib.	100.25	101.25
3	Osztrák földhitelint. nyer.-kötv.	118.—	119.—
—	" " nyer.-jegy	18.—	19.—
5	Temesvári első takarékpénztár	100.50	101.—
4½	" " "	99.25	100.—
	IV. Elsőbbségi kötvények.		
4½	Adria m. kir. t. hajóz. r.-t.	100.50	101.50
4	Bpesti közuti vaspálya kor. ért.	99.25	99.75
4	Bpesti villamos v. vasut r.-t.	98.50	99.50
4	Bpest-pécsi vasut	96.—	97.—
4	Déli vasut	—.—	—.—
6	Első cs. kir. sz. dunagőzhajózási t.	—.—	—.—
5	Első spódium- és csontlisztgyár r.-t.	150.50	152.50
4	Kassa-oderbergi vasut 1889, ezüst	99.—	100.—
4	" " 1889, arany	120.—	121.—
4	" " 1891, ezüst	98.75	99.75
4	" " 1891, arany	120.—	121.—
4	" (oszt. von.) 1889, ez.	99.50	100.50
4½	Magyar folyam- és tengerhaj. r.-t.	100.—	101.—
5	Magyar-gácsországi vasut I. kib.	108.—	109.—
5	" " II. kib.	107.25	108.25
4	" " ezüst	98.50	99.50
5	Magy. ny. v. (székesf.-győr-gráczi v.)	106.75	107.25
5	" " " 1874. kib.	106.75	107.25
4½	Magyar v. els. kölcsön	121.50	122.50
4	Osztrák-magyar államv. 1888.	—.—	—.—
3	" " X. kib. 1885	—.—	—.—
4½	Pesti Lloyd- és [illegible]	100.—	100.50

Osztalék 1898-ra	Részvények száma	Befizetés részvényenkint	Kamatláb %		Mai záró-árfolyam pénz	áru
			4½	Torontáli h. é. vasutak	—.—	—.—
			5	Urikány-zsilv. m. kőszénb.	—.—	—.—
			5	" " " II. kib.	—.—	—.—
				V. Bankok részvényei.		
8.50	150000	120	5	Angol-osztrák bank	161.50	162.50
7.—	60000	100	5	Budapesti bankegyesület	106.—	107.—
12.—	13334	150	5	Első magyar iparbank	190.—	192.—
6.50	12000	80	5	Fiumei hitelbank	109.—	110.—
5.50	4000	100	—	Fővárosi bank r.-t.	82.—	83.—
40.—	500	K 2000	4	Bpesti giro- és pénztár-egylet	—.—	—.—
6.—	50000	K. 200	5	Hazai bank r.-t.	107.—	108.—
†6.—	5000	K. 200	4	Hermes magy. ált. váltóüzlet t.	120.—	130.—
15.—	5000	K. 400	—	Horvát leszámitoló bank	—.—	—.—
5.50	30000	100	5	Horv-szlav. orsz. jelzálogbank	118.75	119.75
21.—	85000	200	5	Magyar általános hitelbank	—.—	—.—
6.—	100000	100	5	Magy. ipar- és keresk. bank	—.—	—.—
fr48.—	3000	Ar. 200	5	Magy. jelzáloghitelb. I. kibocsátás	—.—	—.—
fr24.—	97000	Ar. 100	5	Magy. jelzáloghitelb. II. kiboc.	—.—	—.—
12.—	6000	200	5	Magyar kereskedelmi r.-t.	197.—	200.—
14.—	75000	K. 400	5	M. leszámit. és pénzváltó bank	—.—	—.—
25.—	6000	500	5	M. takarékp. közp. jelzálogb.	505.—	510.—
18.—	250000	160	5	Osztrák hitelintézet	—.—	—.—
43.40	150000	600	5	Osztrák-magyar bank	930.—	935.—
65.—	25000	500	5	Pesti magy. keresk. bank	1440.—	1445.—
16.—	60000	200	5	Uniobank	302.—	303.—
				VI. Takarékp. részvényei.		
5.50	25000	100	5	Belvárosi takarékpénztár	98.—	99.—
7.—	992	50	—	Budapest, III. k. takarékp.	116.—	120.—
5.—	10000	K. 200	—	Bpest-erzsébetvárosi takarékp.	85.—	87.—
12.—	25000	K. 400	—	Bpesti takarékp. s orsz. zálogk. r.-t.	233.—	235.—
60.—	12000	300	—	Egy. bpesti fővárosi takarékp.	1210.—	1220.—
7.—	10000	100	—	Magy. ált. takarékp.	313.—	316.—
40.—	12000	300	—	M. orsz. központi takarékpénzt.	855.—	860.—
400.—	5000	1000	—	Pesti hazai takarékpénztár	8375.—	8425.—
				VII. Biztositó-társ részv.		
14.—	10000	200	5	Bécsi biztositó társaság	258.—	262.—
16.—	5000	200	5	Bécsi élet- és jár.-bizt. intézet	329.—	339.—
230.—	3000	1000	—	Első m. ált. biztositó társaság	4100.—	4150.—
7.—	20000	100	5	Foncière, pesti bizt. intézet	118.—	120.—
5.—	5000	100	—	Lloyd, m. viszontb. társ.	98.—	100.—
8.—	15000	100	5	M. jég- és viszontb. r.-t.	123.—	125.—
6.—	5000	K. 200	5	Nemzeti baleset biztositó r.-t.	129.—	132.—
70.—	2000	300	—	Pannonia viszontb. intézet	1150.—	1175.—
				VIII. Gőzmalmok részv.		
—.—	2300	400	—	Concordia-gőzmalom r.-t.	290.—	293.—
—.—	825	400	—	" els. rész.v.	402.—	—.—
35.—	6000	K. 560	—	Első bpesti gőzmalom	695.—	700.—
12.—	6750	200	—	Erzsébet-gőzmalom	253.—	257.—
8.—	8750	160	—	Lujza-gőzmalom	155.—	156.—
32.—	2000	400	—	Pesti hengermalom	655.—	665.—
10.—	4500	200	—	Pesti moln. és sütők	215.—	220.—
—.—	8000	150	—	Pesti Viktória-gőzmalom	120.—	125.—
				IX. Bányák és téglagy. r.		
5.—	20000	100	5	Brassói bánya- és kohó-egylet	—.—	—.—
5.—	6000	K. 200	—	Bpesti tégla- és mészégető	115.—	120.—
11.—	2000	100	—	Bpest-szentlőrinczi téglagy.	235.—	245.—
5.—	20000	100	5	Egy. tégla- és czementgyár	100.—	102.—
10.—	20000	100	5	Északm. egy. kőszénb. és iparv.	199.—	201.—
5.50	20000	100	5	Felsőm. bánya- és kohómű	110.—	112.—
3.—	3500	100	—	István téglagyár r.-t.	69.50	70.50
1.50	15000	30	—	Kassa-somodi kőszénb. id. elism.	28.—	29.—
7.—	5000	K. 200	—	Kis-sebesi gránitbányák	108.—	110.—
†45.—	2100	160	—	Kőbányai gőztéglagyár	760.—	770.—
30.—	8500	200	—	Kőszénbánya és téglagyár	730.—	735.—
—.—	5000	100	—	Lechner rákosi téglagyár	112.—	117.—
15.—	15000	100	5	Magyar asphalt r.-t.	226.—	229.—
8.—	34000	100	5	Magy. ált. kőszénbánya r.-t.	117.50	118.—
5.—	20000	100	5	Magy. gőztéglagyár r.-t.	84.—	86.—
10.—	18000	100	5	Magyar keramiai gyár	150.—	154.—
—.—	6000	K. 200	5	Péterhegyi téglaipar	80.—	82.—
32.—	52000	100	5	Salgótarjáni kőszénbánya	603.—	605.—
14.—	8000	150	—	Ujlaki tégla- és mészégető	259.—	259.50
—.—	50000	40	—	Urikány-zsilvölgyi m. kőszénb.	—.—	—.—
				X. Vasművek és gépgy. r.		
10.—	7500	200	5	Első m. gazdasági gépgyár	188.—	192.—
†7.—	30000	K. 200	5	„Danubius“ hajó- és gépgyár	100.—	101.—
110.—	6000	400	—	Ganz és társa vasöntöde	2130.—	2140.—
14.—	3750	200	5	Nadrági vasipar társulat	—.—	—.—
6.—	10000	K. 200	—	„Nicholson“ gépgyár r.-t.	105.—	107.—
†12.—	100000	100	5	Rimamurány-salgótarjáni vasmű	—.—	—.—
13.—	10000	200	—	Schlick-féle vasöntöde	210.—	212.—
11.—	6000	K. 200	5	Teudloff és Dittrich gépgy. A. sor.	145.—	155.—
16.—	6000	K. 400	5	Weitzer János gép-, waggongyár.	265.—	270.—
				XI. Könyvnyomdák r.		
20.—	4000	100	—	„Athenaeum“ irod. és nyomd. r.-t.	370.—	375.—
†14.—	4800	150	—	Franklin-társulat	240.—	250.—
—.—	13000	100	5	„Kosmos“ műintézet	78.—	80.—
†8.—	2000	K. 200	—	Könyves Kálmán r.-t.	25.—	30.—
12.—	3000	200	—	„Pallas“ irod. és nyomd. r.-t.	200.—	203.—
80.—	591	500	—	Pesti könyvnyomda r.-t.	1500.—	—.—
				XII. Különféle váll. részv.		
25.—	6000	K. 400	5	Általános waggonkölcsönző	560.—	570.—
—.—	15000	K. 200	—	„Apolló“ kőolajfinomító-gyár r.-t.	—.—	—.—
25.—	2800	K. 500	—	Buntlin-féle vegyi gyárak r.-t.	430.—	450.—
—.—	4000	K. 200	5	Bihar-szilágyi olajipar r.-t.	—.—	—.—
6.50	35000	K. 200	5	Bpesti ált. villamossági r.-t.	142.50	143.50
—.—	2310¼	200	—	Egy. magyarh. üveggyárak r.-t.	—.—	—.—
7.—	3000	100	—	Első magy. betűöntöde	153.—	155.—
24.—	700	200	—	Első magy. gyapjumosó r.-t.	416.—	420.—
†70.—	3000	300	—	Első magy. részvényserfőződé	1300.—	1320.—
—.—	2500	200	—	Első magy. sertéshizlaló	250.—	260.—
16.—	2500	200	5	Első magy. szállitási vállalat	220.—	230.—
8.—	5550	80	—	Első magyar szálloda	235.—	245.—
7.—	1200	100	—	Első pesti spódium-gyár	130.—	135.—
100.—	1600	500	—	Fiumei rizshántoló-gyár	1625.—	1675.—
25.—	3000	200	—	Gschwindt-féle szeszgyár	470.—	480.—
—.—	2895	200	—	Gr. Esterházy cognac-gyár	—.—	—.—
—.—	20000	K. 100	—	„Hungária“ műtrágya- s kénsav-gy.	—.—	—.—
—.—	5000	100	—	Jordán Viktor-féle bőrgyár	35.—	40.—
—.—	3000	100	—	" " els. részv.	74.—	76.—
18.—	6000	200	—	Kábelgyár részvénytársaság	295.—	305.—
—.—	20000	K. 200	—	Kőbányai király-serfőző r.-t.	38.—	40.—
†4.—	20000	K. 200	—	Kőbányai polgári serfőző r.-t.	76.—	78.—
†4.50	26000	100	4	Magyar czukoripar r.-t. A. sor.	—.—	—.—
†8.—	30000	100	4	" " B. "	154.—	155.—
7.—	4000	100	—	Magyar lám- és lámpaáru-gyár	123.—	126.—

Osztalék 1898-ra	Részvények száma	Befizetés részvényenkint	Kamatláb %		Mai záró-árfolyam pénz	áru
12.50	3000	100	—	Magyar ruggyantaáru-gyár	162.—	165.—
—.—	10000	K. 200	5	Magyar vasuti forgalmi r.-t.	125.—	130.—
6.50	40000	K. 200	5	Magyar villamossági r.-t.	143.—	144.—
—.—	900	500	—	Nagyszebeni villamosmű r.-t.	490.—	510.—
†16.—	30000	200	5	Nemzetközi villamostárs.	328.—	332.—
25.—	7000	K. 400	5	Nemzetközi waggonkölcsönző	550.—	560.—
—.—	1600	2000	—	Popper Lipót faipar r.-t.	—.—	—.—
—.—	12500	100	—	Quarnero részvénytársaság	—.—	—.—
—.—	12000	K. 200	—	Royal nagyszálloda r.-t.	—.—	—.—
15.—	2000	200	—	Szegedi kenderfonó-gyár r.-t.	280.—	290.—
—.—	1250	100	—	Sziszeki tárházak r.-t.	—.—	—.—
—.—	6000	K. 100	—	Telefon Hirmondó r.-t.	—.—	—.—
fr. 15	200000	Fr. 200	5	Török dohányegyed r.-t.	138.—	139.—

Osztalék 1898-ra	Névért.	Kamatláb %	XIII. Közleked. váll. részv.	pénz	áru
10.—	100	5	Adria m. k. teng. hajó r.-t.	214.—	216.—
—.—	100	—	Aradi és csanádi r.-t.	116.—	117.—
10.—	200	5	Barcs-pakráczi vasut	205.—	206.—
—.—	105	—	Budapest alagut-társulat	—.—	—.—
14.—	100	5	Bpesti közuti vasp.	401.50	402.50
—.—	100	5	" " " id. részj.	—.—	—.—
9.—	—	—	" " " élv. jegy	260.—	265.—
12.—	100	5	Bpesti villam. vár vasut	277.50	278.—
7.—	—	—	" " " élv. jegy	135.—	140.—
—.—	100	—	Bpest-szt.-lőrinczi h. é. vasut	—.—	—.—
—.—	100	—	" " " " els. részv.	—.—	—.—
—.—	K. 200	5	Bpest-ujpest-rákosp. vasut	90.—	92.—
—.—	100	—	Debreczen-hajdunánási vasut	102.—	103.—
fr. 4.—	Ar. 200	5	Déli vasut	—.—	—.—
21.—	500	5	Első cs. kir. dunagőzhajó-t.	455.—	460.—
—.—	K. 200	5	Gölniczvölgyi vasut elsőbs.	103.—	—.—
3.—	200	—	Győr-sopron-ebenfurti vasut	—.—	—.—
—.—	100	5	Kassai közuti vasut	—.—	—.—
7.94 4/10	200	4	Kassa-oderbergi vasut	191.—	192.—
—.—	200	—	Kassa-tornai h. é. vasut els. r.	200.—	205.—
9.94 4/10	200	5	Magyar-gácsországi vasut	211.50	212.—
10.—	200	—	Magyar h. é. vasutak r.-t.	—.—	—.—
9.87 1/10	200	5	Magyar nyugoti vasut	211.—	212.—
4.50	100	4½	Máramarosi sóvasut els. részv.	96.50	97.50
3.—	100	—	Máramarosi sóvasut törzsr.	62.—	67.—
3.—	100	—	Máramarosi sóvasut B. részvényei	62.—	67.—
—.—	100	—	Marosvásárh.-szászr. vasut e. r.	100.—	101.—
—.—	100	—	Nagykikinda-nagybecsker. v. r.	100.—	101.—
—.—	K. 1000	—	Oriente m. teng. hajózási r.-t	—.—	—.—
fr. 31.—	A. 200	5	Osztrák-magyar államvasut	—.—	—.—
9.94 4/10	200	5	Pécs-barcsi vasut	223.—	224.—
—.—	100	—	Petroz.-lupényi h. é. v. els. részv.	—.—	—.—
—.—	200	—	Szlavoniai h. é. vasut els. részv.	—.—	175.—

XIV. Sorsjegyek.

	pénz	áru
Bazilika sorsjegy	6.30	6.80
" " osztr. felülbélyegzéssel	6.75	7.15
" " nyeremény-jegy	1.60	1.90
Bécsvárosi nyereménykölcsön 1874. évről	166.—	168.—
Budavárosi sorsjegy	62.—	63.—
" osztr. felülbélyegzéssel	63.—	64.—
„Jó sziv“ egyesületi sorsjegy	3.50	3.80
" " osztr. felülbélyegz.	3.80	4.20
Magyar vörös-kereszt sorsjegy	8.25	8.75
" " " oszt. felülbélyegz.	10.—	10.50
" " " nyeremény-jegy	2.50	2.80
Olasz vörös-kereszt sorsjegy	11.—	11.50
" " osztr. felülbélyegz.	12.—	12.50
Osztrák vörös-kereszt sorsjegy	20.50	21.—
Osztrák hitelintézeti sorsjegy	197.50	198.50
Pálffy sorsjegy	62.—	63.—

XV. Pénznemek.

	pénz	áru
Arany, cs. és kir. vert	5.70	5.73
" " " " kör.	5.67	5.71
" osztrák vagy magyar 8 frtos	9.52	9.55
" 20 frankos	9.52	9.55
" 20 márkás	11.76	11.80
" török aranylira	—.—	—.—
Német birod. vagy egy. nért. bankj. (100 márka)	58.83	59.05
Franczia bankjegy (100 frank) (M.)	—.—	—.—
Olasz bankjegy (100 lira)	45.40	45.60
Papirrubel darabonkint	1.27	1.28
Román bankjegy (100 lei)	—.—	—.—
Szerb bankjegy (100 ezüst dinár)	—.—	—.—

XVI. Váltók árfolyamai (látra).

		pénz	áru
Amsterdam	100 hollandi frtért	99.50	99.90
Brüssel	100 frankért	—.—	—.—
London	10 sterlingért	120.25	120.45
Németbankpiacok	100 márkáért	58.85	59.05
Olasz bankpiacok	100 liráért	45.45	45.65
Páris	100 frankért	47.60	47.75
Svájczi bankpiacok	100 "	47.35	47.50
Szentpétervár	100 rubelért	—.—	—.—

XVII. Határidőre kötött értékp.

Január hó végére.

	pénz	áru
Magyar aranyjáradék	121.25	121.50
Magyar koronajáradék	99.60	99.80
Magyar általános hitelbank	382.75	383.25
Magyar ipar- és kereskedelmi bank	105.—	106.—
Magyar jelzálog hitelbank	274.75	275.25
Magyar leszámitoló és pénzváltó bank	255.—	255.50
Rimamurányi vasmű	249.—	249.50
Osztrák hitelintezet	356.20	356.40
Déli vasut	81.25	81.75
Osztrák-magyar államvasut	342.75	343.25

Leszámoló árfolyamok január 18-áról.

Magy. ált. hitelbank	383.—	Kassa-somódi kősz.-b. r.-t.	28.—
Osztrák hitelintézet	356.—	Felsőm. bánya- és kohómű	—.—
Magyar aranyjáradék	—.—	Kőszénb. és téglagy. r.-t.	695.—
Magyar koronajáradék	—.—	Magy. ált. kőszénb. r.-t.	120.—
Magy. ip. és keresk. bank	—.—	Magyar asphalt r.-t.	—.—
Magy. jelzáloghitelbank	—.—	Salgó-Tarjáni kőszénb. r.-t.	603.—
Magy. leszámitoló bank	—.—	Ujlaki téglagyár r.-t.	269.—
Rima-Murányi vasmű r.-t.	—.—	Danubius-Schoen. hajógy.	100.—
Déli vasut	—.—	Ganz-féle vasöntöde r.-t.	—.—
Osztr.-magy. államvasut	—.—	Schlick-féle vasöntöde r.-t.	—.—
Budapesti bankegyesület	—.—	„Kosmos“ műintézet	75.—
Fiumei hitelbank r.-t.	—.—	Ált. waggonkölcs. r.-t.	—.—
Hazai bank r.-t.	107.—	Első magyar részv.-serfőző	1310.—
Pesti magy. keresk. bank	1440.—	Magy. czukoripar r.-t.	154.—
Bpesti takp. és zálog. r.-t.	—.—	Magyar villamossági r.-t.	—.—
Egyes. Bp. főv. takarékp.	—.—	Kőbányai polg. serfőző r.-t.	—.—
Magy. ált. takarékp.	—.—	Budapesti villamossági r.-t.	—.—
Pesti hazai első tak.-p.	—.—	Adria m. tengerhajóz. r.-t.	—.—
Első magy. ált. bizt.-társ.	4025.—	Bp. közuti vaspálya-társ.	403.—
„Foncière“ pesti bizt.-int.	114.—	Budapesti vill. városi vasut	279.—
Lujza-gőzmalom részv.-t.	—.—	Bp.-ujpest-r. villam. vasut	—.—

A †-el megjelölt értékpapiroknál, melyek üzleti éve nem esik össze a naptári évvel, az osztalék az utolsó üzletévre vonatkozólag értendő.

AZ ORSZÁGOS HIRLAP APRÓ HIRDETESEI

Központi kiadóhivatal: **VIII. ker., József-körut 65. szám.**

Minden szó 2 krajczár, vastagabb betükből szedve 4 krajczár.

Előre fizetendők készpénzben, levélbélyegekben vagy postautalványon.

Fiók-kiadóhivatal: **V. ker., Marokkói-utcza 4. szám.**

☛ a hirdető czimét is közli a hirdetésben, vagy a választ poste-restante kéri, akkor minden közlés után még 30 krajczár kincstári belyegilleték is fizetendő. — Czélszerü az apróhirdetést postautalványon beküldeni, s a szöveget az utalvány szelvényére irni; esetleg [illegible]

LEVELEZÉS.

Talpra magyar zenéje megrendelhető. Férfi négyes, 1 korona. Zongorata énekkel, 2 korona; díszpéldányban 4 korona. Csándy Virgil szerzőnél, Budapest, IV., Bristol-szálló. 458—1

Többeknek. Csakis olyan levelekre válaszolunk, melyekhez a válasz bélyeg mellékelve van. A kiadóhivatal. 1294—1

Egy festőnő előkelő ur ismeretségére vágyik. Levelek „Muzsa" czim alatt e helyen kéretik. 1866—1

Fiatal orvossal óhajt levelezni egy 17 éves kékszemü kis lány. Mielőbbi leveleket „Margitka" jelige alatt a kiadóhivatal közvetit. 1910—1

Distinquált hölgy levelezésbe óhajt lépni komoly ismeretség czéljából 30—40 éves előkelő, jellemes, állami hivatalnokkal. Levelek „Distinquált 95" alatt e lap kiadóhivatalába intézendők. 471—1

Pályája kezdetén levő, feltünő szép, fiatal szinésznő, előkelő ur ismeretségét keresi. Levelet kér a kiadóhivatalba „Ines" jelige alatt. 2034—1

Szép, fiatal müvész, előkelő hölgy ismeretségét keresi. Levelet kér a kiadóhivatal „Rafael" jelige alatt. 2014—1

Pénz nem boldogit levele van a kiadóhivatalban, a férfias irásutól. 469—1

Gleichenberg. Ugye már haragszik rám, hogy ilyen soká válaszolok levelére? Ne haragudjék édes kis betegem, hiszen nem rajtam mulik, hanem mindig közbe jön valami, ami akadályoz. Pótoljak egyelőre leveleimet üzeneteim. Igaz, hogy már jobban van? Ha ugy van, hála érte a jó Istennek. Holnap este ismét mulatok valószinüleg, ha ugyan lehet annak nevezni. Nagyon kedves meglepetés volna származomra magát ott találni, de ugy látszik, ez örökke óhajtás marad. Pá Marietta. 2032—1

HÁZASSÁG.

Fiatal, csinos, árva leány, egy ritka tudomány birtokában, fővárosi, nem fiatal kormánypárti állami hivatalnokhoz óhajt nőül menni. Szives ajánlatok a kiadóhivatalban „Kohinoor" czimen kéretnek. 439—2

Komoly házassági ajánlat. Özvegy, 40 éves, sütőmester, idősebb leány, vagy özvegyasszonyt keres feleségül, hozomány nem föfeltétel, de néhány ezer forint nem is hátrány. Ajánlatok **Özvegy pékmester** cz. a. a kiadóhivatalba kéretnek. 1954—2

Házassági ajánlat. Egy idősebb, szép termetü, 40 éves, keresztény férfiu, aki egy évvel ezelőtt vált el nejétől, 4500 frt évi jövedelemmel bir, oly hölgygyel óhajt házasságra lépni, akinek 12000 frt hozománya van. Ajánlatok a kiadóhivatalba kéretnek „Jó feleség" jelige alatt. 1953—2

Férjhez menni óhajt egy csinos, 20 éves, barna, házias leány kisebb hivatalnok, altiszthez, némi hozománynyal. Czimmel ellátott leveleket „Barna" czimen a kiadóhivatal továbbit. 1986—2

Szép, intelligens szőke leány, 16 éves, ismeretség hiányában ez uton óhajt ismeretséget kötni házasság czéljából, intelligens urral. Levelet kér a kiadóhivatalba „Kender haju" jelige alatt. 2012—2

Intelligens jó családból való, szerény, szorgalmas takarékos és egyéb jó tulajdonokkal biró fiatal leány 2000 frt hozománynyal és szép kelengyével, jó férjet keres. Pályázhat vidéki vendéglős vagy főpinczér, esetleg jó jövedelmező üzlettel biró iparos is. Leveleket „Mindenhez értő" czim alatt a kiadóhivatalba kér. 2008—2

ÁLLÁST KERES.

Házvezetőnői állást keres, egy abban jártas, intelligens nő. Czim a kiadóhivatalban. 1628—3

Fiatal ember elvállal bármely otthon elvégezhető irásbeli munkát és ajánlja magát diszkrét ügyek elintézésére. Leveleket „Titkár" jelige alatt kér a kiadóhivatalba, hol a czime megtudható. 1566—3

Intelligens fiatal nő, ki a kereskedelmi iskolát kitünő sikerrel végezte s minden irodai munkában jártas, okleveles gyors-irástanárnő, ügyvédi irodában vagy nagy üzletben állást keres. Ajánlatok „Törekvő és szorgalmas" jelige alatt e lap kiadóhivatalába intézendők. 1792—3

Felolvasó, vagy társalgónői állást keres intelligens árva, fiatal leány, ki már ilyen minőségben volt alkalmazva. Birja a magyar, német és franczia nyelvet, ugy szóban, mint irásban. Igényeim szerények, inkább a jó bánásmódra fektetem a fősulyt. Magános urhoz is elmegyek. Czimem a kiadóhivatalban. 1932—3

Felolvasónői állást keres egy csinos uri leány magános urnál. Czim a kiadóhivatalban. 1938—3

Pénzbeszedői állást keres egy ehhez értő óvadékképes egyén. Czim a kiadóhivatalban. 1924—3

Gyermekek mellé ajánlkozik egy 45 éves, a gyermekekkeli bánásmódban tökéletesen jártas özv. asszony. Czim a kiadóhivatalban. 1936—3

Gazdasszonyi állást keres egy idősebb nő. Czim a kiadóhivatalban. 1940—3

Felolvasónői állást keres intelligens magyar leány. Czim a kiadóhivatalban. 1928—3

Ügyes, képzett, fiatal, nős kertész állást keres, nagyobb birtokon, vagy esetleg fővárosi kertészetnél. Czim a kiadóhivatalban. 1990—3

Gazdatiszt, nős, gyermektelen, magyar, német nyelvet szóban és irásban birja, a gazdaság összes ágazataiban gyakorlott, kauczióképes, állást keres. Szives megkereséseket „Gyakorlat" jelige alatt a kiadóhivatal továbbit. 1984—3

Magyar nemes családból származó intelligens, szorgalmas, szép irásu fiatal ember, keres segédjegyzői állást. Szives levélbeli megkereséseket kér e lap kiadóhivatalába „Jegyző segéd" jelige alatt. 2010—3

Könyvelő, keresztény, 24 éves, tanfolyamot végzett, alkalmazást keres. Czim a kiadóhivatalban. 467—3

24 éves fiatal ember, magyarul, szerbül, németül és tótul beszél, állást keres helyben, vagy bárhol vidéken. Levelet kér **Bizalmas** czimen e lap kiadóhivatalába. 475—3

Egy minden tekintetben megbizható, jó családból származó képzett fiatal ember, ki mindennemü levelezés elvégzésére vállalkozik, titkári állást keres. Szives megkereséseket kér „Titkár" jelige alatt e lap kiadóhivatalába. 1410—3

Jó családból származó és sok oldalu ismeretekkel biró, szép irásu fiatal ember, ki minden, de különösen ügyvédi irodai dolgokban jártas, bárminemü alkalmazást keres. Czime a kiadóhivatalban. 1756—3

Mint felirónő vendéglőben, vagy más üzletben keres alkalmazást özvegy vendéglősné, igényei szerények. Czim a kiadóhivatalban. 1852—3

Egy fiatal leány mint elárusitónő egy csemege vagy ehhez hasonló üzletee szerény feltételek mellett ajánlkozik. Szives megkeresések „Malvina" jelige alatt a kiadóhivatalba kéretnek. 1484—3

Alkalmazást keres ügyvédi irodában egy negyedéves joghallgató, ki már régebben dolgozik ügyvédi irodában. Czim a kiadóhivatalban. 1888—3

Irodai, gyakornoki állást keres egy szerény igényü fiatal ember, jó bizonyitványokkal. Czim a kiadóhivatalban. 1884—3

ÁLLÁST KAPHAT.

Társat keresek egy virágzó budapesti vállalathoz 20—30,000 forint tőkével. Személyes működés okvetlenül megkivántatik. Ajánlatokat „Lukrativ" jelige alatt, kérek e lap kiadóhivatalába. 1622—4

Gyakornok, ki magyarul és németül helyesen és kiválóan szépen tud irni, első rangu vállalatnál fizetéssel azonnal felvétetik: magyar és német ajánlatok „Vállalat" czim alatt kiadóhivatalba küldendők. 1786—4

Protestáns vallásu tanitó-segédet, illetve jelöltet alkalmazok vidéki városban. Állás azonnal elfoglalható. Czim a kiadóhivatalban. 1934—4

Több magyarországi előkelő fürdő részére keresünk vendéglő bérlőket. Czim a kiadóhivatalban. 8469—4

Magyar bonnet keresek 4 kis gyermekem mellé, kinek a ház körüli teendőkben is segédkezni kell. Csak jó bizonyitványnyal rendelkezők adják be ajánlatukat e lap kiadóhivatalába „Magyar bonne" czimre. 1960—4

Épitési rajzoló, egyuttal épitésvezető magas épitményekben müszaki szakismerettel, keresztény, budapesti épitési vállalat által állandóan alkalmaztatik. Magyar és német nyelv tudása szóban és irásban követeltetik. Ajánlatokat „Erélyes" jelige alatt a kiadóhivatal továbbit. 1970—4

Française donne leçons pour dîner. Adresse sons français a l'exp 1976—

Bycicli, használt, de jó karban lévő, megvételre kerestetik. Ajánlatok „Bycicli" jelige alatt a kiadóhivatalba kéretnek. 2016—4

2 szép pinczérnő egy elegáns vendéglő részére kerestetik. Ajánlatok arczképpel a kiadóhivatalba küldendők „Pinczérnő" jelige alatt, 1992—4

Comptoirista jó magyar és német irással, azonnali belépésre kerestetik. Ajánlatok „Comptoirista" jelige a att e lap kiadóhivatalába kéretnek. 1994—4

OKTATÁS.

Negyedéves képezdész fiatal intelligens leány, szerény dijazásért órákat ad, ugy képezdészoknék, mint kisebb gyermekeknek, kik az elemi tantárgyakban gyengék. Czim a kiadóhivatalban. 1670—5

Zongora-órákat óhajt adni egy e téren már évek óta müködő zongora-müvésznő. Czim a kiadóhivatalban. 1690—5

Szavalati és játék-órákat ad kezdőknek és mükedvelőknek egy drámai szinésznő. Czim a kiadóhivatalban. 1688—5

BIRTOK ELADÁS.

Vasuti állomáshoz közel fekvő, 4—500 holdas birtokot keresek készpénz fizetés mellett, azonnali átvételre, hol tehenészet is be van rendezve. Óhajtásom, hogy a birtok Felső-Magyarországon legyen, lehetőleg kies fekvésü vidéken. Levélbeni ajánlatokat kérek „Készpénz" czim alatt e lap kiadóhivatalába. 1770—6

Baranya megyében vasuti állomáshoz félórányira fekvő 500 holdas jó minőségü birtokomat bérbe szeretném adni. A birtokon szép tehenészet is van berendezve. Ajánlatokat „Jó föld" jelige alatt a kiadóhivatal továbbit. 1822—6

TELEK ÉS HÁZ ELADÁS.

Háztelkek Kossuthfalván, kispesti határnál, 150 és 200 négyszögölenkint parczollálva, ára 2 frt 80 krtól 4 frtig, havi 10 frt, vagy heti 2 frt részletfizetésre kaphatók. Bővebbet Szczepanowski Zsigmondnál, vendéglős, VIII., Nap-utcza 13. 6449—7

Erzsébetfalván villaszerüen épitett ház, igen szép fekvéssel, azonnal eladó. Czim a kiadóhivatalban. 1692—7

Ház. Nagy bérház bérbevételre kerestetik. Ajánlatokat az ár megjelölésével „Terézváros" czimen a kiadóhival továbbit. 1982—7

ELADÁS.

Eladó több fényes estélyi ruha, gyászeset miatt. Czim a kiadóhivatalban. 1034—8

Birtokomban levő több tudományos mü eladó. Czim a kiadóhivatalban. 1850—8

Eladok bort nagyobb mennyiségben igen olcsón, ugy ó, mint ujat. Czim a kiadóhivatalban. 1918—8

Házasulandóknak! Gyönyörü szép, angol ebédlő-berendezés eladó. D. O. sz. a. 2026—8

Edison-féle valódi amerikai **fonográf,** óraszerkezettel, (teljesen uj) jutányos áron eladó. Megtekinthető délelőtt 10—12-ig a kiadóhivatalban megtudható czim alatt. 2006—8

VÉTEL.

Veszek bort nagy mennyiségben Ugy ó, mint ujat. Levélbeli ajánlatot kérek „Ó-bor" jelige alatt. 1680—9

Hetilapot keresek megvételre, de csakis Budapesten megjelenőt. Ajánlatok az ár megnevezésével a kiadóhivatalba intézendők. „Hetilap" cz. a. 1918—9

Ébenfa-fuvola, ezüst billentyükkel, bécsi mester müve, azonnal eladó. R. S. O. 2004—9

Hölgyek figyelmébe! Veszek mindennemü használt, de még jó karban lévő toilletteket, felöltőket, téli kabátokat, bundákat stb. Ajánlatok e lap kiadóhivatalába kéretnek „Készpénz" jelige alatt. 2028—9

Előszobába való nagy szekrényt keresek megvételre. Ajánlatok e lap kiadóhivatalába kéretnek „Garderobe" czim alatt. 1942—9

Portál, 5 m. hosszu, megvételre kerestetik. Ajánlatok az ár megjelölésével e lap kiadóhivatalába kéretnek „Portál vevő" jelige alatt. 2024—9

Varrógép megvételre kerestetik. Singer-féle előnyben. Ajánlatok „Varrógép" jelige alatt a kiadóhivatalba kéretnek. 2018—9

Báli ruhát óhajt venni — kéz alatt — egy középtermetü hölgy. Ajánlat „Báli toilette" alatt a kiadóhivatalba kéretnek. 2020—9

Aki kerékpárt akar eladni kéz alatt, forduljon hozzám levélben „Kerékpár-vevő" jelige alatt. 2002 9

400—600 liter tejet óhajtanék naponta átvenni. Ovadék 1000 forint. Szerződést több évre. Ajánlatokat „Tiszta tej" jelige alatt e lap kiadóhivatalába kérek. 2080—9

130—150 cm. nagyságu jó karban lévő használt iróasztalok megvételre kerestetnek. Czimek O. B. 10. sz. alatt a kiadóhivatalba kéretnek. 2022—9

Zongora 7 oct., használt, de még jó karban lévő, megvételre kerestetik. Ajánlatok „Jó zongora" jelige alatt a kiadóhivatalba kéretnek 1900—9

KIADÓ SZOBÁK.

A Rökk Szilárd-utczában kiadó egy elegánsan butorozott utczai szoba. Czim a kiadóhivatalban. 1858—10

Butorozott csinos, tiszta szobák kiadók a József-köruton. Czim a kiadóhivatalban. 1892—10

Wesselényi-utczában kiadó egy elegánsan berendezett garçon lakás. Czim a kiadóhivatalban. 1926—10

Butorozott szobák a Murányi-utczában kiadók azonnal, vagy február elsejére. Czim a kiadóhivatalban. 1966—10

LAKÁS KERESTETIK.

Lakást keresek a kereskedelmi minisztérium közelében, 3 szobára és a hozzá tartozó mellék helyiségekre van szükségem. A lakás csakis első emeleten lehet. Leveleket „I. emeleti" jelige alatt kérek e lap kiadóhivatalban. 1784—11

Öt szoba és hozzá tartozó mellékhelyiségekből álló urasági lakást keresek a körutak valamelyikén. A lakás első emeleten legyen s lehetőleg két előszobával. Ajánlatokat „Földbirtokos" czim alatt a kiadóhivatalba kérek. 1806—11

SZOBA KERESTETIK.

Teljes ellátást keres intelligens családnál, hasonló fiatal hivatalnoknő a József-köruton, vagy annak közvetlen közelében. Ajánlatokat kérek az ár és körülmények pontos ismertetésével e lap kiadóhivatalába „Familiáris" jelige alatt. 1882—12

Elegánsan butorozott, tiszta utczai szobát keresek február elsejére, lehetőleg kis előszobával és háló-fülkével. Ajánlatokat „Csendes ház" czim alatt közvetit a kiadóhivatal. 1920—12

Teljes ellátást keres egy fiatal nő, előkelő uri családnál, külön szobával. Ajánlatokat „Teljes ellátás" czimen a kiadóhivatal továbbit. 1974—12

Féregmentes szobát, lehetőleg teljes ellátással az Üllői-ut közelében keres egy hivatalnok. Ajánlatokat az ár megjelölésével „Szobaur" czimen a kiadóhivatal továbbit. 1972—12

KIADÓ LAKÁSOK.

Kiadó egy nagy lakás, mely különösen alkalmas hivatalos helyiségnek is. Czim a kiadóhivatalban. 1652—13

Több kisebb és nagyobb lakás kiadó május 1-ére. Czim a kiadóhivatalban. 1894—13

Teljes kényelemmel berendezett uri lakás kiadó azonnal, vagy február hó elsejére a Podmaniczky-utczában. Czim a kiadóhivatalban. 1980—13

HITEL-PÉNZ.

Egy minden háztartásban nagyon szükséges találmány szabadalmaztatásához „500 frt"-ra volna szükségem. Aki hajlandó ez összeget biztos fedezet mellett rendelkezésemre bocsátani, az irjon „Csodás találmány" jelige alatt a kiadóba. 1392—14

Fiatal hivatalnoknő keres uri családnál csinos, kis tiszta szobát ellátással. Szives ajánlatokat kér levélben e lap kiadóhivatalába „Szolid nő" jelige alatt. 2036—12

KÖNYVEK.

Több száz kötetből álló könyvtáramat eladom, esetleg külön-külön egyes irók müvét. Magyar, franczia és német jelesek müveiből van könyvtáram összeállitva. Czimem megtudható a kiadóhivatalban. 1922—15

KIADÓ BOLTHELYISÉGEK.

Bolthelyiséget keresek május hó 1-jére a VI. kerületben. Ajánlatokat kérek a kiadóhivatalba „Füszeres" czimen. 1898—17

KÜLÖNFÉLE.

Kedves Ilonka! Ha szinházba, hangversenybe megy és Ön is feltünő akar lenni, mint barátnőm, akkor ne használjon mást, mint a 25 év óta legjobb hirnévnek örvendő Ravissante arczbőr szépitő különlegességet: Ravissante arczport, Ravissante pipere-szappant és Ravissante szépitőt. (Ára 1 frt 50 kr.; elegendő 3 hónapra) Török József és Török Sándor urak gyógyszertáraiban kapható valódi minőségben. Kamilla. 918—18

Teljes ellátásra elvállal fiatal uri nőt intelligens család. Czim a kiadóhivatalban. 1638—18

Özv. urinő teljes ellátásra elvállal intelligens fiatal hölgyet, kinek foglalkozása van. Kivánatra zongorámat is használhatja. Czim a kiadóhivatalban. 1580—18

Fontos háziasszonyoknak! Mosott férfi-ingek, egy házi vasalónőnél igen szépen és olcsón vasaltattnak. Czim a kiadóban. 1686—18

Elveszett a városligeti jégpályán egy arany karperecz — ajándék . . . Aki megtalálta, kéretik, tudassa czimét „Drága emlék" jelige alatt. 1956—18

Néhány ezer forinttal óhajtanék jó üzletbe társul belépni. Ajánlatok a szakma megnevezésével a kiadóhivatalba kéretnek **Társ 4000** czim alatt. 1944—18

Ki akar pénzt olcsó kamatra? Levelek „Pénz" jelige alatt a kiadóhivatalba kéretnek. 1990—14

Uj gyógyszertár fölállitására, oly helyet keresek, hol annak szükségét érzi a közönség és jövője is némileg biztositva volna. Aki alkalmas helyet tud azt kérem, hogy értesitsen róla. Siker esetén az illetől megfelelő jutalomban részesitem. Leveleket „Uj gyógyszertár" jelige alatt a kiadóhivatal továbbit. 1988—18

Egyfogatu, számozatlan kocsi 1/2 napra kerestetik. „O. R. 40." alatt kéretnek ajánlatok a kiadóba. 1998—18

Kerékpár-pálya ötezer négyszögméter fedett terület alatt, mellette nagy, nyilt pálya államvasuti közlekedéssel bérbeadandó. Czim a kiadóhivatalban. 475—18

Társ kerestetik egy három év óta fennálló, jövedelmező irodalmi vállalathoz 6000 frttal. Ajánlatokat „Biztos" czimen a kiadóhivatal továbbit. 1978—18

Zongorát privát háztól havi bérletre akar egy intelligens család bérelni. Czim a kiadóhivatalban. 1968—18

Szöllők telepitését elvállalja jutányosan az „Országos Szöllő-Telepitő Szövetkezet". 389—18

Csak fiatal embereket érdekelhet tudni azt, hogy a *Párisi dr. Boiton-féle* **Injectio Orientál** már néhány napi használat után elmulasztja még a legrégibb és legelhanyagoltabb bajokat is. Fölösleges tehát *Santal-olaj avagy copaiv-balzsammal* kisérletezni, melyek csak a gyomrot rontják, de a bajt nem gyógyitják meg. Magyarországi főraktár: Zoltán-féle gyógyszertár *Budapest, Nagykorona-utcza 23, a Széchenyi-tér sarkán.* 1 üveg ára 1 forint. 54. N. H. 6415—18

Szabad mozgás.

(p—d.) Az első, amit a vámszövetségtől megkövetelünk, az, hogy ne akadályozza nagyobb mértékben az ország gazdasági szabadságát, szabad mozgását, mint bármely más kereskedelmi szerződés. Tehát annak tartalma semmivel sem lehet több, nem lehet más, mint akármelyik vámszerződésé.

Tény az, hogy 1867-ben az első vámszövetség megkötésekor a vámszövetség gazdasági és jogi képe nem állott ily tisztán annak megalkotói előtt. De tény az is, hogy a harmincz-éves gyakorlat ezt a karakterét a vámszövetségnek teljesen kifejlesztette és ebből a gyakorlatból nekünk sem elvben, sem tényleg semmit sem szabad feláldoznunk.

Kettős oka van az országnak arra, hogy a vámszövetségnek ettől a meghatározásától el ne térjen. Az egyik az, hogy máskülönben a vámszövetség olyan áldozatokat is megkivánna, amelyek fejében nem tudna viszontszolgálatul megfelelő előnyöket nyujtani. A másik pedig az, hogy máskülönben a vámszövetség olyan szövevénynyé válnék, amelyet szétválasztani szinte lehetetlen volna még akkor is, ha az ország ugy találná, hogy a vámszövetség rá nézve káros, vagy fölösleges. Nem is szólva a közjogi vagy politikai szempontról, amely egyenesen megtiltja, hogy a vámszövetségben mást lássunk, abba bármi másnak belevitelét megengedjük, mint ami a normális kereskedelmi szerződésekben is megvan.

Ezt a mértéket kell alkalmazni minden követelésre nézve, mely a vámszövetséggel szemben felmerült akár magyar, akár osztrák részről.

Kelletlen valóság, hogy az osztrákok s köztük kivált a németek még mindig nem tudják belátni ezt az igazságot s még most is oly követelésekkel állanak elő, amelyek talajául csak bizonyos kontra-hisztórikus törekvéseket lehet mondani, nem pedig magát a vámszövetséget. Annál bántóbbak e kivánságok, mert épen a németek részéről erednek, akiknek hegemóniájáért mi annyit tettünk. Annál odiózusabbak, mert e képtelen vágyakat a németek alkotmányos uton akarták a jövendő vámszövetségébe beleerőszakolni, mig ellenben nálunk legalább is erős aggályok merültek föl, hogy vajjon a mainak megfelelő vámszövetséget lehet-e kötni az abszolut Ausztriával s nem vagyunk-e formális kereskedelmi szerződések terére szoritva, ha odaadát az alkotmány szünetelne.

Nagyon mereven áll egymással szemközt a két felfogás: némely osztrák körök óhaja, akik alkotmányosság mellett is meg akarják fosztani a vámszövetséget mai karakterétől és abból valóságos gazdasági közösügyet akarnak teremteni, és a magyar vélemény, mely szerint Magyarország az abszolut Ausztriával kizáróan csak formaszerinti kereskedelmi szerződést köthet. Amaz az alkotmányt képesnek tartja arra is, hogy a vámszövetség keretén messze tulmenő egyezkedések létesüljenek a két ország között, emez pedig a mai keretek formaszerü fentartásához is okvetlenül megkivánja az alkotmányosságot.

Egész csapatát lehet felsorolni a követeléseknek, amelyeket mostanában az osztrák kereskedelmi kamarák támasztottak s amelyek mind oda czéloznak, hogy a vámszövetség kiforgattassék sarkaiból.

Követelték, hogy közös legyen a két ország kereskedelmi miniszteriuma, amivel azt akarják elérni, hogy Magyarország ne teremtsen semmit ő nélkülök a maga iparának pártolására.

Kivántak ugyane czélból közös vasuti minisztert.

Azt is óhajtották, hogy a keleti államokkal szemben közös ügygyé tétessék az állategészségügy, azt remélvén, hogy ily módon talán olcsóbb lesz odaát a hus ára.

Beszéltek arról is, hogy közös legyen a két ország külkereskedelmi statisztikája.

S végül kivánták, hogy közös ügygyé tétessék a határvámok kezelése.

A kormány ellentállott mindezeknek a követeléseknek, ugy, hogy azokból semmisem jutott be a kiegyezés tervezetébe. Ellenben igenis keresztülvitte azt, hogy Ausztria állategészségi egyezményt kötött velünk, amely egyezmény kiegészitő része a Németországgal kötött kereskedelmi szerződésünknek is.

Ha megvalósultak volna a követelések, akkor teljességgel lehetetlenné tétetett volna örökre, hogy a nemzet a közös vagy önálló vámterület között választhasson; akkor lehetetlenné válnék örök időkre, hogy az ország ipart teremthessen, hogy az önálló vámterületre való áttérést előkészithesse. Azok a kivánságok tökéletesen meghamisitották volna az 1867 : XII. törvényczikknek a gazdasági kérdésekre vonatkozó részét, mert a vámterületből de facto olyan közösügyet teremtettek volna, amelynek közössége még a pragmatica sanctionál is erősebb forrásból fakad. Ha azokat elfogadjuk, akkor igazán fölöslegessé vált volna a kérdés, hogy vajjon az abszolut Ausztriával lehet-e vámszövetséget kötni, mert akkor a vámszövetség föltétlenül parancsoló szükséggé lett volna.

Ezért kell nekünk a legnagyobb aggodalommal vigyáznunk a vámszövetség gazdasági természetére, nehogy abból valamiképen olyan formáczio alakuljon, amely nem egyeztethető meg a kereskedelmi szerződések tartalmával. Ezért kell az országnak föltétlenül biztositani a szabad mozgást, amelyet a vámszövetség ma megad. Ez a kérdésnek legfontosabb közjogi oldala, mert ebben van a jövő szempontjából a legerősebb prejudiczium.

Egy izben rámutattunk már arra, hogy az itt tárgyalt elvek ellen való vétésre olykor nálunk is megvan a hajlandóság. De épen azért kettős kötelessége parlamentnek, kormánynak, publiczisztikának egyaránt, hogy ezen a téren se tudatosan, se botlásból az ország semmit fel ne áldozzon.

A kosztosok.

— **Csehov P. Antal** orosz rajza. —

Zotov Petrovics Mihály városi polgár, egy körülbelül hetven éves, összeesett, egyedül álló öreg felébredt a hidegtől és az öreges bajoktól, melyek egész testében alkalmatlankodtak neki. A szobában sötét volt; a lámpa sem égett már a szent kép előtt. Zotov felemelte a kis ablakfüggönyt és kinézett az ablakon. A felhők, melyet az eget boritották, már fehéredni kezdtek, a lég kezdett átlátszó lenni: mindebből azt lehetett következtetni, hogy öt óra lehet, nem több.

Zotov kiköhögte magát, kiköszörülte a torkát és a hidegtől összehuzva magát, felkelt az ágyból. Régi szokása szerint megállt a szent kép előtt és sokáig imádkozott. Elmondta a Miatyánkot, a Mária-áldást és a Hiszekegyet és felsorolt egy hosszu névsort, mint akiknek üdvét a mennyeiek kegyébe ajánlotta. Hogy kik azok voltaképen, akiknek a neveit felsorolta, azt ő már rég elfelejtette s csak szokásból emlékezett meg róluk . . . Épen ilyen szokásból kisöpörte a szobát, pitvart, azután begyujtott az ő termetes, négylábas szamovárjába, amely vörösrézből volt. Ha nem lettek volna Zotovnak szokásai, nem tudta volna mivel eltölteni öregségét.

A begyujtott szamovár lassan kezdett melegedni, aztán egyszeribe rákezdte reszkető baszszushangon a maga szokott zugását.

— No, zugsz már! — dörmögött Zotov. Zugj, amennyit tetszik.

Itt eszébe jutott az öregnek, hogy a mult éjjel kemenczével álmodott, már pedig kemenczével álmodni — bánatot jelent.

Az álmok és hasonló jelenségek voltak már csak képesek fejében némi müködést előidézni. Ezuttal különös előszeretettel fogott ama kérdések megfejtéséhez, hogy miért zug ugy a szamovár? mit jelent a kemenczével való álmodás? Az álom nemsokára meg volt fejtve: mikor Zotov kiöblitette a tea-kannát és le akarta abban forrázni a teát, hát akkor látta, hogy a kis tartóban nincs egy szem tea sem. Ez egészen megharagitotta őt. Dörmögni kezdett.

— Jaj, milyen átkozott élet! — s eközben nyelvével egyik oldalról a másikra forgatta szájában a beharapott száraz kenyérdarabot; — milyen kutyának való élet! Nincs tea! Hiszen, ha csak egyszerü paraszt volnék! De városi polgár vagyok! Háztulajdonos! Disznóság!

Dörmögve és maga-magával czivakodva, Zotov felvette a köpenyegét, mely krinolinhoz hasonlitott, felhuzott egy pár roppant nagy kalucsnit (amelyet Prohorics czizmadia még 1867-ben varrt) és kiment az udvarra. A levegő szürke, hideg és szomoruan nyugodt volt. A nagy udvar, amely tele volt lehullt sárga falevelekkel, fehérlett a könnyü őszi dértől. Se szél, se hang. Az öreg leült a tornácz lépcsőjére s rögtön megtörtént az, ami minden reggel pontosan megszokott történni: hozzá szaladt a kutyája, Lyszka egy nagy udvarőrző eb, fehér szőrrel, fekete foltokkal, az is nagyon hitvány volt s a jobb szeme be volt hunyva. Lyszka félve jött hozzá, gyáván meghunyászkodott, mintha lábaival nem is a földet érintené, hanem valami izzó pléhet — s egész valója valami rendkivüli elhagyatottságot mutatott. Zotov ugy tett, mintha észre se vette volna, de amint az lassan csóválni kezdte a farkát s nyalni a gazdája kalucsniját, haragosan feldörrent az öreg és lábával nagyot toppantott.

— Mars innen, hogy dögölj meg! Át . . . ko . . . zott!

Lyszka félrement, lefeküdt s ugy nézett azzal az egy szemével a gazdájára.

— Semmirevalók! — folytatta Zotov a dörmögést; — még csak ti kellettetek nekem, Heródesek!

És itt gyülöletes pillantást vetett a félrebillent, mohos tetejü pajtájára; a pajta nyitott ajtajából egy nagy ló-fej nézett rá. Valószinüleg hizelgett a lónak a gazdája figyelme, ugyanazért fejét megmozditotta, előbbre aztán jött, nemsokára látható volt az egész ló, amely éppen olyan hitvány, félénk volt, mint a Lyszka; lába sovány, szőre ősz, hasa leleffent, háta csupa csont. Kijött a pajtából és tétovázva megállott, mintha zavarba jött volna.

— Nincs tőletek megnyugvásom — folytatta Zotov — hogy nem tudtok már eltünni a szemeim elől, ti fáraók! Ugy-e bizony, hogy enni kellene? — nevetett gunyosan — csak tessék parancsolni, mindjárt lesz. Az ilyen verseny-paripának mindjárt meglesz a legfinomabb zabja, amennyi csak kell. Csak tessék! Rögtön hozom! A nagyszerü drága fajtáju kutyát is van miből megetetni! Ha olyan finnyás, drága eb, mint uraságod, nem szereti a kenyeret, hát talán egy kis borjupecsenyével szolgálhatok.

Zotov vagy egy félóráig dörmögött, egyre jobban ingerelve maga-magát; végre nem birván a benne felgyült méreggel, felugrott, kalucsnijával toporzékolt s dühösen végigkiabált az udvaron:

— Én nem vagyok köteles benneteket tartani, ingyenélők! Én nem vagyok milliomos, akit ti emészthetnének! Nekem magamnak sincs mit ennem, ti pogány fajzatok, hogy vinne el benneteket a kolera. Se örömöm nincs bennetek, se hasznom, csak bajom és boszuságom. Mért nem szüntök meg már élni? Micsoda hires perszonák vagytok, hogy még a halál se mer hozzátok nyulni? Éljetek, ördög bánja, de én nem kosztollak benneteket. Elég volt eddig. Vége.

MINDENFÉLE.

A szórakozottság netovábbja. Abból az alkalomból, hogy Páris egyik utczáját *Arséne Hussayeról*, a kitünő franczia iróról nevezték el, a nők által szerkesztett *Fronde* czimü lapban *Manoel de Grandfonde* asszony mulatságos adatokat mesél el Hussaye exorbitans szórakozottságáról. Egy izben, irja Manoel de Grandfonde, ebédre voltam hiva Arséne Hussayehez. Nagyon sokan voltunk s az ebéd után apró csoportokba verődtünk s vidám beszélgetéssel töltöttük az időt. Megjegyzendő, hogy ugyanabban a házban és ugyanazon az emeleten laktam, ahol Arséne Hussaye. Egyszerre odajött hozzánk Hussaye, kezet csókol s meghajtván magát előttünk, távozik. Mindnyájan megütődtünk ezen a furcsa magaviseleten, mert elvégre is szokatlan, ha a házigazda a saját lakásában elbucsuzik a vendégeitől s távozik. Még javában tárgyaltuk ezt a különös magaviseletet, amikor Hussaye visszaérkezett s a nagy kaczagástól alig tudott hova lenni. Azonnal a mi csoportunkhoz jött és igy szólt:

— Képzelje, asszonyom, mi történt velem! Azt hittem, hogy önnél ebédeltem az ön lakásában. Azért is bucsuztam el öntől s mentem a magam lakásába át. Ott azonban a szobaleány azzal fogadott, hogy urnője nincsen otthon, hanem odaát van ebéden Arséne Hussayenél. Ez észre téritett. Ha a szobalány véletlenül nem szól semmit, szépen bemegyek az ön boudoirjába és lefekszem aludni.

Bakabecsület. Egy orvos-olvasónk érdekes esetet beszél el katonai szolgálatának idejéből, mely megmutatja, milyen a bakabecsület. Az eset a következő: Rettentő nyári hőségben napszurás érte infanterist Johann *Vargát*. Az orvos, aki akkor szolgálta önkéntesi évét, odasietett hozzá és ápolás alá vette. Nagy fáradsággal, hosszu utánjárással vizet szerzett és uj életre keltette a tetszhalottat. Azután elfelejtette a kötelességét teljesitő orvos a napszurás esetét és nem is emlékezett többé infanterist *Varga* arczára. Nem nagyon sokára hat emberrel őrségre vonul a medicziner. Az őrhely a falu közepén levő elhagyott csárda volt, ahol a néphit szerint kisértetek járnak. A medicziner, az őrség parancsnoka, adakozó kedvében volt és elküldte az egyik bakát, hogy hozzon dinnyét. Öt percz mulva visszajött a legény, aki két hatalmas görögdinnyét czipelt és visszaadta a pénzt, amin azt vásárolnia kellett volna. A lopás nyilvánvaló volt s mikor ezért az orvos korholni kezdette, azzal védekezett a baka, hogy sokan állottak a kocsi körül és a legjobb akarattal sem tudott a zsidóhoz férközni, hogy fizessen.

— Az igaz, hogy nem is nagyon kináltam a pénzt! — tette hozzá.

Az orvos visszaadta neki a pénzt és megparancsolta a bakának, menjen rögtön vissza a zsidóhoz és adja át neki a pénzt. A baka el is ment, vissza is jött, ismét két nagy dinnyét hozott, de a pénzt ismét visszahozta. Az orvos ismét szidni kezdte őt, de a baka csak tűrte a sok szidást. Ott állott a katonaregula szerint haptákban s csak amikor kifogyott az orvos a szóból, akkor emberelte meg magát, a következőket mondván:

— Káplár ur, jelentem alássan, én vagyok az az infanteriszt Johann *Varga*, akinek, mikor napszurás ért, megmentette káplár ur az életét. Szegény ember vagyok, nem tudom a hálámat másképen kimutatni, csak ugy, hogy dinnyét hoztam pénz nélkül!

Lopott a gyerek a káplár ur számára. Ilyen a bakabecsület!

Angolország uj látványosságai. Angolországnak rövid idő mulva sokkal több és érdekesebb látványossága lesz. Viktória királynő intézkedésére a kewi régi palotát muzeummá alakitják át és növénygyüjteményekkel látják el. A The Queens Cottage néven ismert királyi villában is botanikus kertet rendeznek be. Továbbá a kensingtoni palota pompás disztermei is, amelyek 1760. óta zárva voltak, könnyebben hozzáférhetők lesznek ezentul a közönség számára. A kensingtoni parkban levő vörös téglaház, amelyben a királynő tudvalevőleg gyermekéveit töltötte, — trónrajutásáig — eredetileg magántulajdon volt. Finch lordkanczellár, aki később Carl of Nottinghan néven lett híressé, épittette ezt a házat, amelyet III. Vilmos király vett meg a feleségének a kérésére és később ott is lakott, sőt ott is haltak meg mind a ketten, valamint utóda, Anna királynő és férje, a későbbi II. György király is itt halt meg. Sőt Lussex herczeg is, a mostani királynő kedvelt nagybátyja, szintén hosszabb ideig lakott itt és itt is halt meg. Az épületek helyreállitási költségvetését a parlament elé terjesztik. Valószinü, hogy a régi palota ezután ép oly nagy becsben áll majd a közönség előtt, mint állott a mult században.

Hizelgő felfedezés. (A szereplő személyek: *Rudolf*, elszegényedett kaszinó tag és a házmesternője. Hely: Páris, idő: jelenkor.)

Házmesterné (sepregetve): Ugy látszik, Rudolf urat nem mindig csak ilyen szegény házmesterné szolgálta ki.

Rudolf: Bizony még nem régen négy cselédem volt.

Házmesterné: Egyébaránt az mindegy. Meg vagyok győződve, hogy én egyedül jobban kiszolgáltam volna.

Rudolf: Elismerem, hogy kegyed kitünő háziasszony, de a Villiers-utczában a négy cselédemnek tiz szobát kellett rendben tartaniok.

Házmesterné: Tiz szobát! Istenem, mégis különösnek tetszhetik az urnak, hogy most itt kell laknia.

Rudolf: Ez igaz.

Házmesterné: Mondhatom, kitünő étvágya lehetett a gonosznak, ki az urat igy megkoppasztotta.

Rudolf: Még pedig alig néhány hónap alatt.

Házmesterné: Elmondhatom, mert férjem is tudja, hogy ezelőtt harminczévvel, nekem öt év kellett arra, hogy a Roquelle utczán, egy hatodik emeleti lakót, mindenéből kivetkeztessek. De akkor étvágyam soha se lett volna, hogy semmivé tegyek a Villiers-utczában, egy tiz szobával biró lakót.

Rudolf: Jó, hogy eszembe jut. Asszonyom, sziveskedjék felvarrni egy gombot frakkomra.

Házmesterné: Ön jár még a világba? Gazdag emberekhez?

Rudolf: Igen, ma este gazdag rokonokhoz megyek.

Házmesterné: Hiába ül az ember a kátyuban, hizeleg az, ha vannak nagy lábon élő rokonai. Nemde uram?

Rudolf: Óh nekem ez nem hizeleg, sőt busit.

Házmesterné: Különös, reám ez egészen másként hat.

Rudolf: Asszonyom, tehát vannak kegyednek bőségben élő rokonai?

Zotov mérgelődött, elkeseredett s a ló és kutya hallgatták őt. Megértette-e az a két kosztos, hogy szemrehányásokat tesznek nekik, azt nem tudom, de hasuk még jobban kinyult, formájuk még jobban összezsugorodott, még elhagyatottabbnak látszott... Békés, csendes viselkedésük még nagyobb méregbe hozta Zotovot.

— Ki innen! kiáltott rájuk, mintha valamely ihlet szollta volna meg. Ki a házamból! Hogy soha még csak a szineteket se lássam! Nem vagyok én azzal köteles, hogy akármiféle hitványságot megtürjek az udvaromon. Ki!

Az öreg odatipegett a kapuhoz, kinyitotta s felvévén a földről egy suhángot, elkezdte kihajkurászni az udvarról a kosztosokat. A ló megingatta a fejét, meglenditette lapoczkáit és kisántikált a kapun. A kutya utána. Kimentek az utczára s vagy husz lépést téve, megálltak a kerités mellett.

— Majd adok én nektek! — fenyegette meg őket Zotov.

Kihajtván a kosztosait, kissé megnyugodott s nekifogott az udvart kiseperni. Néha kipillantott az utczára: a ló, meg a kutya, mintha odanőttek volna, ott álltak a kerités mellett és busan néztek az udvarra.

— Éljetek meg én nélkülem! durozsolt az öreg, érezvén, hogy a szivéről lassan letakarodik a mérgelődés; — hadd bajlódjék már egyszer más is veletek! Én fösvény is vagyok, rossz ember is... én velem élni nagyon rossz, hát próbáljátok meg már egyszer mással... igen...

Miután jól megélvezte a kosztosok kétségbeesett tekinteteit s jól kidörmögte magát, kiment Zotov a kapun s a lehető legszigorubb kifejezést öltve arczára, oda kiáltott:

— No hát, mit álltok itt? Mire vártok? Keresztbe állnak az utczán és akadályozzák a publikumot a járásban. Mars be az udvarra!

A ló és kutya, régen ismervén már gazdájuk hanglejtését, lecsüggesztették fejöket s mintha éreznék, hogy valamiben bünösök, ugy ballagtak a kapu felé. Lyszka, valószinüleg olyasmit érezve, hogy ő nem érdemel kiméletet és bocsánatot, panaszosan elnyiffantotta magát.

— Élni, nem bánom, éljetek, hanem ami a kosztot illeti, lássátok, hogy mit csináljatok — mondá Zotov, bebocsátva őket; — én nem bánom, ha megfeszültök is.

Ezenközben a reggeli ködön áttörte magát a nap; harántos sugarai végig siklottak az őszi déren. Hangok és lépések hallatszottak. Zotov a helyére tette a seprőt s átment a komájához és szomszédjához Ivánics Márkhoz, akinek egy kis szatócs-üzlete volt. Megérkezve a komához, leült egy székre, fontos képpel felsóhajtott, megsimogatta a szakállát s elkezdett az időjárásról beszélni. Az időről a komák áttértek az uj diakónusra, a templomi énekkarra s a beszélgetés elnyult jóhosszura. Észre se vették a beszélgetéstől, hogy az idő előrehaladt s mikor a kis boltosinas előczipelte a nagy teakannát a forró vizzel és a komák elkezdtek teázni, hát az idő ugy repült, mint a madár. Zotov felmelegedett és felvidámult.

— Nekem pedig egy kérésem volna hozzád, Ivánics Márk, kezdte el a hatodik csésze után, ujjaival az asztalon dobolva, már csak ... izé... légy olyan jó, adj még ma is egy ficsurnyi zabot.

A nagy tea-kanna mögül, ahol Ivánics Márk ült, mély sóhajtás hallatszott.

— Légy olyan jó és adj! — folytatta Zotov; teát inkább ma már ne adj, de zabot adj... Restel az ember kérni, tudom, hogy már terhedre vagyok a szegénységemmel, de ... a ló éhes.

— Hiszen adni adhatok, sóhajtott a koma, mért ne adnék, de mondd meg csak: mi az ezer ördögnek tartod te azokat a haszontalan állatokat. Még érteném, ha a ló kocsiba való volna, de — piha! rossz ránézni is. A kutya meg valóságos skelet. Mi a fenének kosztolod őket?

— Hát mit csináljak velük?

— Az a legkönnyebb. Vidd ki őket Ignáczhoz, a gyepmesterhez. Ez az egész. Már régen ott lett volna a helyük. Az az ő igazi helyük.

— Az bizony igaz, felelt Zotov, megvakarva a fületövét, tegyük fel, hogy...

— Mások szivességéből tengődöl, aztán még háziállatokat tartasz, folytatta a koma, én a zabot nem sajnálom... az isten áldjon meg vele, de kedves barátom, végre is sok, ami sok... mindennap. Hiszen a te szegénységednek se vége, se hossza. Az ember csak ád, ád és nem tudja, hogy mikor lesz már ennek vége.

A koma megint sóhajtott egyet és a vörös arczát tapogatta.

Még jobb volna, ha meghalnál, vagy mi! — folytatta aztán; élsz és magad sem tudod, hogy minek... Bizony isten! Ha pedig már a jó isten nem küldi rád a halált, hát mennél el a szegények házába.

— Minek? Hiszen van rokonom; van egy unokaleányom.

És Zotov hosszasan elbeszélte, hogy neki egy unokahuga él valahol egy tanyán, Glasa, az ő hugának, Katalinnak a leánya.

— Az köteles engemet eltartani, — fejezte be — rá fog maradni a házam, hát annak a fejében tartson el. El is megyek hozzá. Tudniillik, hogy jól megértsd, ő, Glasa, a Kati lánya, Kati pedig, jól értsd meg, az én Pantelej öcsémnek a fogadott lánya volt,

Házmesterné: Ha csak bőség lenne! de palotában, hintókon, yochen élnek.

Rudolf: Talán yachton.

Házmesterné: Mindenen, amit csak meg lehet álmodni. Hiszen ön talán ismeri is Bécotière Leónét.

Rudolf: Hogy ne ismerném! Ő tett engem tönkre.

Házmesterné: Ő az én leányom.

Fényes titkári fizetés. A leggazdagabban fizetett magántitkár talán az egész föld kerekségén a westminiszteri herczeg titkára. Ez az ur évenkint 10.000 forint fizetést kap, azonkivül pedig két teljesen berendezett palota, az egyik Londonban, a Grosvenor House közelében, a másik meg Ecclestonbanban, Eaton Hall közelében áll a rendelkezésére.

Delejes sziget. A balti tengerben van egy Bornholm nevü dán sziget, mely jóformán egészen delejes kőzetekből áll. A hajósokat rendkivül zavarja ez a delejes sziget, mert a delejtüt maga felé vonzza s ez által a tengeren való tájékozódást lehetetlenné teszi. Ez a hatása már mértföldekre rugó távolban is nyilvánul s igy a tengerészek, ha arra felé hajóznak, a csillagok járásából s a világitó tornyok fekvése szerint igazodhatnak csak el.

Kötalpu czipők. Ujabb időkben a feltalálók a lábbeli tökéletesitésére adták magokat. Mindenféle uj sarkot és talpat találnak ki, amelyek mind állitólag kitünőek. A legujabb találmány a kötalpu czipő, amely ugy készül, hogy egy közönséges czipő talpát waterproof-enyvvel kevert, zuzott kavicscsal kennek be. Ezekkel a talpakkal különösen sikos téli időben biztos a járás.

Első osztályu has. Payelle ur patikárus Lilleben s az öröklött hajlandóság, nemkülönben a jó élet következtében testi sulya elérte a 200 kilót. Ez még magában véve nem zavarta volna meg Payelle ur lelki nyugalmát, ha a 200 kiló nem lett volna aránytalanul elosztva az ő földi por-, illetőleg zsirhüvelyében. Nyolczvan kiló valahogy a dereka körül helyezkedett el periferikus irányban, szóval jó magyarán mondva, Payelle ur szenzácziósan poczakos volt. A napokban a vasuton el akart utazni s harmadosztályu jegyet váltott magának. Amikor fel akart szállani egy harmadosztályu kocsiba, szomoruan tapasztalta, hogy poczakja nem fér be az ajtón. Fogta magát s beszállott egy első osztályu kocsiba, amelynek ajtaja sokkal szélesebb nyilásu, mint a harmadik osztályé. A vonat elindult s a kalauz jött a jegyeket ellenőrizni. Természetesen kifogásolta azt, hogy Payelle ur harmadosztályu jegygyel első osztályon utazik. A vastag patikárus elmondotta a kalauznak, hogy a harmadik osztályu ajtón nem fért be s minthogy a jegyet megfizette, a vasut köteles őt elszállitani. A legközelebbi állomáson megtartották a helyszini szemlét, amely Payellenek adott igazat. A vasut mégis azt követelte tőle, hogy fizesse meg a különbözetet, amivel az első osztály drágább a harmadiknál. A patikárus ezt kereken megtagadta s az ügy pörre került, amelyben Payelle lett a vesztes. A lillei rendőrbiróság ugyanis elmarasztalta őt a különbözet megfizetésére és tizenhat frank birságra. Payelle tehát, ha továbbra is harmadik osztályon akar utazni, kénytelen lesz soványitó kurát használni.

Verne a gyakorlati életben.

Ki ne gondolna vissza örömmel fiatal korának arra az élvezetére, amikor Verne Gyulának, a zseniális franczia irónak, kalandos utazási regényeit olvasta. Mily lázas izgatottságokat okozott az *Öt hét léghajón* hőseinek merész röpülése a legsötétebb Afrikán keresztül, vagy a *20.000 mértföld a tenger alatt* titokzatos története, nem is szólva a *Rejtelmes sziget* bájos meséjéről, az *utazásról a holdba*, avagy *Servadac Hektornak* igazán kalandos utazásáról a naprendszeren át.

Az ifju kor fogékonyságával együtt örültünk és együtt aggódtunk a derék hősökkel, akik oly megdöbbentően jól tudták a fizikát, vegytant, természetrajzot, földrajzot és csillagászatot, amely tárgyakból oly nehéz volt jól megfelelni a kiskoru olvasónak némely szigoru professzor előtt.

Az idők mulnak lassankint, azon veszszük észre magunkat, hogy amiket Verne az ő regényeiben oly érdekesen megirt és valósággal megjósolt, azok a modern kor lázasan haladó technikája révén mind valósággá válnak. A kormányozható léghajó, illetőleg a repülőgép élénken foglalkoztatja a feltaláló elméket, az utazás a föld körül nyolczvan nap alatt már tulhaladott álláspont, mert körül lehet utazni a földet rövidebb idő alatt is s ha a holdba meg a naprendszer többi csillagaiba nem is rendeznek még kéjkirándulásokat, a hires tenger alatt járó *Nautilus* hajónak az ábrándja a legkomolyabb valóra vált.

Londoni mérnökök hosszas tervezgetés után végre elkészitettek egy olyan hajót, amely, miként a képzeletbeli Nautilus, le tud szállani a vizek mélyébe, onnan fel tud emelkedni a viz szinére s gyorsan halad előre a viz tetején és a viz alatt.

Elmés készitője *Argonautának* nevezte el ezt a tudós jószágot, amely, miként azt Verne már megirta, beláthatatlan forradalmat fog előidézni a tengeri hajózás és különösen a tengeri hadviselés technikájában.

Az *Argonauta* a napokban tette meg próbautját a Themsében *Lake* kapitány vezetése mellett.

A Times egyik munkatársának alkalma volt résztvenni ebben a nem csekély mértékben aggályos és veszedelmes kirándulásban, amelyről a következőket irja:

Mikor már minden előkészület meg volt téve az utra, beszállottunk a hajóba, amely öntött acéllemezekből készült és olyan formáju, mint egy nagy hal. Az üres vitorlák egy csap félreforditására megteltek vizzel s az Argonauta lesülyedt a Themse fenekére. A viz alatt hirtelen homály támadt a hajószobában, melynek vastag kristályüveg-ablakai mellett vidáman ficzkándoztak a halak, lassan-lassan mindinkább sötétebb lett, s végre nem láttunk már semmit. Ekkor Lake kapitány félreforditotta a villamosvezeték gombját s a szobában elhelyezett izzó-lámpák egyszerre kigyultak s nappali világosságot árasztottak szét mindenfelé.

A villamos erőre szerelt hajógép pompásan működött s a hajó ormán és farán elhelyezett csavarkerekek nagy gyorsasággal és zajtalanul vitték előre a hajót.

Mikor a felszinre akartunk jutni, a villamos gépek pár percz alatt kiüritették a viztartókat s az Argonauta felszökkent a viz tetejére.

A próba fényesen sikerült s az Argonauta alkalmasnak bizonyult arra, hogy huzamosabb ideig is a viz alatt tartózkodjék.

Egyelőre elmerült hajóknak a megvizsgálására és a felszinre hozására fogják használni. Természetesen csak egyelőre, mert a haditengerészet csakhamar ki fogja aknázni ennek a találmánynak a fontosságát, különösen a torpedó-szolgálatban.

Az ilyen Argonauta ugyanis nagyon kellemetlenné válhatik a legnagyobb hadihajóra nézve is, mert módjában van a tengeriók feneke alá bujni, ott egy torpedót kényelmesen elhelyezni és tetszés szerinti távolságban a legnagyobb pánczélos hajót is játszva felrobbantani.

érted? Arra hagyom a házamat. Hát hadd tartson el.

— Mért is ne? a helyett, hogy itt a mások kegyelméből tengődöl, már rég elmehettél volna hozzá.

— El is megyek! Verjen meg az isten, ha el nem megyek! Ő köteles vele.

Mikor egy órával később a komák kiittak egy-egy pohárka pálinkát, Zotov megállt a bolt közepén és egészen nekilelkesedve beszélt:

— Rég készülök már hozzá, még ma elindulok!

— Legokosabb is! A helyett, hogy itt nyomorogj, rég el kellett volna már menned a tanyára.

— Röglön indulok. Oda megyek és azt mondom neki: legyen a ház a tiéd, engemet pedig tarts el és tisztelj. Köteles vagy vele! Ha nem teszed meg, akkor nem a tied sem a házam, sem az áldásom! Isten áldjon meg Ivánics.

Zotov kiivott még egy pohárkával s fellelkesülve az uj gondolattól, sietve ment haza. A pálinkától felélénkült, feje forgott, de nem feküdt le, hanem összerakta egy motyóba minden ruháját, egyet imádkozott, fogott egy pálczát és kiment az udvarról. Anélkül, hogy visszanézett volna, dörmögve és pálczájával a kövezeten kopogva, ment végig az utczán s kiért a mezőre. A tanyáig vagy 10—12 versztnyi ut volt. A szekéruton ment, megnézte a városi csordát, amely lustán rágicsálta a sárguló füvet s arra gondolt, hogy mily hirtelen változás állott be az ő életében, mely változást épen csak most hozott ő létre. Visszagondolt a kosztosaira is. Mikor kijött az udvaráról, nem zárta be a kaput s ilyen módon szabadságukra hagyta, hogy oda menjenek, ahová akarnak.

Alig ment egy versztnyit a mezőn, mikor háta mögött lépéseket hallott. Hátra nézett és haragosan csapta össze a kezét: nyomában, lekonyitott fejjel és behuzott farkkal csendesen mendegélt a ló és Lyszka.

— Takarodjatok vissza! — mordult reájok.

Azok megálltak összenéztek, majd a gazdájukra tekintettek. Zotov tovább ment, azok utána. Az öreg ember ujra megállt s gondolkozott. A félig ismerős unokahughoz, Glasához ezekkel az istentteremtésekkel beállitani lehetetlenség, visszafordulni és bezárni őket nem akaródzik, de nem is lehet bezárni őket, olyan rozzant a kapu.

— És meg is döglenének ott az éhségtől, gondolta Zotov, hátha csakugyan legjobb velök Ignáczhoz menni?

Az Ignácz kunyhója ott állt a legelő szélén, vagy száz lépésnyire a vámháztól. Zotov még maga sem tudva, hogy mit fog tenni, elindult arrafelé. Zugott a feje és elsötétült a látása.

Nem is igen emlékszik rá, hogy mi történt a gyepmester Ignácz udvarán. Csak arra emlékszik, ott igen kellemetlen bőr-szag s igen kellemes káposzta-levesillat fogadta, hogy Ignácz épen kanalazta azt a káposzta-levest, mikor ő oda bement. Az meg már mintha csak álmában történt volna, hogy Ignácz vagy két óráig várakoztatta őt, valamit előkészitett, átöltözött és valamit beszélt egy asszonynyal; emlékszik, hogy a lovat odaállitották valami bakra mire két tompa ütés hallatszott: egy a ló fejére, a másik meg attól, hogy a ló a földre dobbant. Mikor Liszka, látván az ő öreg barátja halálát, ugatva nekiesett Ignácznak, még egy ütés hallatszott, amely hirtelen félbeszakitotta az ugatást. Arra is emlékszik Zotov, hogy elbusulásában és félig ittas állapotában, látván a két állat-hullát, ő maga is oda állt a bakra és oda tartotta a maga homlokát is . . .

Azután egész estig valami sötét fátyol vonta be a szemét, annyira, hogy a saját ujjait sem birta megkülönböztetni.

Gazdasági Takarékpénztár Részvénytársaság
Kunszentmárton.

Meghivás.

A Gazdasági Takarékpénztár Részvénytársaság Kunszentmártonban 1898. január 30-án délelőtt 9 órakor az intézet helyiségében tartandó első

rendes közgyülésére

a tisztelt részvényeseket van szerencsém meghivni.

Kunszentmárton, 1898. január 13-án.

BARANYI ÖDÖN
390 elnök.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság évi jelentése.
2. Zárszámadás beterjesztése, a mérleg megállapitása, a nyeremény felosztása.
3. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére felmentvény megadása.
4. Az alapszabályok 27. §-ának 8. pontja értelmében netán benyujtandó inditványok tárgyalása.
5. Alelnök, három felügyelő-bizottsági tag és két póttag választása.
6. A közgyülési jegyzőkönyv hitelesitésére két részvényes tag választása.

A részvényes, ki szavazni kiván, az erre szükséges igazolványt a közgyülést megelőző 8 nap alatt a hivatalhelyiségében átveheti, ha magát a közgyülés előtt legalább 30 nappal saját nevére irt részvénynyel igazolta.

SZINHÁZAK.

Budapest, szerda, 1898. január 19-én.

NEMZETI SZINHÁZ.

Évi bérlet 15. Havi bérlet 15.

Folt a mely tisztit.

Dráma 4 felvonásban. Irta: Echegaray József. A spanyol eredetiből fordította: Patthy Károly.

Személyek:

Matilde	P. Márkus
Enriqueta	Marothy
Donna	Helvey
Dolores	Kenczeri I.
Fernando	Mihályfi
Don Justo	Berecsenyi
Don Lorenzo	Császár
Julio	Ivanfi
Szolga	Nárcisz

Kezdete 7 órakor.

MAGY. KIR. OPERAHÁZ.

Bérletszünet 2. szám.

A babatündér.

Látványos ballet 1 felv. Szerzették Hassreiter és Gaul. Zenéjét irta: Bayer.

Személyek:

Játékkereskedő	Smeraldi
Mindenese	Zolnai
Segédje	Revere
Lord Plumsterhüre	Szinyei
Lady Plumsterhüre	Führerné
Japáni baba	Gaszner
Spanyol baba	Rajz
A babatündér	Schmideg
Dobverő baba	Kiss

Utána:

A nürnbergi baba.

Vig opera 1 felv. Zenéjét szerzé Adam Adolf. Szövegét irták: Leuven és Beauplan. Fordította Havi Mihály.

Személyek:

Cornélius	Hegedüs
Donathan	Dalnoki
Miller Henrik	Mihályi
Berta	Gábos

Végül:

Nap és föld.

Ballet negyedik képe. Irták Gaul és Hasreiter. Zenéjét irta Bayer J.

Kezdete 6 órakor.

VÁRSZINHÁZ.

Zárva.

NÉPSZINHÁZ.

Kukta kisasszony.

Énekes bohózat 3 felvonásban. Irta Márkus József. — Zenéjét szerzette Szabados Béla.

Személyek:

Krisztoféró	Németh
Liana	Z. Bárdi G.
Liza grófnő	Náday Ilona
Miss O'Neyl,	M. Csatai Zs.
Arzén gróf	Szirmai
Buk Leobald	Kassai
Piki gróf	Gazsi M.
Didicsev grófnő	Vidorné
Palacsinszki báróné	Bártfai M.
Félix, pincér	Lubinszky
Misi	Tollagi

Kezdete 7 órakor.

VIGSZINHÁZ.

576. szám. 576. szám.

Coulisset ur!

Bohózat 3 felv. Irták: Ernest Blum és Raoul Toché. Fordította Mihály József.

Személyek:

Coulisset	Balassa
St. Castel tábornok	Mátrai
Gaston de Brionne	Ráthonyi
Rosine	Molnár
Lucien	Góth
Louise	Kalmár P.
D'Esparvillené	L. Rostagni
Alfrédné	Nikó L.
Annette	Delli E.
Baptiste	Szőke
Benoit	Szép
Első játékos	Décsi
Második játékos	Nánássy
De Pontallerné	K. Bodor
Kis leány	Hódossy L.

Kezdete fél 8 órakor.

MAGYAR SZINHÁZ.

A Beoltott földesur.

Bohózat 8 felvonásban. Irták: Hirschberger és Kanitz. Magyarosította: Fái J. Béla.

Személyek:

Kádár Péter	Boross E.
Ágota	Láng Etel
Lenke	Aranyosy
Gellei Károly	Füredi Béla
Ella	Szarvasi I.
Amália	Szilasi R.
Szegő Kálmán	Balla K.
Ormai Jenő	Iványi A.
Dr. Kolemen	Ferenczi
Fellegvári Nina	Hetyey A.
Huber	Mátray
Karakovics	Szilágyi
Domokos	Székely S.

Kezdete 7 órakor.

Szinházi műsorok.

	Nemzeti Szinház	Vár Szinház	M. kir. Operaház	Vig Szinház	Nép Szinház	Magyar Szinház	Kisfaludy Szinház
Csütörtök	Francillon	Bál után Ne fogadj fel soha semmi	A navarrai leány A piros czipő	A harang	A baba	Menyecske kisasszony	—
Péntek	Nők az alkotmányban	A házi tücsök	—	A harang	A baba	A gésák	—
Szombat	Agglegények	—	Lohengrin	A harang	Lili	A kikapós patikárius	—
Vasárnap d. u.	Férjek iskolája Misantrop	—	—	Champbaudet állomás	A kukta-kisasszony	Menyeske kisasszony	—
Este	Folt, amely tisztit	Rejtett boldogság	Bohémek	A harang	A vereshaju	A beoltott földesur	—

Külföldön elsajátitott szakismeretek és hosszu gyakorlat alapján készitek modern stilben

kárpitos- és diszitési munkákat.

Függönyök diszitése, terem diszitések stb. kiváló izléssel eszközöltetnek.

Magamat a n. é. közönség kegyes pártfogásába ajánlva, maradtam kitünő tisztelettel

SZILÁGYI ZSIGMOND,
kárpitos és diszitő.
Budapest, VII., Dohány-utcza 68.
(Kertész-utcza sarkán.) 120

Üdvös tanács.

Köhögésnél, rekedtségnél, a torok és légzési szervek működési zavarainál **Egger** biztos hatásu

Mellpasztillái

veendők. (1 doboz 50 kr. és 1 frt. Próbadoboz 25 kr.) A gyomor rendetlen működésénél radikális hatásunak bizonyultak **Egger szóda pasztillái.** (1 doboz 30 kr.) Mindkét szer kapható minden gyógyszertárban. — Fő és székküldési raktár Magyarországon; (27)

„Nádor"-gyógyszertár Budapest, Váczi-körut 17.

Bőr- és szépség-ápolás szakorvosa.

Med. univ. Dr. Révész Benő

Budapest, VIII., Kerepesi-ut 63. I. em

24 évi gyakorlat, a berlini és bécsi kórházakban szerzett tapasztalatai alapján gyorsan és alaposan gyógyitja az összes

bőr-, ideg- és nemi bajokat. Szépségi hibákat:

szeplő, anya- és májfolt, pattanás, szemölcs, rézorr, fagyos végtagok, hajkorpa, hajhullás, sebek; szakszerü tanácsczal szolgál az arcz és kézápolásra.

Feltünő eredményenyel gyógyitja a titkos betegségek néve alatt ismert összes férfi- és női bajokat és azok következményeit.

Rendel: d. e. 8—12, d. u. 3—5, este 7—8 óráig

Levelekre azonnal válaszol.

Kivánatra gyógyszerekről is gondoskodik.

Mindenkor mély diskréczió.

Königl. ung. Staats-Eisenbahnen Direction.

192.049/97. C—II. 391

Németország-Zimony átmeneti áruforgalom.

(Gevelsberg (Nord) állomás bevonása az 1, sz. (vas) áruczikk dijszabásba.)

A Németország-Zimony átmeneti áruforgalom számára 1895. évi november hó 1-től érvényes dijszabásban foglalt 1. számu (vas stb.) áruczikk dijszabásba **folyó évi február hó 1-től** kezdve az elberfeldi kir. vasutigazgatóság **Gevelsberg (Nord)** állomása a Gevelsberg-Haufe állomásra nézve érvényes dijtételekkel bevonatik.

Budapest, 1898. január hó 12-én.

A m. kir. államvasutak igazgatósága,
egyszersmind a részes vasutak nevében is.

(Utánnyomás nem dijaztatik.)

Tengeri aquarium

Royal-szálloda, Erzsébet-körut 45. (896)

A magyar tenger eleven állatvilágának bemutatása.

Zoologiai különlegességek.

Minden hó 16-án és 1-én uj szállitmány.

Nyitva reggeli 3 órától. — Belépti dij 30 kr. — Katona- és gyermek-jegy 15 kr.

1898. év január hó 20-án, este 7 órakor, a Royal-szálloda nagy termében a **mentő egyesület** javára

nemzetközi bajnok-birok-verseny

rendeztetik. (310)

Goldreich A. Armond. főv. birok-iskola tanitványai és a külföld nevesebb mesterbirkozói közreműködésével u. m.: Sanza, Cannon, Corbelli, Russelon, Joun, Ferry, Meitner és Doubliens urak.

Belépti jegyek: 2 frt, 1.50 és 1 frtjával a Royal-szállodában előre válthatók. **Katona zenekar.**

Számos kitüntetés.

3 literes üveg ***legfin. bánáti szilvórium*** porto és csomagolással együtt 3.60 és 5.— frt utánvét vagy előrefizetés mellett. 3 3

Schatteles Mihály, Lugos (Bánát) 32. sz.

ALAPITTATOTT 1859-ben. (807)

Privát Detektiv

BUDAPEST, Ferencz-körut 22.

Elvállal diszkrét **kutatásokat és megfigyeléseket** ugy családi, mint üzleti ügyekben, valamint **mindennemü bizonyitékok** megszerzését. 360

Előfizetések

és

Hirdetések

felvétetnek lapunk kiadóhivatalában,

VIII., József-körut 65. szám

és fiókkiadóhivatalunkban

V. ker., Marokkói-utcza 4. sz.

80. szám.

Bükkfa-eladási hirdetmény.

A dombói m. kir. erdőgondnoksághoz tartozó tercselpataki A. üzemosztály I., III., IV. és V. vágássorozataiban az 1898. évtől kezdve az 1907. év végéig terjedő 10 év alatt a fennálló üzemterv szerint kihasználás alá kerülő s mintegy 2348·20 kat. holdnyi kiterjedésü vágásterületeken álló összes bükkfának terület szerint való eladása iránt az alólirt m. kir. erdőhivatalnál **1898. évi február hó 10-én d. e. 10 órakor** nyilvános irásbeli versenytárgyalást fog tartatni.

Az ajánlatok a következő két adás-vételi mód szerint tehetők:

1. oly feltétel mellett, hogy a tercselpataki kincstári farakodó alsó pontjától a Porkulecz-pataknak torkolatáig *épiteni tervezett* erdei pályát a kir. kincstár épiti;

2. oly feltétel mellett, hogy az emlitett erdei pályát a vállalkozó épiti, avagy a fát pályaépités mellőzésével tetszése szerint tengelyen vagy vizen szállitja le.

Kikiáltási ár ez utóbbi 2. mód szerint való eladás esetén holdanként 34 frt 12 kr.

A kir. kincstár mindkét esetben biztositja vállalkozó terményei részére a tercselpataki állomástól a taraczvölgyi h. é. vasuton való szállitást a mindenkor e vasutra fennálló viteldij-tételek mellett.

A versenyezni kivánók tehát felhivatnak, hogy ivenként 50 kros bélyeggel és 5000 (ötezer) forint bánópénzzel ellátott zárt irásbeli ajánlatukat, amelyben az általuk elfogadott adás-vételi mód határozottan megjelölendő és az ehhez képest holdanként megajánlott vételár számokkal és betükkel tisztán kiirandó, s amelyben kijelentendő, hogy ajánlattevő a tárgyalás alapját képező általános árverési és részletes szerződési feltételeket ismeri és magát azoknak feltétlenül aláveti, az alólirt m. kir. erdőhivatalhoz az árverés napjának délelőtti 10 órájáig benyujtsák, megjegyeztetvén még, hogy ajánlattevő az általános árverési és részletes szerződési feltételeknek általa kir. közjegyző előtt aláirtp éldányát is tartozik ajánlatához becsatolni.

Utó- vagy olyan ajánlatok, amelyekben a megállapitott feltételektől eltérő kikötések foglaltatnak, figyelembe nem vétetnek.

Az általános árverési és mindkét eladási módra vonatkozó részletes szerződési feltételek a földmivelésügyi m. kir. Minisztérium erdészeti főosztályában és az alólirt m. kir. erdőhivatalnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők, illetve átvehetők.

Bustyaházán, 1898. január hó 7-én.

M. kir. erdőhivatal.

(Utánnyomat nem dijaztatik) 392

ATTILA kerékpáriskola József-körut 36.

télen át megőrzésre elfogad kerékpárokat. Ez az **egyetlen, legnagyobb, fedett, villamosvilágitással ellátott és fütött** kerékpáriskola. A kerékpározás a téli hónapokon át mechanikai készülékkel elsajátitható és gyakorolható. A helyiség naponta 7 órától reggel egész este 8 óráig nyitva van. (20

Kretzschmár E. és Társa kerékpármüvek r. t. Képviselő: **Reichenberger Károly.**

Nyomatott az „ORSZÁGOS HIRLAP" körforgógépén, Budapest, VIII., József-körut 65. szám.